

Reijnsburchs angier-hoff

bron

Reijnsburchs angier-hoff. De Reden-Camer-Broeders der Roode Angieren tot Reijnsburch, Leiden
1641

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/_rei010reij01_01/colofon.php

© 2013 dbnl

**Reijnsburchs *ANGIER-HOFF*,
Beplant Met alle de Wercken, ende Liedekens,
die op 't selve *Rethorices-Beroep* verhandelt zijn:**

Bij Lotinge van dese naer-volgende Reden-Camers:

1. 's Graven-haghe,	<i>Ieught neemt aen.</i>	't Groen Laurier-Spruyt.
2. Schiedam,	<i>Aensiet de Ionckheyt.</i>	Roode Roosen.
3. Oest-geest,	<i>Oest-geest-vreught.</i>	Oogen-troost Blom.
4. Pijnaken,	<i>Uyt Liefd' gepijnt.</i>	Pijn-Appel.
5. Catwijck op Rhijn,	<i>Liefd' moet blijcken.</i>	Cooren-Aeren.
6. Noortwijck,	<i>Uyt Liefd' bestaen.</i>	Lely onder den Dooren.

Begonnen op den 26en *Mey*, in't Jaer 1641. ende also veerthien dagen daer aen
vervolgende besloten.

*Op dat elck syn prijs Recht, soud' krijghen, naer behooren;
Zijn dees vier Rechters vroom, onpartijdich verkooren:
Die hebben al dit Werck, door-lesen en door-gront,
En recht'lijck prijs ghedeelt, als't haer te deelen stont.*

Iohan Harlaer, Schout tot Soetermeer.

Nicolaus Egbertsz. Buyte-vveth.

VWillem Govertsz. van Lange-velt.

Cornelis Laurentsz. Hoff-vvey.

Aen den VVel-Edelen Heer, Heer Iacob van Wassenaer, Vry-Heer van Warmont, ende Esselickerwoude, Hooch-Heemraet van Rhijnlant, Raet ende Rent-meester van de Abdije van Reijnsburch, &c. Mitsgaders Bailjou, Borger-Meesteren, ende Regeerders tot Reijnsburch voorsz.

VVel-Ed. Heer, ende A. E. Regeerders;

SEER veel Gheleerde Philosophen en Poëten, hebben beschreven den loff ende aenghenaemheyte van de wel-spreekende Maeght Rethorica: Dewelcke niet alleen by de Grieken ende Latijnen, maer oock by onse Voor-ouderen, ende verscheyden andere Natien, in groote achtinge en waerdicheyt is geweest: Soo hebben wy uwe E. A. Onderdanen, ons onderstaen, met u E. A. toelatinghe, alhier in dese Oude vermaerde Plaetse van Reijnsburch, een Helicon op te rechten, ende een Intree te beroepen, uyt-sendende onse Chaerte aen alle Const-lievende Reden-Camers, om te bethoonen dat wy niet geerne van de minste souden zijn, die dese Maeght Rethorica hare Eere en waerdicheyt

soecken te verheffen, ende in waerden te houden. Op welck Beroep ses van de Nabuerighe Reden-Camers, die door Rethorica het herte opgeweckt, in 't Reijnsburchs Helicon verschenen zijn: ende ons in u E. A. gebiedt veerthien daghen by-gewoont; Rethorica vermaeckelijck gehanteert, ende onse beroepinghe gesolveert, als by dit naer-volgende Werck te sien is: waer over naer verdiensten yeder met Silvere prijzen is beloont: Ende met vreuchden naer huys gekeert; Dit alles is geschiet in goede eendracht, vrede ende stilligheyt, sonder eenich gevecht, gesmijt, ofte andere quade daden: Soo dat klaerlijck blijkt dat de drie Gratien: Aglaja, Thalia ende Euphrosyne; de drie Furien: Alecto, Tesiphone ende Magaera, hebben overwonnen: Wy, uwe E. A. Ondersaten wel wetende dat Momus en Zoilus ons niet sullen ongemoveert laten, Offeren ons, ende dit bygaende Werck onder U. E. A. bescherminghe, en in uwe E. handen: die wy voor onse ware Bescherm-heeren houden; ende bidden den almogenden Opper-Al, dat hy U E. ende U E. Regieringhe voorts wil zeghenen, tot salicheyt ende voorspoet. Wy blijvende altijt

U. E. A. Gehoorsame, Dienst-bereyde

De Reden-Camer-Broeders, der Roode Angieren, tot Reijnsburch.

Wt Reijnsburch, Den xxx. August. 1641.

Chaerte, Der Roode Angieren, Daer men schrijft: 'tWoordt is krachtigh. Op den 26 Mey, 1641.

MERCURIUS u spoeyt, met uwe vlugge wiecken, ⁺
 Tot *Phoebus* uwen Broer, eer dat begint te kriecken
 Den flickerigen Glans, of klare Morgen-roodt.
 Komt weest mijn Bode doch, ende al t'samen noodt
 Mijn *Minervisten* al, die Redenrijck useeren;
 Dat sy mijn *Helicon*, vreuchdigh helpen vermeerren:
 Spoeyt u, doet haer de weet, met reden en verstandt,
 Al mijn Lief-hebbers goet, in den Thuyn van Hollandt:
 Soo verr' de Vlagge waeyt, of Wimpels van Orange,
 Van 't Noordt tot 't Oosten toe, ja tot het Groot-Bretange,
 Want mijn Konst-lievich hert, dat is als nu verweckt ⁺
 Van mijn Lief-hebbers, die een Intree my ontdeckt
 In dees oude Abdij, sijn naem *Reynsburch* gheheeten,
 Van oudts seer wijdt vermaert, soo Fama ons doet weten;
 Al van *Johan Frutier*, dus tracht na eer en deught,
 Want noyt een droevich hert, baerde volkomen vreught.

Laet u konst-lievich hert, door reden doch vermaken, ⁺
 Wilt *Momus* haet en nijt, en *Zoylus* valsch versaken:
 (En bedenckt dese *Vraegh*,) die u hier staet ten thoon,
 Met wijsheydt en verstandt, ghy sult verwachten loon.

Beelt af in u Intree, wat Koninghen verkregen, ⁺
Meest Victory op Aerdt, door Krijgh in Oorlochs plegen?
Voeght noch een Volck hier by, die Tyrannich en wreet,
Doode haer naeste bloedt, den sin hier van verbreet.

En ons te recht verklaert, den inhoud hier van bondich,
 In ses vijfthienen goet, laet den sin sijn door-grondich;
 d'Afbeeldingh en bewijs, dat men te recht verstaet,
 Den Loff' en Eeren-Krans, krijgght ghy tot uwer baet.
 Noch vier sesthienen maeckt, op dees Regel in't wesen,

Alsulcken Raet, die u waerdich te sijn ghepresen.

Maeckt suyver werck en maet, ghy krijgght Lof, Eer, en Prijs,
 Want Eer, gaet boven Gout, in 't aerdsche Paradijs.

⁺*Den hoogsten prijs van den Intree*, Twee silvere Schalen, waert 36 guldens.
De tweede prijs Een Beker van 30 guldens.
De derde prijs Een Beker van 24 guldens.
De vierde prijs Een Schael van 18 guldens.

⁺*Van den Regel*, Den hoochsten prijs Een Schael van 12 guldens.
De tweede Een Beker van 10 gul. *De derde* Een Schael van 8 g.

⁺*Van't Liedt*, Een Schael van 10 g.
Den tweede Een Schael van 8 g.
Den derde Een Schael van 6 g.

⁺VRAGE. *Vanden sin-rijcksten Regel*, Een Beker van 6 g.
Van 't prononceren van de Vraag, Een Schael van 3 g.
Van 't prononceren van den Regel, Een Schael van twee guld. thien stuy.
Vande Vraag, Een Beker van 16 g.
Den tweede Een Beker van 12 g.
Den derde Een Schael van 8 g.

+ Om Eer, Loff ende Prijs, soo laet u niet vervelen,
 Een Spel dat u belieft, op ons Tonneel te spelen:
 Dat een yder denckt best, maer dit wert u vermelt,
 Geen Regels minder Speelt, dan acht hondert getelt.
 Hy wert eerlijck beloont, die best Speelt na vermogen,
 Beantwoort noch dees Vraegh, die u hier staet voor oogen,
Wie was het die verloor, Liefde inden slaep, secht:
Die weer door kloeck beleyt, der Rechter quam te recht?
 In seven-thienen vier, wilt desen sin verklaeren,
 Mijt in als faut, redijt, off het sou u beswaeren,
 Want Redens-Maecht vermach, hier geen onsuyverhey, t,
 Geen laster, schimp noch smaet, maer redens goet beleyt.
 Noch een vijff-vaersich Liedt, laet ons van u aenschouwen,
Singt uyt Goddinnich soet, den lof der eerbaer vrouwen.
 Een-stemmich, sedich, goet, dat yder hem verblijt,
 Door soet vermaeck en vreucht, volcht aengenaem den tijt,

+ De drie die Redens-Maecht, 'tschoonste Blaysoen vereeren,
 Werden eerlijck beloont, dit is noch ons begeeren:
 Den tweeden Dach als ghy, uwe verklaring doet,
 Van u aff-Beelding schoon, of Personagen goet.
 Een onpartijdich volck, sal hier dan sijn geseten,
 Om te aenschouwen recht, en noch verder wilt weten,
 Van uwe Wercken al, die ghy sent off brengt hier,
 Want een oprecht oordeel, soo soeckt het *Roo Angier*.
 En noch tot een vermaeck, brengt elck een Sotje spoedich,
 Gekapt of sonder kap, geestich ende bly-moedich,
 En die dees Regel goet, den sin te recht betracht,
Geen sotheyt is meer sot, dan datmen sotheyt acht.
 In vier vijff-thienen wilt, den sin verklaeren machtich,
 Volcht in als Fransche-maet, off men is sulcx verachtich.
 Moeyt geen Religie niet, noch gene Kercken raet,
 Want door de lasterny, dickwils veel quaet ontstaet.

+Vant werck in't Sot. een ghesneden Blaysoen van 6. guld.
De tweede Een Schael van 4 g.
De derde, Een Lepel van twee guld. thien stuyv.
 Prononceeren is't Sot. een Blaysoen van silver.
Den hoogsten prijs, Van't Speelen twee Schalen van 30. guld.
Den tweeden, Een Beker van 22. g.
Den derden, Een Beker van 16. g.
Den vierden, Een Schael van 10 g.
Van't singen, Een nachtegael van 3 guldens.
 +*Van't beste Blaisoen*. Een Beker van 36. g.
Den tweede, Een Beker van 30. g.
Den derde, Een Beker van 24. g.
Van't kniewerck, 2. Lepels van 6 gul.
De tweede, Een Lepel van drie guldens thien stuyv.
Den derde, Een Lepel van twee guld. thien stuyv.
Van veerst' komen, Een Schael van 6. g.
Best schrijven, Een schrijf pen van 3. guld.
Best slingeren, Een schoone Veer.
Voor 'tbest slaen 2. Trommel stocken met silver beslagen.

Daniel Iansen van Ophoven.

De wercken in te brengen den 28 April, te compareren den 26 Mey, voor middach ten elff uyren, met Vaendel en Trommel, soo sult vinden ghy, een Tonne Bier vry.

***Prijzen verdient, ende uyt-gedeelt, aen dese ondergeschreven Cameren,
volgens de Chaerte.***

Op den Intree.

<i>Haghe,</i>	<i>Jeught neemt aen,</i>	<i>Hoochsten Prijs.</i>
<i>Noortwijck,</i>	<i>Wt Liefd' bestaen,</i>	<i>Tweeden Prijs.</i>
<i>Catwijck op Rhijn,</i>	<i>Liefd' moet blijcken,</i>	<i>Derden Prijs.</i>
<i>Oestgeest,</i>	<i>Oestgeest-vreught,</i>	<i>Vierden Prijs.</i>

Op de Vraegh.

<i>Schiedam,</i>	<i>Aensiet de Ionckheyt,</i>	<i>Hoochsten Prijs.</i>
<i>Pijnaken,</i>	<i>Wt Liefd' ghepijnt,</i>	<i>Tweeden Prijs.</i>
<i>Haghe,</i>	<i>Ieught neemt aen,</i>	<i>Derden Prijs.</i>

Op den Reghel.

<i>Haghe,</i>	<i>Ieught neemt aen,</i>	<i>Hoochsten Prijs.</i>
<i>Pijnaken,</i>	<i>Wt Liefd' ghepijnt,</i>	<i>Tweeden Prijs.</i>
<i>Oestgeest,</i>	<i>Oestgeest-vreught,</i>	<i>Derden Prijs.</i>

Van den sin-rijcksten Reghel.

<i>Pijnaken,</i>	<i>Wt Liefd' ghepijnt,</i>	<i>Den eenigen Prijs.</i>
------------------	-----------------------------------	---------------------------

Op 't Liedeken.

<i>Haghe,</i>	<i>Ieught neemt aen,</i>	<i>Hoochsten Prijs.</i>
<i>Pijnaken,</i>	<i>Wt Liefd' ghepijnt,</i>	<i>Tweeden Prijs.</i>

Noortwijck,

Wt Liefd' bestaen.

Derden Prijs.

't Best Pronunceeren op de Vraegh.

Haghe,

Ieught neemt aen.

Den eenigen Prijs.

Van 't Blaysoen.

Oestgeest,

Oestgeest-vreught,

Hoochsten Prijs.

Haghe,

Ieught neemt aen,

Tweedden Prijs.

Catwijck op Rhijn,

Liefd' moet blijcken,

Derden Prijs.

Van 't beste Spelen.

<i>Schiedam,</i>	<i>Aensiet de Ionckheyt,</i>	<i>Hoochsten Prijs.</i>
<i>Noortwijck,</i>	<i>Wt Liefd' bestaen,</i>	<i>Tweeden Prijs.</i>
<i>Pijnaken,</i>	<i>Wt Liefd' ghepijnt,</i>	<i>Derden Prijs.</i>
<i>Haghe,</i>	<i>Ieught neemt aen,</i>	<i>Vierden Prijs.</i>

't Beste singhen.

<i>Schiedam,</i>	<i>Aensiet de Ionckheyt,</i>	<i>Den eenigen Prijs.</i>
------------------	------------------------------	---------------------------

't Best pronunceeren op den Reghel.

<i>Pijnaken,</i>	<i>Wt Liefd' ghepijnt,</i>	<i>Den eenigen Prijs.</i>
------------------	----------------------------	---------------------------

't Beste Trommel-slaen.

<i>Catwijck op Rhijn,</i>	<i>Liefd' moet blijcken,</i>	<i>Den eenigen Prijs.</i>
---------------------------	------------------------------	---------------------------

't Beste schrijven.

<i>Noortwijck,</i>	<i>Wt Liefd' bestaen,</i>	<i>Den eenigen Prijs.</i>
--------------------	---------------------------	---------------------------

Op 't Knie-werck.

<i>Haghe,</i>	<i>Ieught neemt aen,</i>	<i>Hoochsten Prijs.</i>
<i>Pijnaken,</i>	<i>Wt Liefd' ghepijnt,</i>	<i>Tweeden Prijs.</i>
<i>Oestgeest,</i>	<i>Oestgeest-vreught,</i>	<i>Derden Prijs.</i>

Op 't Werck in 't Sot.

Haghe,

Catwijck op Rhijn,

Oestgeest.

Ieught neemt aen,

Liefd' moet blijcken,

Oestgeest-vreught,

Hoochsten Prijs.

Tweeden Prijs.

Derden Prijs.

Van Tournoyen in 't Sot, op 't Water.

Schiedam,

Aensiet de Ionckheyt.

Den eenigen Prijs.

Van 't Scheydt-Liedt.

Haghe,

Ieught neemt aen,

Den eenigen Prijs.

Van 't verste komen.

Schiedam,

Aensiet de Ionckheyt.

Den eenigen Prijs.

Der Roo-Angier Wel-kom aen 'sGraven-Haghe.

*GHeen meerder lust, noch vreught, kon **Penelope** wesen
 Doe **Ulysses** haer Man 't huys quam, als my in desen
 Hier uwe komste is, waer door mijn hert verblijt;
 Welkom **Groen Laurier-Spruyt**, die waerdich is ghepresen
 Met uwe komst, dat ghy my noch ghedachtigh zijt:
 Met Reden en Ghedicht, bestedende u tijt
 In 't **Reynsburgs Helicon**, met vreughden komt verçieren;
 Die schrijven **Jeught neemt aen**, vermaert breedt ende wijt,
 Welkom als **Bataviers**, van 't Hoff der Batavieren.*

**Op de Overghevingh van het Blaysoen 'tGroen Lavrier-Sprvyt Onder
 't Woordt: Jeught neemt aen.**

*BEgaefde Reden-Maeght, bekranst met Lauwerieren,
 Ontfanght dees Gifte van ons **Jonghe Batavieren**,
 Waer in ghy recht moocht sien, na 't leven af ghemaelt,
 Wt wien ons jonge **Jeught**, haer schrand're voedtsel haelt.
Pallas Wijsheyts Goddin, die siet ghy hier vertreden
 De overbitse Nijt, met al sijn bitterheden:
Apollo (Redens Godt) staet aen de rechter-handt,
 Die u altijd begaeft met Reden-rijck verstandt:
 d'Welspreeckende **Mercuer'**, met sijn ghewieckste vlercken,
 En sijn Geslangde roed', kanmen scherpheyt uyt mercken,*

En onder aen het Heck, den Leeuw gestaegh hout wacht,
Mercuer' sijn staf op 't hooft, duydt Wijsheyt boven kracht:
 De doodt-woet-wijse Swaen, die 't leven endt met singen,
 Beeldt af, dat *Poësy*, seyt toe-komende dinghen:
 Den Haen die smorgens vroegh met sijne galm begint,
 Wijst aen dat Redens-gheest, den uchtent-stont bemint.
 Daer is ons kost'lijck pant, wilt het danck'lijc aenvaerden,
 Dat 't *Groene Lauwer-spruyt*, (met sorge) langh bewaerden;
 Wy leveren 't aen u, om dies wil, en door dien
 Wy niemandt waerdigher, daer meed' konden versien.

A. vander Croos.

Lust off' rust.

Bedanckingh aen 'sGraven-Haghe op 't Blayzoen.

*Die schrijven **Ieught neemt aen**, met goet bewijs en reden,
 Van u ontfangh ick dit, in danck en waerdicheden,
 'tKen-teecken of Blaeysoen dat ghy mijn over-gheeft
 Uyt het vermaerde Hoff van Hollandt, ende Leden
 Of Ondersaten van ons Prins Nassav beleeft;
 Soo loflijck als sijn Faem al door de weereldt sweeft,
 Soo loflijck vlieght u Faem, van mijn, door al de werelt;
 Ja, dese waerde gift ghy mijn gheschoncken heeft,
 In danck ontfangh, en acht, boven Gout of Geperelt.*

't Komt uyt den Gheest.

'sGraven-Haghe Verklaringhe van de Intrede. Op de Vraghe:

*Beeldt af in u Intree, wat Koninghen verkreghen
Meest victory op aerdt, door Krijgh in Oorlochs plegen?*

*Voeght noch een Volck hier by, die Tyrannich en wreet,
Doode haer naeste bloedt, den sin hier van verbreet.*

Gelijck een konst'ghe handt, wanneer hy tracht te maelen
Een schoone Schildery, hy laet sijn sinnen daelen
Op 't toe-bereydt Penneel, hy teyckent yedts ter vlucht,
Den tijdt die't al verklickt, wijst hem daer nae sijn faelen.
Recht gaet het soo met ons, nu men moet gaen betalen
'T geen *Reyns-burgh* van ons eyscht hier inde open lucht,
Om dat ons *Lauwer-spruyt* oock meed' zou zijn berucht
Dat *Phoebus* helder-licht, bestraelt haer harsens schrande,
Toont het voor yders Oogh, dees gulde Redens-vrucht,
Voor eerst beelden wy aff, den Grooten Alexander,
Dien Vorst van grooten Naem, dien Wereldtschen Ver-mander,
Waer vintmen sijns gelijck, wie was oyt soo vermaert,
Sijn daden blincken als de Son, uyt alle ander,
Want hy ist die alleen, Victorieus van aert
De Wereldt heeft beheert, door dwangh van Vyer en Swaert.

SOo men een Koningh oock Victorieus magh achten,
Soo was het dese meed', die staegh nae glory trachten,
Dees Heyndrick van Borbon, de Vierde van dien Naem,
Die heeft door wijs beleydt, en vroomme Oorloghs krachten,
Victorijs roem beleeft, want door sijn Krijghens machten
Soo wordt sijn hooge Loff, verkondicht door de Faem;
Veldt-slaghen twintigh vier, die heeft hy al-te-saem
Door Oorloghs daet gedaen, en Ridderlijck gewonnen;
Die soo gheluckigh strijdt, haelt Honigh uyt den Braem,
Want sijns gelijck was niet onder het licht der Sonnen;
Noch noyt en heeft hy yets in Oorelogh begonnen,
Off heeft Victorijs Loff, daer altijd van gevoert,
In Vranckrijck is daer noyt gheluckigher ghevonnen;
Want met sijn Oorlooghs-kracht hy 't soo heeft om gheroert,
Dat sijn Vyanden mondt, in sijn tijdt was ghesnoert.

EN soo de vlogghe Faem wil yemandts Loff uyt-blaesen,
 Soo magh hy onbeschroomt van dees Gustavus raesen,
 Dees (segh ick) die de Croon van Sweeden heeft beheert,
 Die liet sijn Vaderlandt, en quam sijn Krijghs-volck aesen
 Van d'Arent-Vorst sijn Haef, en liet sijn Paerden graesen
 Aen d'Oever van den Rhijn, daer hy hem soo verweert,
 Dat hy des Keysers Throon by nae heeft omgekeert.
 Hy was den Diamant, het licht van veel Soldaten,
 Dies hebben wy hem deese Lauwer-Crans vereert,
 Want om een hooger Loff, Roem-ruchtigh boven maten,
 Soo heeft hy Rijck, en Croon, ja all' sijn rust verlaten,
 En heeft soo menich-mael sijn Vyandt selfs gedruckt,
 Sijn Loff werdt uyt-gegalmt by hoogh en laegh van staten,
 Hy heeft recht in ons Eeuw, Victorijs-roem gepluckt
 In 't Veldt, door Oorloghs plicht, is hy noch wech geruckt.

OP dat u Redens graeght, *ô* overschoon *Angieren*,
 Werdt nae u lust voldaeln, van onse *Batavieren*:
 Toonen wy Cain boos, de eerst in 'swereldts rondt,
 Die met bloet-dorstigheyt, en over-wree manieren,
 Sijn Broeder heeft gedoot, tot spijs voor worm en pieren,
 Gelijck ons de Schriftuer, volcomelijck doet condt.
 Daer volght Manasse nae, die Tyerannigh van grondt
 Heeft Ouders, Susters, Broers, wiens Geesten om hem sweven,
 Tyerannigh ende wreedt, met doodes schicht gewont
 Geen wreedder wreedigheyt, en vondt men oyt beschreven;
 Noch in dit aerdsche dall' sal niemant die beleven,
 Dies werdt hy af-gebeelt, en door't Lauw'rier vermeert,
 Met Geesten, die sijn hart doen zidderen en beven;
 Want hy heeft op het laetst vergiffenis begeert,
 En met droevigh geweent hem selven noch bekeert.

EN soo de wreedigheyt, en Tyerannijs practijcken,
 In sijn volkomentheyt hier in noch niet kan blijcken,
 Toonen wy Nero, die Tyrannigh ende wreedt
 Geweest is, datmen in sijn tijdt vondt gheen ghelijcken
 Onder des wereldts tent, noch in geen Coninckrijcken,
 De Tyeranny die had sijn Ziele soo bekleedt
 Dat hy den levens-draet, van sijn Moeder af-sneedt,
 Om met wreedtheyt te sien, de plaets in haer ghewrichten
 Daer hy gelegen hadt, doen sy met smart en leedt
 Hem droegh, eer dat de glans, des Hemels hem kond' lichten.
 Dies beelden wy hem af, naer Reed'naers schuld'ge plichten;

In d'eene handt 't Ghedarmt, d'ander met Swaerd en Bloedt,
 Om soo de schrick'lijckheit, voor yeder eens ghesichten
 Te thoonen, want sijn Hert en wreveligh ghemoet,
 Dat heeft bloedt-dorstich staegh, sijn wreedigheyt gheboet.

DE Loffelijcke daet, die d'jongst *Oratius* dede,
 Nae dat hy alle drie de *Curatij* ontlede,
 (Besloot hy met een daedt, Tyrannigh ende straf)
 Als 't Roomsche Volck al t'saem in vroylijckheit bestede
 Haer tijdt. Sijn Suster oock, die quam hem teghen trede
 Met weenen, en ghesucht: hy vraeght haer yv'righ af
 De Reden, waerom sy alsulcke suchten gaf?
 Ach ! seyde' hy, Al mijn Licht hebt ghy ter neer gheslaghen;
 En die mijn Hert besat, stiet heden ghy in 't Graf:
 Den Ridder toornigh werdt, om dit onnodigh klaghen,
 Schoot toe, en stack haer doot, tot veele haer mishaghen.
 Den *Senaet* overweeght, sijn wreedtheydt, teghen 't Lof
 Dat hy bevochten had'; doen hem gheen harde plaghen,
 Maer condemneren hem, voor dese mis-slagh grof,
 Onder de Galgh te gaen, waer mee m'hem beelden of.

Jeught neemt aen.

'sGraven-Haghe 't Groen Laurier-Spruyt Inkomst-Liedeken,

Stemme: Schoonste Nympe van het Wout.

I.
 Zijt ghegroet *ô Rood' Angier*,
 't*Lauwerier*
 Komt heel *Jeughdich* sich vertoonen,
 Om te oeffenen haer Gheest
 Op u Feest,
 En u *Redens-Maeght* te kroonen.

I I.

"t *Roode Roosjen* soet van geur
 In sijn fleur,
 Komt u *Intree* meed' verstercken,
 Met een Reden-rijcke glans,
 Wacht het kans,
 Van sijn wel-gherijmde wercken.

I I I.

Reckt u strengen wat ghy meught,
Oestgeest-Vreught,
 Om in Redens-konst te blincken;
 Voeght u in dees groene Wey,
 Aen de Rey,
 Laet u *Fama* helder klincken.

I V.

En ghy die *Uyt Liefd' ghepijnt*,
 Meed' verschijnt,
 Wilt *Apollos Feest* vermeerren;
 Daer het *Rood' Angiertje* schoon,
 Sal met loon
 Yeder nae verdienste eeren.

V.

Cooren-Aeren wijdt vermaert,
 Spoeyt u vaert
 Om het Reden-rijck te cieren;
 Die met kloecke herssens-pit,
 Doelt het wit,
 Sal sijn *Fama* loff'lijck swieren.

V I.

Ghy die 't wilt *Uyt Liefd' bestaen*,
 Komt oock aen,
 Laet u Redens-Gheest hier blijcken;
 Want ghy loff'lijck bloeyt in kunst,
 Vwe gunst
 Sal noyt uyt ons herssens wijcken.

A. vander Croos.

Lust of rust.

't Rood-Angier Wel-komst-Liedeken, Aen 'sGraven-Haghe.

Op des Stemme: O droevich hert vol fantasy !

I.

Die uyt den Borne ende Vloet
Pegasus heeft ghedroncken,
Wt *Castilus* Reviere soet,
Laet Liefdich 'thert ontfoncken
Tot spijt de Goddin *Achia*,
Tot eer der Maeght *Rethorica*,
Wel-kom by ons Angieren,
Ghy Jonghe Batavieren.

II.

Ten konde *Penelope* kuys,
Gheen meerder vreughde wesen,
Doe haer Man *Ulysses* quam 'thuys,
Als ons u komst ghepresen,
Die wy lijdsamich met aendacht,
Liefdich alhier hebben verwacht,
Wel-kom by ons Angieren,
Ghy Jonghe Batavieren.

III.

't Was *Perseus* gheen meer vermaeck,
Van *Andromeda* vyerich,
Die hy verlost van den Draeck,
Liefdich en goedertierich;

Met lust en vreughde onbeswaert
 Soo bly als die waren vergaert,
Wel-kom by ons Angieren,
Ghy Jonghe Batavieren.

I V.

V stichtingh en u deught, die kan
 Vermaecken veel na wenschen,
 Daer men schrijft het Woordt *Jeught neemt an*,
 't Welck blijkt by vele menschen;
 Met Dicht, en Spel, op 't Lust-Tonneel,
 Tot vreught en tot vermaeck van veel,
Wel-kom by ons Angieren,
Ghy Jonghe Batavieren.

V.

Wel-kom, ende eendrachtigh blijft,
 Die hier soo vredich komen
 By ons daer men 't *Woordt krachtigh* schrijft,
 In Vree wordt aenghenomen;
 Ghy die als Helden onvertsaecht,
 Voor 't *Huys Nassou* u leven waeght,
Wel-kom by ons Angieren,
Ghy Jonghe Batavieren.

't Komt uyt den Gheest.

Der Roo-Angier Wel-kom aen Schiedam.

*'T Is een vermaeck en lust, als de **Jonckheyt** in vreughden
Besteden haren tijdt, in eeren, en in deughden,
Met Dicht, met Spel, met Sangh, en Redens goet beleyt,
Daer ons Voor-vaders haer voortijden in verheughden,
En oock Poëten veel, soo **Ovidius** seyt.
Dus die hier komt, en schrijft 't Woordt **Aensiet de Jonckheyt**,
Die haer by 't **Krachtigh Woordt** hier steeds komen verposen,
Daer ghy van my met lust, en vreughden wordt verbeyt
By het **Angiertjen Root: Wel-kom ghy Roode Rosen.***

't Komt uyt den Gheest.

Op het Overleveren van 't Blayzoen Der Roode Roosen.

*AEnvaert ô Redens-Maegt, in danck ons Kamer-teecken,
Daer in de **Jonckheyt** wordt by een **Róó Roos** geleecken,
Aenvaert in danck 't Blayzoen, der **Roode Roosjes** nu;
Het welck eerbiedigh wordt, ô **Maeght !** vereert aen u.
Want het als and're meer, by de **Roode Angieren**
Haer Kamer als cieraet, hier namaels sal verciereren,
'tWelck langh hier na sal zijn, tot een ghedachtenis,
Datmen **Jonckheyt Aensiet**, hier, daer 'tWoordt **krachtigh is.***

AENSIET DE JONCKHEYT.

Vervreught in deught.

Bedanckingh aen Schiedam, op 't Blayzoen.

*Van u Roo Rooskens soet, dicht aen de Maes gheleghen,
 In danck ontfangh ick dit, van u alhier ter degghen
 Dees gift, waer door mijn hert is verblijdt en verheught,
 Ghelijck d'Apostels, die haer Netten vol Vis kregghen;
 De Soonen **Zebede**, waer door 't hert was vol vreught,
 Soo is mijn hert verblijdt van de waerdy en deught
 Van u Blayzoen, daer mee ghy my hier komt begaven;
 Boven u Loff en Prijs, die ghy verkrijghen meught,
 Wensch ick u voor dees schat, goe Vissery en Haven.*

De Roode Roosen Aen de Roode Angieren.

*GHy die nu op den top, Parnassi zijt ghestegghen,
 Door 'tgeen ghy Reden-rijc, onlangs hebt voorgesteld:
 Neemt in danc aen, het geen wy na ons macht hier plegen,
 Acht niet wat *Zoilus* seyt, of wat den *Momo* relt,
 Maer thoont Liefd' ende Trou, gegrontvest op de reden,
 O Roo Angieren out, daer nu is *Krachtigh 't Woordt*;
 Wy *Roode Roosjes* hier, uyt Liefde nu in treden;
 Wt Liefd' weder *Aensiet de Jonckheyt* rechte-voort.*

G. van Breda.

Schiedam *Verklaringhe van de Intrede. Op de Vraghe:*

*Beeldt af in u Intree, wat Koninghen verkreghen
Meest victory op aerdt, door Krijgh in Oorlochs plegen?*

*Voeght noch een Volck hier by, die Tyrannich en wreet,
Doode haer naeste bloedt, den sin hier van verbreet.*

*EEn Konincklijcke Vraegh, Wat Koninghen verkreghen
Meest Victory op aerdt, door Krijgh in Oorlochs plegen?
De Vraegh, Wat Koninghen ? sluyt ander Princen uyt,
't Spreeckt oock van meer dan een, twee, maeckt een goed besluyt;
Wat sal men segghen? die, dien Koningh, of Soudanen,
Ick hou, men hoord' meer 't Werck, dan Naemen, te vermanen.
Doch, om den *Intrees* wil, daer Personagien gaen,
Soo moeten Koninghen, met eyghen Naemen, staen.
Victory, duytslijck Zeegh; de meest in Oorloghs wercken,
Dats 'tpuntjen van de Vraegh; nu d'een sou moghen mercken
Op d'overwinninghen, door Konincklijcke macht,
Met kracht van volck, of list, of stoute daet, volbracht;
En d'ander, anders wat; dits 't beste dat mijn heughde,
*Die Koninghen, die in haer hooghste winst, en vreughde
Verwonnen haer ghemoedt, en eyghen selfs, door deughde.**

*'T Verwinnen van 'tghemoedt, en niet van Landt en Lieden,
Dats d'antwoordt dien ick geef, en 'k salt noch meer bedieden;
Dat hier dees Vraegh op siet, blijktt uyt het teghendeel,
'Twelck spreeckt van Tyranny; daerom ick oock gheheel
De daden achter laet, van *Caesar*; van die Helden,
Die meest om roof, om eer, om hooghey, yemandt quelden;
Selfs Grieckens Hooghste roem, gheen meerder glory kreegh, +
Dan dat den Indiaen, verwonnen, hoogher steegh
Dan hy te vooren was, door Alexandri gaven:
Antigonus en hield, de Sparten niet voor slaven,
Doe hy Lacedemon, verwon door strijdtbaer handt; +
Maer liet haer Stadt in vree, den vrydom in haer Landt:
Dies, met dees antwoordt, ick my aldermeest verneughde,
*Die Koninghen, die in haer hooghste winst, en vreughde
Verwonnen haer ghemoedt, en eyghen selfs, door deughde.**

⁺*Quint. Curt. f. 261.*

⁺*Grot. Recht des Oorlochs,
pag. 377.*

+Dat d'oude Koninghen, aen d'overwonnen, lieten
Haer Vrydom, Wetten; selfs, den Godsdienst noch genieten:
Doch hieldent hooghst ghebiedt, blijktt niet alleen hier voor,
Maer Grieckens, Roomens, en voorts alle Boecken door;
O *Cyrus*, voorbeeldt van de gheen, die treflijck deden,
Ick hoef u daden hier, niet flux-ghewijs t'ontleden,

+*Cent. 1. l. pag. 189.*

+Hoe dat ghy *Cresus* sloeghd', hoe hy in d'uyr der doodt,
Riep *Solon, Solon*, en, hoe ghy hem lost uyt noodt;
Verkoosd' hem tot u Raedt, den Koninck der Armenen:
Verwond' en steld' hem weer in 't Rijck, ghelijck voor-henen.

+*Plutarch.*

+Hoe ghy 'tAssyrisch Rijck, het eerste hoofd der Weerelt
Vernielde, en daer mee, hebt Persia bepeerelt:
Dies ick noch segh, als voor, en 't oud' nu weer verjeughde,
*Die Koninghen, die in haer hooghste winst, en vreughde
Verwonnen haer ghemoedt, en eyghen selfs, door deughde.*

+*Brod.*

NV komt de wreedtheyt aen, hoe grimmich staen haer kaecken?
Hoe steyl den hayr-bosch rijst? hoe dat haer ooghen blaecken?
Bemerckt nu eens, of 't een, niet teghen 't ander staet,
Die, doen den Vyandt goet; dees, doen de Vrienden quaet:
Recht of den Vragher seyt, wy willen aen doen wijsen,
Hoe 't een te laecken is, en 't ander is te prijsen.
'tWoordt Volck, versta ick 't wel, is niet een Man of Vrou,
Maer eer een heel Ghemeent; dies, of men segghen wou,
Dat 't Ottomansche Huys, noch woed' in 't Broeder-moorden.
Ten is niet 'tgansche Landt, dies zijn 't vergheefse woorden:
Op Huys, Gheslacht, noch Stadt, wordt in dit werck ghelet,
Dies, 'tscherpst ghevijldt verstandt, dien 't noch al meer ghewet:
Het moet Tyrannich zijn, 't moet 't naeste bloedt bekliven,
'kSegh dan tot antwoordt, en ick men daer by te blijven,
Dat Wreedt Tyrannich Volck, zijn d'Amazoonsche Wijven.

SOo weynich als den moordt, der snoo Mahometanen,
Soo weynich kan men oock, van alle die vermanen,
Die Goddeloos, O gruw ! 't zy Vader, Moeder, Kindt,
't Zy Broeder, Suster, Neef, vermoorden. Ons verbindt
De Vraegh noch daer niet aen, om Reden voor-ghesproocken,

+Soo ist dan vergheefs, oock mede 'thoofte ghebroocken,
Van *Danaus* Dochters, die by vijftich in 't ghetal,
Haer Mans vermoorden, een, ontquam maer 't ongheval;
Ten was maer een Gheslacht, noch naerder soumen 't ramen

+*Oris. lib. 1. cap. 11. Euseb.*

+Met dy, *Numantia*, die, moedeloos al 't samen

+*Valet. Max. lib. 7. c. 6.*

Elckanderen vernield', dat niemandt overschiet,
 En *Scipio* verkrijght, met u een yd'le niet;
 Doch, 'tis maer eene Stadt, men kan 't daer op niet drijven:
 Om dan de Vraegh te recht, by antwoordt te beschrijven,
Dat Wreedt Tyrannich Volck, zijn d'Amazoonsche Wijven.

DE Cimbren, waerom die, soo wel als *d'Amazoonen*,⁺
 Hier niet toe voort-ghebracht? hoort toe, ick sal't bethoonen,
 Die dooden 't jonghe bloedt, haer eyghen vleesch, en been,
 Wt noodt; en *d'Amazoons*, uyt koelen Raedt alleen.
 De *Gallo-Griecken* zijn noch naeder, gaen te boven⁺
 Al die ick heb ghenoomt, soo Moorden waer te loven;
 Want, soo 't Voor-segh, haer wijst de neer-laegh, sy verwoedt,
 Slaen Wijfs en Kinderen doodt, te recht haer naeste bloedt:
 Maer hier was vrees in 't hert, *Marsepii* en *Lampede*,
 Verwinsters in haer tijdt, ghenietsters van de Vrede;⁺
 Vernielen 't Mans gheslacht, met aller Raedt; waer kan
 Oyt wreeders zijn ghehoort, tert Moorders, tert Tyran,
 Tert al de gheen, die oyt de moordery wou stijven,
 Want niemandt 'tonrecht, soo, dee 't naeste bloedt ontlijven;
Dat Wreedt Tyrannich Volck, zijn d'Amazoonsche Wijven.

⁺*Bocca. fol. 64.*

⁺*Iust. l. 26.*

⁺*Bocca. fol. 1. verso. Iust. l. 2.*

Aensiet de Jonckheyt.

Der Roode Roosen In-komste.

O Rechte Bataviers ! ô kloecke Minervisten !
Van d'oude Roo Angier, ô Mercurialisten !
Hoe heerlijk thoont ghy nu, u Liefd', u groote lust,
Die ghy hebt tot de Kunst ? ach ! wierdt die noyt gheblust:
Want in Hollandt is noyt, beropen soo een Feeste,
Daer meerder Loon, of Prijs, voor d'alderbeste Gheeste
In Kunst te winnen was; ja zelfs de Violiers
Noyt thoonden sulcke Liefd', als ghy, ô Bataviers !
Op wiens Feest, dat als nu, wy ted're Roode Roosen,
Bethoonen lust tot Kunst, die by ons scheen vervrosen,
Want wy komen van veerst, om nu uyt Liefde hier
Te pleghen Redens-kunst, by d'oude Roo-Angier.

Schiedam *De Roode Roosen*: Liedeken,

Op de Stemme: Doet u Ooghjes open.

I.

*O Roode Angieren !
Kunst hout ghy in waert,
Want ghy hebt gaen stieren
Nu korts uyt een *Chaert*,
Daer door dat versamen
Nu ses *Vrye Kamers* hier,
Om Konst na 'tbetamen
Te pleghen by 't *Roo-Angier*.*

II.

*Op u *Feest* met vreughde,
*t *Laurier-Spruyt* komt nu,
Jeught neemt aen in deughde,
Konst-Broeders by u;
Daer wy † *Roode Roosen*,
Door *Liefde* tot *Redens-Leer*,
Oock hoopen te bloosen,
Doch *Aensiet de Jonckheyt* teer.*

**Haghe.*

† *Schiedam*

III.

*V Konst-grage ooghen,
Sien ‡ *Ooghen-troost* mee,
Oestgeests-Vreught ghy moghen
Smaken sult in vree:
Den **Pijn-Appel* goedich,
Hem oock heeft *Uyt Liefd' ghepijnt*,
Hier te komen spoedich,
Daer sy oock als-nu verschijnt.*

‡ *Oestgeest.*

**Pijnaken.*

De † *Cooren-Aeren* mede
 Hier komen ter Feest,
Liefd' moet blijcken hede,
 By elck Konst-graegh Gheest:
 Het † *Lelytjen onder*
Den Dooren, sijn komst oock heeft
Uyt Liefd' bestaen, sonder
 Dat het yet om *Zoili* gheeft.

† *Catwijck op Rhijn.*‡ *Noortwijck binnen.*

V.

Wy Broeders eendrachtich:
 * *Roo Angieren* nu
 Hier daer 't *Woordt is krachtigh*,
 Komen om by u
 Nu soet te vergaren,
 En te thoonen ons Kunst kranck,
 Dus wilt openbaren,
 Dat ghy ons komst neemt in danck.

* *Reijns-burgh.*

Neemt uyt Liefd' in danck aen, de komst der Roode Roosen,
Die hier komen uyt Liefd', u Redens-Feest ter eer;
Op dat de Liefde mach, ô ! Roo Angieren bloosen
Hier, daer 't Woordt krachtigh is; Aensiet de Ionckheyt teer.

*AENSIET DE JONCKHEYT.**Vervreught in deught,**G. van Breda.*

'Rood-Angier Wel-komst-Liedeken Aen Schiedam.

Op de Stemme: Hoe lieflijk hoort men hier nu quelen.

I.

EEn lust, en vreught is het vergaren
Als het uyt rechte Liefd' gheschiet,
Ghelijck als wy hier vreughdich paren
Wt rechte Liefde soo-men siet,
't *Roo-Roosken* wijdt vermaert,
Van *Schiedam* oudt bejaert.

II.

Met sulcke Liefd' wordt ghy ontfanghen
Ghelijck *Pyramus, Thilbe* dee,
Als die verlangnde, wy verlanghen
Na u alhier, in rust en vree;
Wt rechte Liefde bly,
V Wel-kom heeten wy.

III.

Godt gheeft dat Liefde meer mach groeyen
In rust en vreught nu rechte-voort,
En als den Ceder schoon hier bloeyen
By ons als Broeders toe-behoort;
Dat d'een d'ander bemint,
In 't endt, soo het begint.

IV.

Tot een vermaeck van alle menschen
Is Broederlijke Liefde goet,
Tot een vermaeck na 'therten wenschen,
Want vrede hier wel leven doet;
Maer door tweedracht ontstaet
Een grooten brandt op-gaet.

V.

Nu, wel-kom hier uyt Liefd' eendrachtigh,
Die schrijven *Aensiet de Jonckheyt*,
By ons, daer men schrijft 't *Woordt is krachtigh*,
Wt Liefd' oprecht men u verbreyt;
Dus Welle-kom alhier
By ons *Roode Angier*.

't Komt uyt den Gheest.

Der Roo-Angier Wel-kom aen Oestgeest.

*DEn Oest den Geest verblijt, door d'aenghename dagen
Van Dou en Sonne-schijn, daer in heeft groot behagen
Den Landt-man, dat hy mach, halen ter Schueren in
Sijn Oest, met lust en vreucht, en tegen 'thong'rich klagen,
Om elck in honghers-noot, te voeden na sijn sin,
Het **Corpus**, of Lichaem, en tot sijn ziels ghewin,
Om in der vreughden Tent, in vreughden te verhoogen,
Al met ons **Roo Angier**, uyt Liefd' ende uyt Min;
Wel-kom is **Oestgeest-Vreught**, by ons den **Troost der Oogen**.*

***Op de Overghevingh van het Blayzoen Der Oogen-Troost-Blom, Onder
't Woordt: Oestgeest-Vreught.***

*DE groote Hemels-Vooght, die alle dingh regiert
Wat op der Aerden kruypt, en na den Hemel swiert;
Die heeft uyt Liefd' en gunst, tot Menschen mit ghegeven
Al wat ons noodich is, in dit behoeflijck leven,
Op dat wy menschen al, sijn over-groote kracht
Bekennen door sijn doen, wie hem dan dach en nacht
Voor sijn weldaden looft, diens vreught wort gants volkomen,
Hy gunt haer d'Eng'len hulp, in *Wit Ooghen-troost-Blomen*,
Die hier in ons *Blayzoen*, soo heerlijk staen ten thoon,
Als een oprecht voorbeeldt van *Christus Godes Zoon*:*

Die door sijn goeden *troost*, de *Ooghen* sal af-droghen
 Van sijn Dienaers getrou, en in sijn Rijck verhoghen:
 Voortae seyt ons *Blayzoen*, en beeldt na 't leven af
 De vruchtbaer Kooren-Oegst, om dat wy uyt het Kaf
 Het suyver Kooren graen, recht soudens onderscheyden,
 En met rechtschapen vlijt, ons tot den Oegst bereyden;
 En als het nutbaer zaet in onse Schueren leyt,
 Dat wy dan niet alleen met groote danckbaerheit
 Verschijnen voor den Heer; maer terwijl wy noch zaeyen,
 Moeten wy sien om hoogh; en oock terwijl wy maeyen:
 Op dat dien *Ooghen-troost*, die daer verheven sit,
 Ons na dit leven wil, maken suyver en wit.
 Neemt ons *Blayzoen* in danck, ghy schoone *Rood' Angieren*,
 Dat wy dan *Oestgeest-Vreught*, u lev'ren goedertieren.

Oestgeests-Vreught.

Bedanckingh aen Oestgeest, op 't Blayzoen.

*Voor een bequamen Oest en hoeft men niet te schromen,
 Maer doch den zegen moet van **Godt den Vader** komen,
 Die ons dees gaven gheeft op den bequamen tijdt;
 So dient dees schat als dan, van ons wel waer-genomen,
 Waerdigher als dit schat, dat mijn hert hier verblijt:
 Nochtans een waerde Gift voor mijn, oft **Momus** spijt,
 Soo is hier dit **Blayzoen**, van my in danck ontfanghen
 Van u hier **Oestgeest-Vreught**, door al de weereldt wijt,
 Ick, en mijn Susters, u singhen Lof, Prijs, met Sanghen.*

't Komt uyt den Gheest.

Oestgeest *Verklaringhe van de Intrede. Op de Vraghe:*

*Beeldt af in u Intree, wat Koninghen verkreghen
Meest victory op aerdt, door Krijgh in Oorlochs plegen?*

*Voeght noch een Volck hier by, die Tyrannich en wreet,
Doode haer naeste bloedt, den sin hier van verbreet.*

Hier is Davidt de Vorst en Koninck die op aerdt
Met sijn manhaft beleyt door Krijgh in oorlogs plegen,
So veel Victorien te samen heeft vergaert,
Datmen voor het ghetal, schier suf staet, en verlegghen:
Voor hem gaet sijn ootmoedt, en eenvoudich beweghen,
Die sijn ghetrouwicheyt na-volght op staende voet,
Waer door voor hem verschijnt de volheyt van Godts zeghen,
Die sijn Lenden om-gort, met koene Helden moedt;
Soo dat hy heeft gheperst veel bits Tyrannigh bloedt,
En verworf door den Krijgh, voor hem, en Sal'mon vreden:
Dies 'tminsaem Vrouwe-volck, sich ylich heeft ghespoet
Met Sangh en Snaren-spel, ghekleedt in witte kleden,
Om Davidts witte deught, met danckbaerlijcke zeden
Te brenghen aen den dach, dies Fama sich bevindt
Wel hert-grondich verplicht, aen Davidt, Godes kindt.

EN dit is Vsia, een Heldt van Davidts Stam,
Die van sijn jonckheyt aen, was kloeck en wijs beraden,
Sijnde noch jonck ghejaert als hy de Croon aen-nam,
En heeft ghelijck Davidt, door sijn Doorluchte daden,
Op sijn Vyanden hals, het Oorloghs jock gheladen;
Alsoo dat yeder een, most luyst'ren na sijn stem:
De woedend' Arabier, komt vleyen om ghenaden;
En al de Philisteen, boghen sich onder hem:
Den Meuniter ontsagh sijn vrome handen kleyn,
Den Amoniter mee, laet sich willigh verheeren;
Dies versagh hy door Krijgh, sijn Stadt Jerusalem
Wel twee en vijftich jaer, behoorlijck 'tzijnder eeren,
Dies Fama sijnen Lof, als Davidts, wil vermeerren:
Den Oorlogh baert hem rust, en werckt 'tghemeene best,
En bout met 's Vyandts gift, Stadt, Torens, Muer, en Vest.

Dit is de koene Prins, en Konincklijcken Heldt,
 Die met recht wordt ghe-naemt, den Grooten Alexander;
 Die alles wat hy wou, bracht onder sijn gheweldt,
 Hy groeyde door den Krijgh, als in 't vyer den Salmander;
 En hecht de Rijcken vast, al-te-mael aen malkander;
 Den kloecken Darius, most voor hem uyt sijn Stoel
 Verhuysen, en sijn Croon, of Laurier, draeght een ander,
 Die altoos grooter werdt door het Oorloghs ghewoel,
 Elck star-ooght op sijn doen, als 'twit van Krijghers Doel,
 Die alle Rijcken dwongh, onder sijn wil en Wetten;
 Voor hem scheen alle macht, te wesen flaeu en koel,
 Want niemandt dorste sich, meer teghen hem op-setten,
 Dies hem de Lauwer voeght, vermidts yder most letten
 Op Alexanders doen, en buyghen voor sijn Throon,
 Die soo Victorieus, uytmunte klaer en schoon.

Hier is Abimelech, een boos en fel Tyran,
 Hoe wel hy was gheteelt van een soo vromen Vader,
 Hy was een Hoeren Soon, en nam 't Regieren an,
 Gantsch buyten recht en reen, als een listich Verrader,
 En heeft wreeflich en wreedt, sijn Broeders al-te-gader
 Met sijn moordadich Swaerd op eenen Steen ghedoodt;
 Maer hy wierdt van een Vrouw, ghekneust sijn Herssens-ader,
 Met een stuck van een Steen, dies hem de moedt ontvloot;
 Maer sijn Tyrannich Hert, versocht in sulcke noot
 Te sterven door het Swaerd, sijns Jongens, die hem vaerdich
 Op sijn versoeck gherijft, en hem terstont door-stoot,
 Want hy was tot sijn straf, den Steen, en 't Swaerd recht waerdich;
 Dus stierf Abimelech, en bleef in 't quaet volhaerdich:
 Oprechte loon na 'twerck, de Heer ghenieten // laet,
 Als hem der boosen doen, in 't eyndt verdrieten // gaet.

Dit is Joram, 'tis waer, een Koninck in het Rijck
 Van Juda, maer niet waerd, dat hy een Croon mach dragen,
 Dewijl hy heeft ghedoodt sijn Broeders al ghelijck,
 't Welck Godt den Heer verdroot, en liet dien Joram plaghen
 Met een quijnend' ghequel, 'tgheen duerde Jaer en Daghen,
 Tot dat sijn Inghewandt van hem wierdt uytghestort:
 Maer laes ! na Jorams doot, heeft sijn Wif oock behaghen,
 In het moorden ghehadt, door wreedtheyt aen-gheport,
 Om dat Ahasia haer Soon, verslaghen wordt;
 Heeft dees Athalia, moordadigh gaen verkielen
 Al 't zaet van 't Huys Juda, maer Joas werdt omgordt

D1r

Met sijnder Moeyen arm, die hem stal onder 'tkrielen
Van 's Konings kinderen, die door dit Moordt-wijf vielen:
Dat is wel recht een Volck, te weten, Man en Vrouw,
Die in moordadichey, malkander blijven trouw.

Hier is noch een Tyran, waer van Josephus schrijft,
Die Simon is ghe-naemt, en 't naeste bloedt gingh plenghen,
Hy heeft sijn Vader eerst doorsteken en ontlijft;
En stracks daer op gingh hy sijn Moeder oock om-brenghen:
Sijn Wijf die willigh was, om haer doot te ghehenghen,
Door-stack hy, en daer na, sijn kind'ren groot en kleen,
Ten lesten oock hem selfs, en liet sijn bloedt sich menghen
Met al het ander bloedt. Maer siet, hier is noch een;
Die onder al het Volck, de booste is alleen,
Te weten, den Nero, t'welck een Tyran mach hieten,
Die met bly ooghen sagh, sijn Moeders naer-gheween;
Door Satans loos gheblas, dat hy staegh most ghenieten:
Sijn Moeders pijn en smert, kon hem gheensins verdrieten,
Men sneet haer Borsten af, en opend' haer lichaem,
Om sijne plaets te sien, dies Satan blijft sijn Faem.

OESTGEEST-VREUGHT.

Der Oogen-Troost-Blom Inkomst-Liedeken,

Stemme: Gheswinde Bode van de Min.

I.

DE swoele *Lent* die 't al ontfonckt
Wt haer Moeders schoot,
'*Rood' Angier* staet op-ghepronckt
Met het *Roosjen Root*.
d'Lely Wit,, ontspruyt snel //
Aenschout dit // *Pijn-Appel*,, komt uyt
En dees *Groene Laurier-spruyt*;
Siet den *Coorenaer*,, staet nu weer vruchtbaer,
Door den Gheest begloost // en dees *Opper-Oogen-troost*.

I I.

Wy dancken den *Heer* die 't al gheeft,
 En oock voor ons strijt;
 Soo dat *Orangjen* nu verd' streeft,
 Tot des Spanjaerts spijt;
 Vromen *Heldt*,, zijt ghegroet //
 Die daer stelt // lijf en bloet // te pant,
 Voor ons lieve Vaderlant:
 V manhaftich thoont // ghy bent waerd't ghekroont
 Van u jonckheyt of // met een Laurier vol Lof.

I I I.

Die *Staten* die ons Landt ghebien,
 Groeten wy nu mee:
 Den *Tromp* die hem niet gaen ontsien,
 Den Vyandt op Zee,
 Altijdt tracht // om te slaen //
 Dach en nacht // den Maraen // tot niet,
 Soo onder *Duyns* is gheschiet,
 Daer hy hem manlijck queet // soo yeder wel weet,
 Met sijn macht seer groot // en verwon de Spaensche vloot.

I V.

Den Edelen *Heer* van *Warmont*
 Groeten mede wy,
 En wenschen dat hy langh ghesont
 Bedien dees Oud' *Abdy*:
 Den *Bailjou*,, seer bequaem //
 Groeten nou // wy eersaem // voorwaer,
 Wel-ghebooren allegaer,
 Al die 't Dorp bedient // ick wensch, Godt verliet
 V al 't saem wijsheyt // dat ghy goet en quaet verscheyt.

V.

Ghegroet ô ghy *Parnassche* Maeght
 Van *Konst-Redenrijck*,
 Die voor *Zoylus* niet is vertsaeght,
 Zoo 't nu klaer gheeft blijck,
 Onse lust // dat wou staech //
 't Hadt gheen rust // alle daech // noch macht
 Om te sien u *Woordt* vol *Kracht*:
 Nu komen wy aen // met Trommel en Vaen;
 Voor de Maeght een jeught // van wegen des *Oestgeest-vreught*.

Oestgeest-vreught.

't Rood-Angieen Wel-komst-Liedeken Aen Oestgheest.

Op de Stemme: In een Prieel van Blommen.

I.

DE aenghenamen daghen
 Die komen ons te voor,
 Met vreught en wel-behaghen,
 En dringht de Wereldt door
 't Gheluydt in 't Oor
 Door Liefd' in vree ghetoghen,
 Wel-kom die 'k hoor
 By 't *Angier*, *Troost der Ooghen*.

II.

Wy u uyt *Liefd'* verbeyden
 Ghelijck als *Hero* dee,
 Als *Leander* ghescheyden
 Van haer was, daer ter stee

Verwacht in vree
 Wt Liefd' groot van vermoghen,
 Welle-kom mee
 By 't Angier, **Troost der Ooghen.**

I I I.

't Is een vreughdich vergaren
 Daer Broeders 't saem by een
 Wt rechte Liefde paren,
 En vrede, groot en kleen;
 Want anders gheen
 Liefd' werdt uyt Liefd' ghesoghen,
 Wel-kom ghemeen
 By 't Angier, **Troost der Ooghen.**

I V.

Soo 't vergaren is vreughdich,
 Moet 't scheidyden wesen pijn;
 Dit is ons wenschen deughdich,
 Wt gheenen losen schijn,
 Maer als den Wijn
 Sterck is, wilt na Liefd' poghen,
 Wel-kom moet zijn
 By 't Angier, **Troost der Ooghen.**

V.

By ons daer 't *Woordt is Krachtigh*,
 Wt Liefde recht daerom
 Waren wy u verwachtigh
 In vree en vreught niet stom;
 Van *Momus* dom
 Wacht u te sijn bedroghen,
 Hier Welle-kom
 By 't Angier, **Troost der Ooghen.**

't Komt uyt den Gheest.

Der Roo-Angieren Wel-kom aen Pijnaecken.

*GHelijck 't Aurora doet, en Phoebus hier verlichten,
d'Aerdibodem, soo verlicht mijn hert door veel ghesichten
Van 't gheen dat ick hier sie, van dees Af-beeldingh schoon;
'tWelck yeder een tot deught, en leersaemheynt gaet stichten:
Voor jonck en oudt bejaert, ja Vrouw en Mans-persoon
Die teghenwoordigh zijn, en komen noch ten thoon,
En houden uyt den slaep, heel vreughdich ende wacker;
Al door het **Krachtigh Woordt**, moet elck verwachten loon,
Wel-kom Uyt Liefd' ghepijnt, Pijn-Appel van Pijnacker.*

Pijnaecker Groetenis aen Rhetorica.

*O Waerd' Rijck-Redens-Maeght, u staet mijn Tong te groeten,
Nu ick persoonlijk u Maeghdelijck ontmoeten;
Ick hadde noyt ghedacht tot Reynsburch in te gaen,
Dat op u groot versoeck, allijck-wel werdt ghedaen
Met dees' volghende Rey van Koninghs uytghelesen,
En Moorders wreedt en fel, na mijn Oordeel ghepresen;
Om uwe rijcke Feest, nae Redenrijcks manier
Te rijcken met ons doen, daerom soo koom ick hier:
O Lofbaer-rijcke Maeght ! ghy zijt met Eer en Zeghen,
Tot boven op den top van Helicon ghesteghen,
Daer ghy gheseten zijt in uwe volle kracht,
Van yder een ghesien, van vele wel gheacht.*

Uyt Liefd' ghepijnt. J. C. Vermeer.

Op het over-leveren van 't Blayzoen Der Piin-Appel.

*REden-rijcke Maeght verheven,
Ghy die met u Pen beschreven
Hebt veel Reden-rijcke koen,
Die haer vlijtich tot u spoen
Met haer Antwoordt en Intrede,
Daer ghy wel mee zijt te vrede;
Daer by eyscht ghy een Blayzoen,
Dat men u sal vlijtigh doen*

Tot een Lof voor al u leven,
 Die ghy niemant niet sult gheven.
 Siet, daer ist, *ô Redens-Maeght*,
 Siet, of het u wel behaeght?
 Daer *Pijn-Appels* uyt-ghelesen
 Staen gheschildert naer het wesen;
 En *Uyt Liefd' ghepijnt* bequaem,
 Het welck is *Pijn-Appels* Naem.

Uyt Liefd' ghepijnt. J. C. Vermeer.

Bedanckingh aen Pijnaecken op 't Blayzoen.

*HOe kan op d'Aerden-kloot hier meerder vreughden wesen,
 Dan 't gheen dat ick aenschou, ende ontfangh by desen
 Van u die schrijven 'tWoordt, Uyt Liefd' ghepijnt, voorwaer
 Is Jesus Godes Soon, ghepijnt, ghedoodt, verresen;
 Een onvergancelijck Schat, 'tkostlijckste en dierbaer;
 Dat by 't Aerdsch niet is te verghelijcken, maer
 De Mensch slaet hedensdaeghs op 't Aerdsche meest sijn ooghen;
 Dus werdt hier u Blayzoen, Pijn-Appel suyver, klaer
 Ontfanghen als een Schat, by 't Angier ongheloghen.*

't Komt uyt den Gheest.

Der Pijn-Appel aenkomste, tot de Roode Angieren.

NOyt liefelijcker tijdt, noyt liefelijcker stonden,
 Kan mijn verdraeyde Tongh, als nu te recht vermonden;
 Want noyt op soo een Feest, en heeft mijn swack ghemoedt,
 De Tonghe eens gheroert, de Konst yetwes ghevoedt;
 Noyt isser in mijn tijdt, een *Chaerte* uyt-geschreven,
 Die sulcke Prijzen wou tot loon, voor moeyte gheven,
 Als ghy doet, *Rood' Angier*, in u *Abdy* vermaert,
 Die van oudts is ghesticht, soo *Fama* ons verklaert:
 Nu sal de vlugghe *Faem*, met hare vlugghe vlercken,
 V Lof noch blasen uyt, dat yder een kan mercken
 Dat ghy de Rede, naest de ware Godsdienst houdt;
 En veel waerdigher acht, als *Peerel* ofte *Goudt*:
 Ghy zijt waerdigh ghekroont, nae *Reden-rijcx* manieren,
 Van ons, *Uyt Liefd' ghepijnt*, met *Pallem* en *Laurieren*.

Uyt Liefd' ghepijnt. J. C. Vermeer.

Pijnaecken *Verklaringhe van de Intrede. Op de Vraghe:*

*Beeldt af in u Intree, wat Koninghen verkregen
Meest victory op aerdt, door Krijgh in Oorlochs plegen?*

*Voeght noch een Volck hier by, die Tyrannich en wreet,
Doode haer naeste bloedt, den sin hier van verbreet.*

DEn Koning die sijn Throon, in 't hoogste heeft verkregen, ⁺
En maect sijn Dienaers hier tot Koningen van macht,
Die hebben op der Aerd', met Krijgh in oorlogs plegen
Victory meest behaelt, de prijs daer van ghebracht;
Niet met het stalen Swaerd, dat vele boose Fielen
Door 'sVyandts arghe-list, eerst brachten op de baen:
Maer met het Swaerd des Geests, dat dringt door Geest en zielen, ⁺
Daer mee sy dempen neer, verwinnen en verslaen
De Machten in de Lucht, de Duyvel, en daer neven ⁺
De Hel, haer eyghen vleesch, en wat hen teghen-streeft:
Daerom werdt hen de Croon, en Glory oock ghegheven
Als Helden, daer de doodt, voor vreeset ende beest;
Die stadich in't Gheweer, bereydt staen om te strijden
Soo haren Opper-Vorst, alhier ghestreden heeft
Tot zalicheye van die, sijn hooghen Naem belijden.

⁺Heb. 7. 10.
1 Pet. 2. 9.
Apoc. 1. 6. 15. 10.
Heb. 12. 28.

⁺Ephes. 6. 17.

⁺Ephes. 6. 12.

VAn dees Koninghen wy, hier eerstelijck voor-stellen
Zacharia den Heldt, die met Godts Woordt en Wet ⁺
De Croon der Martelrij, van 's Wereldts snoo ghesellen
Gehewonnen heeft, en op sijn Coninx hoofd gheset.
Hem volght aldernaest, Joannis koen den Dooper,
Die 't Evangelijs Swaerd, eerst vatte in de handt;
Des Opper-Koninghs Boo, en even sijn Voorlooper,
Tot dat hy oock de Croon van Martelrije vandt.
Hier komt dan aen-ghetreen, den Koningh alder Koninghen
Die 't alles heeft volbracht, door sijn ghehoorsaemhey ⁺
Hem op-gheheven heeft, tot in de hoogste Wooninghen;
En zijn Vyanden hem, ten voet-banck heeft gheleyt, ⁺
En heeft een Naem behaelt, verr' boven alle Namen;
Dat buyghen hare knien, voor syne Majesteyt,
Die in den Hemel zijn, als op der Aerden 'tsamen.

⁺2 Par. 24. 20

⁺Phil. 2. 8.

⁺Phil. 2.

Hier komt nu aen Stephaen, den yveraer in 't vechten
Met het twee-snijdich Swaerd van Godes krachtich Woort,

+Die d'Hemel open sach, gheen lijden op hem hechten,
Maer d'herten bersten dee, van sijn Vyanden: voort
Hier volghet noch voor 't lest, het vat wel uyt-verkooren,
Paulus die breedt en wijdt, vrymoedich heeft ghestreen;
Die 's Duyvels machtigh Rijck, wel dapper dee verstooren,
Tot dat hy om de Croon, des Hemels heeft gheleen;
Dies tot Ghetuyghen dan, wy *Pijn-Appel* verthoonen,
V *Roodt Angierken*, dat die de Koninghen zijn
Die hier op dese Aerdt, de Machten ende Throonen
Des Werelts, en des Luchts, hebben verwonnen fijn;
Die met het Swaerd des Geests, haer Vyandt t'onderbrochten,
Bekomen d'hoogste Loff oock in de meeste pijn,
En d'alder-grootste zeegh, in haer verdruckingh sochten.

+Act. 7.

Hier teghen werdt ghestelt, een Rey van snoo Tyrannen,
Die met haer naeste Bloedt, haer kleedt hebben bevleekt,
En teghen redenen, de Liefde inghespannen
Met naeste Vrienden moordt, den tooren Godts verweckt.
De eerste van het Volck, die dese daedt aenrichten,
Door (leyder!) Vyandts raedt, van ware deught berooft,

+Was Cain, Adams soon, die d'eerste moordt hier stichten,
En van sijn Broeder heeft, de ziel van 't lijf gheklooft
Alleen door haet en nijdt, om dat sijn Broeders reden
En Godtsdienst boven stack, vergoot 'tonnosel bloedt
Van Godes waerden Vriendt, die hem noyt en misdeden;
Maer siet, hy vliedt terstont, en houdt gheen vaste voet,
Hy vreest voor sijn Gheslacht, hy vlucht uyt hare Ooghen,
Sijn Tyranny hem quelt, en pijnicht sijn ghemoet,
En seyt, die mijn aensiet, die zoud' mijn dooden moghen.

+Gen. 4.

+Hier komt nu aen het Beeldt van Abimelech woedich,
Een soon van Gideon, den uyt-ghemunten Heldt,
Die Broeders 'tseventich van hem vermoorde bloedich,
En heeft op syne Kop 'tonwettich Goudt ghestelt.

Naer hem den soone komt, Josaphats hoogh ghepresen,
+Joram de boose Boeff, de moorder van sijn Stam,
Bracht om sijn Broeders al; O Hemel! hoe kan 't wesen
Dat u rechtvaardigheyt terstont gheen wraeck en nam?
Dees beyde voort-gheteelt van Vaders soo eerwaerdich,
+Voorstanders van Godts Wet, hoe konden sy bestaen
Een soo vervloecten feyt, afgrijsselijck, moordadich?

+Iud. 9. 5.

+2 Paral. 21. 4.

+2 Par. 22. 9.

Ten zy dat sy het kleedt, des Tyrans hadden aen;
 Doch langh en bleef de straf van hen niet af-ghescheyden, +
 Maer kort zijn sy besocht, en schrickelijck vergaen,
 Al ist dat Godes handt, lang-wijlich oock kan beyden.

+*Iud. 9. 35.*
 2 *Par. 21. 20*

Hier komt nu den Tyran, hovaerdich ende listich,
 Herodes, die het Rijck, den Joden stroopten af,
 Van buyten seer ghevreest, sijn huys inwendich twistich,
 Die syne eyghen Vrouw, door moort-daedt bracht in 't Graf; +
 Twee Soonen van syn Lijf, twee frissche Jonghelingen,
 En heeft hy niet ghespaert, maer met den strop verstickt +
 Alleen uyt quade waen, O wreedtste alder dinghen!
 Beneffens 'tbooste feyt, dat Nero heeft beschickt;
 Daer van men hier een Beeldt, siet komen aenghestreecken,
 Die syne Moeder selfs, en eyghen Vrouwe waerd +
 Van 't leven heeft berooft, en eyndelijck ghesteecken
 In syn Godloose lijf, het vinnigh stale Swaerd. +
 Dit is 't bediedtsel van, die Godt-vergheten Gasten
 Die al haer naeste bloedt, bereyden de uyt-vaerd,
 Nae dat sy met de doodt, die wreedelijck verrasten.

+*Iose. Ant. lib. 15.*

+*Iose. Ant. lib. 16.*

+*Corn. Tac. Anaal. l. 14.*

+*Suetonius in Nerone.*

UYT LIEFD' GHEPIINT.

Der Piin-Appel Inkomst-Liedeken.

Stemme: Gloryda als 't ymmers wesen mach.

I.
 WEest hier van ons, *Uyt Liefd' ghepijnt,*
 Ghegroet met Liefde soo 't wel schijnt,
 En al de *Kamers* mede
 Die tot u Lofbaerlijcke Feest
 Verheughen in den Gheest,
 Om hier nu in te treden:

I I.

Waer dan de *Lauweriers-Spruyt*,
 Alhier na Lootingh treedt voor uyt
 Na alle recht en reden:
 Waer aen het *Roode Roosje* soet,
 De Konst al met een moet,
 Oock hier wel sal besteden.

I I I.

Oestgeest die schrijft een volle *Vreught*,
 Die hier met ware Liefd' en deught,
 Na Prijs en Eer komt kijken:
 En wy *Pijn-Appels* seer bequaem,
 Die doen na onsen Naem,
 En in Konst niet beswijcken.

I V.

Den *Cooren-Aer* die is seer goet,
 Die Reden-rijcke Konste doet
 In alle fraeyicheden:
 Den *Lely* die daer is Eerbaer,
 Schuylt *onder Dooren* swaer,
 In Konst wel is te vreden.

V.

Ghy Eele *Roodt Angiertjes* schoon,
 Zijt waerd't ghevlochten met een Croon
 Van Palmen en Laurieren,
 Die wy alhier *Pijn-Appels* soet,
 V wenschen met een moet,
 Om u Hooft te vercierien.

Uyt Liefd' ghepijnt.

J. C. Vermeer.

'tRood-Angieren Wel-komst-Liedeken Aen Piinaecken.

Op de Stemme: Waer zijt ghy doch?

I.

Dit soet vermaeck
Hebben wy langh verwacht,
Een goede saeck;
Als 't gheschiet met eendracht,
Ghelijck als wy
Vredich paren te gader,
't Scheyden oock zy
Gunn' Godt den Vader.

II.

In Liefden soet
Te paren meer en meer,
Ghelijck men doet,
Dat gheeft ons Opper-Heer;
Dat scheyden mach
Wesen 'tghelijck 'tvergaren,
Noyt blijder dach,
Wel-kom in 't paren.

III.

Uyt Liefd' ghepijnt
Welle-kom hier ter Stee,
Momus verdwijnt
Door u Konst hier in vree,
En *Achia*
Die leyt hier door verslaghen,
Dat ghy komt na
Dees soete daghen.

I V.

Wt Liefde vry
 Werdt ghy ontfanghen hier,
 Vreughdich en bly,
 Al van ons *Roo-Angier*:
 Vliedt *Momus* swart
 Ghy wordt door *Phoebus* wacker,
 Wel-kom in 't Hart
 Die van *Pijnacker*.

V.

Wel-kom, in vreught
 Hier uwen tijdt verslijt
 In eer en deught;
 Welle-kom ghy hier zijt:
 Wt Liefd' en vreught
 Te leven hier voordachtigh,
 Wel-kom in deught,
 By 't *Woordt is Krachtigh*.

't Komt uyt den Gheest.

Der Roo-Angieren Wel-kom aen Catwijck op Rhijn.

*CAtwijck heel out vermaert, dicht aen den Rhijn gelegen,
 Heb ick door mijne **Kracht**, het herte doen beweghen
 Haer te verthoonen hier, met Personagiens goet,
 Daer ick op mijn **Parnas**, hier sit, en heb verkregghen
 't Gesicht, en het vertooch, voor veel menschen met spoet,
 Dat Konst van **Reden-rijck**, in het useeren voet;
 Hier tot mijn **Susters Eer**, en alle mijn Minnaren:
 Daerom by het **Angier**, Wel-kom ghy wesen moet,
 Daer **Liefde blijcken moet**, de voedtbaer **Coren-Aeren**.*

't Komt uyt den Gheest.

Op de overgevingh van het Blayzoen *Der Cooren-Aeren.*

IN danck ontfanghen wilt dit onse presentacy,
 't Is uyt Liefden ghedaen om tot een goede gracy
 Dit ons *Blayzoen*, daer in de *Liefde* is gheprent,
 Tot teecken en bewijs, dat wy tot aller spacy
 t'Vwaerts gheneghen zijn, tot Eer-sucht ten present:
 O *Rhetorica* schoon, die hier nu is ontrent,
 Spijt *Momus* spitlich quaet, met fenijnighe beten,
 En *Zoylus* al u doen, is ons seer wel bekend;
 Wech, vlucht nu veer van hier, ghy dient hier niet te weten
 Van ons Wijdt-roemde *Chaert*; op *Parnas* is gheseten
 De wel-bespraeckte *Maeght*, vol reden met aendacht,
 Die in het schoon *Reynsburgh*, de Reden gaet uyt-meten
 By het *Angiertjen Roodt*, daer het *Woordt* heeft veel *Kracht*:
 De Lief-hebbers zy daer, met lijdsaemheyt verwacht:
 Dus zijn ghekomen wy, by u sonder beswijcken;
 Ontfangt dan ons *Blayzoen*, de daedt die thoont sijn macht,
 En denct, het *Cooren-Aer* woont, daer de *Liefd'* moet blijcken.

Liefd' moet blijcken.

Bedanckingh aen de *Cooren-Aeren* op't Blayzoen.

Salomon kon den *Schat* niet meer houden in waerden,
 Van *Saba* Coningin van 't Zuyden van der Aerden,
 Hoe-wel het was van *Goudt*, van *Peerlen*, en van *Steen*,
 Daer hy den *Tempel* mee, verciert als den vermaerden;
 Als mijn dees waerde *Schat* voor mijn hier is alleen,
 Dat mijn het *Cooren-Aer*, hier schenct van waerd' niet kleen;
 Die schrijven 't *Woordt* dat *Liefd' moet blijcken*; dus van mijn
 Werdt u *Blayzoen* in danck, ghenomen in 't ghemeen
 Van *Catwijck* out bejaerdt, gheleghen aen den *Rhijn*.

't Komt uyt den Gheest.

Catwijck op den Rhijn *Verklaringhe van den Intrede. Op de Vraghe:*

*Beeldt af in u Intree, wat Koninghen verkreghen
Meest victory op aerdt, door Krijgh in Oorlochs plegen?*

*Voeght noch een Volck hier by, die Tyrannich en wreet,
Doode haer naeste bloedt, den sin hier van verbreet.*

OM af beelden te recht, wat Koninghen verkreghen
Meest Victory op Aerdt, door Oorloghs kloeck beleyt,
En plegen in den Krijgh? soo stel ick onversweghen
Koninck Philippus eerst, wijdt vermaert, wordt gheseyt
Op Aerdt naeuw sijns ghelijck in den Oorlogh verbreyt;
Van Macedonien was hy Koninck wilt weten,
Hy bracht Athenen sterck tot sijn ghehoorsaemhey, t,
Ende heeft Griecken oock met den Swaerde verbeter, t,
Polensen, Letariers, die heeft hy heel versmeten,
Ontelbaer Rijcken schier, won hy naer ende veer:
Alexander nu volght, die dient hier niet vergheten,
Magnus sijn toenaem was, kreegh door Oorlogh veel eer,
Fryballen, Gothen-Landt, Egypten, ander meer,
Die hy al met 't Swaerdt kreegh door eendracht vast gebonnen,
Hy heeft het vierde-paert van de Wereldt ghewonnen.

CArel Martellij vroom, een wijdt vermaert groot Koningh
Al van Vranckrijck ghekroont, die menigh Saraceen
Met ghewapender handt hielt uyt de Fransche woningh,
Drie hondert duysent schier, bracht hy daer in 't gheween,
Die met den Swaerdt versloegh, 'tis de Christenen een
Victory groot gheweest, soo de Schrijvers verhalen:
Puppimus sijn Soon, die komt hier nu aen-treen,
Die Bey'ren, Sacxsen sterck, heeft ghebracht sonder falen
Tot sijn ghehoorsaemhey, dees Koningh gingh niet dwalen
Teghens d'Italiaen, met swaren Ooreloch,
Maer hielt de overhandt, de Turcken t'eenemalen
Meende de Christenhey te overvallen, doch
Laduslaus Koningh was van Polen, die 't bedroch
Der Turcken wederstondt, gingh de Christ'nen bevryen,
Veel duysent bleeffe doodt, d'ander moest' na Turckyen.

DVs stellen wy hier noch den Vader (hier ter percken)
 Van Keyser Carel kloeck, die soo menigh sterck Landt
 Van d'Indianen won, door sware Oorloghs wercken,
 Philippus is sijn Naem, oock een Borgoenschen plant.
 Dit 's Heyndrick de Borbon, men docht hy moest' van kant,
 Doe hem het Fransche Rijck van sijn vriendt was ghegheven;
 'tStont al teghen hem op, met ghewapender handt,
 Maer als een strijdtbaer Heldt, heeft hyse selfs verdreven,
 Ende won Vranckrijck schoon, noch meer Tochten verheven
 Deed' hy Victorieus, daer hy moedigh om stree:
 Nu komt de Sweedtse Croon, een Koningh vroom van leven,
 Die soo menigh sterck Vorst, ofte Graef, strijdt aen dee
 Al in het Duytsche Rijck, daer hy won menigh Stee,
 Gheeft slaghen ontalbaer, Victorijen bekomen;
 Adolfus daden zijn met mijn mondt niet te nommen.

OM dit nu andermael, na den eysch af te beelden,
 Van 't gheen 't *Angiertjen* vraeght, openbaer ons secreet;
 'k Wou de Goddin hier op, mijn wat Wijsheyt mee deelden:

*[Voeght noch een Volck hier by, die Tyrannigh en wreedt,
 Dooden haer naeste bloedt, den sin hier van verbreedt.]*

Den eersten moorder boos, Cain, stellen wy vooren,
 Die sijn Broeder versloegh, soo ghy siet met bescheet.
 Dit's nu Abimelech, die-men wreedt sach door-booren
 Tseventich van sijn Broers, op een Steen, droef om hooren,
 Om dat hy hebben sou, *Gear* 't Koninckrijck schoon,
 Siet, en aenschoutse nu, die het leven verlooren.
 Joram die komt hier oock, die sijn Broeders gingh doon
 Tot ses al in 't ghetal, die daer legghen ten thoon,
 Die hy tyrannigh, wreedt, ombracht al met verstranghen;
 Sulcke moordenaers wreedt, daer na haer loon ontfanghen.

Dit 's nu Adramelech, ende dit is Sarreser,
 Sanheribs soonen boos, die tyrannigh en quaet,
 Haer Vader bracht om, elck vlucht dan als bevreser,
 't Dode lichaem daer leyt tot bewijs; wel verstaet,
 Dit bloedt bestaet wel na, als m' in sich selven gaet.
 Athalia seer quaet, die mooght ghy nu aenschouwen,
 Die heeft oock om-ghebracht, en ghedoodt obstinaet
 Haer gheheel Huysghesin, dat bracht sy in 't benouwen,
 Behalven een kleyn Kindt, dat-men haer ginck onthouwen,
 't Was van haer naeste bloedt, die sy (Tyrannigh hert)
 Vermoordt heeft, en verworght; een Mensch sou schier verflouwen

Over dees Tyrannes, die hier voort-ghebracht werdt;
 Dit 's 't doode Huysghesin, vermoordt met pijn en smert:
 Een exempel voor ons, heden tot desen daghen,
 En schrickelijck om sien, en voor Godt te beklagen.

Slet nu, Sunramus komt, wreedt en seer afgrijs'lick,
 Die haer eygen Man heeft Tyrannigh, seer onsoet
 Van het leven berooft: 'tis om dencken wel ijs'lijck,
 Daer leydt het dood' lichaem, vermoort al in sijn bloet.
 Wilt nu bemercken aen, Julia wreedt van moet,
 Die 'r eyghen Vader heeft vermoordt al sonder mijden,
 Om dat sy hebben sou, het Rijck van Romen goet,
 Daerom most hy van kant, en sterven doen ten tijden;
 Sy gingh haer doode Vaer, op de Straet over-rijden,
Tarquinius hy hiet, hy leyt ghemartelt daer.
 Nero, Tyrannigh wreedt, die en mochte niet lijden
 Sijn eygen Moeder hier, hy vermoordese klaer
 Met twee Wijven van dien, O wreede moordenaer !
 Ghelijck ghy hier mooght sien aen dees Doo'n onbesweecken,
 Hy heeft sijn selfs daer na, als een Tyran doorsteecken.

LIEFD' MOET BLIICKEN.

Der Cooren-Aeren Inkomst-Liedeken,

Stemme: Schoonste Nympe van het Wout.

I.

AEnghenamen soeten tijdt,
 Dat verblijdt
 Hert, Sin, Inghewant en Nieren,
 Hebt ghy ons *ô Krachtigh Woort,*
 Ghebracht voort,
 Ghegroet zijt ghy *Roo Angieren.*

II.

Ghegroet zijt die *Jeught neemt an,*
 Om hier van,
 Dese Feest soeckt te verstercken,
Spruyt van Lauwerieren schoon,
 Komt ten thoon,
 Laet Liefd' altijd in u wercken.

I I I.

Ghy die *Aensiet de Jonckheyt*,
 Die verbreyt,
 Edel schoone *Roode Roosen*;
Oestgeest-Vreught die groeten wy,
 Die hier vry,
Ooghen-troost van u verkoosen.

I V.

Die daer zijt in *Liefd' ghepijnt*,
 Komt verschijnt
 Als *Pijn-Appels* niet om quellen,
 Maer om vreughdich dese Feest,
 Minst en meest,
 Vol soetheyt met Liefd's vertellen.

V.

Lely die verdrucket staet,
 Die hout maet,
 Schort *den Doren* vry om hoghen;
Uyt Liefde bestaen komt goet,
 V Konst soet,
 Prijsen wy na ons vermoghen.

V I.

Hier in 't oudt *Reynsburchsche* pleyn,
 Zijn wy reyn
 Ghekomen sonder beswaren,
 Wy wenschen dat ghy verrijckt,
Liefde blijktt,
 By ons voedigh *Cooren-Aeren*.

Liefd' moet blijcken.

'tRood-Angieren Wel-komst-Liedeken Aen Catwiick op Rhiin.

Op de Stemme: Een Schip dat sonder Roer gaet sweven.

I.

Welle-kom voedtbaer *Coren-Aeren*,
Die door u komst het Hert verblijdt,
Want het eensamich vreughdich paren,
Is den Heer aenghenaem altijd,
Dat Broeders in eeren en deughden
 Verblijden haer,
Met melody ende in vreughden,
 Voor ende naer.

II.

Laet ons der Vreden-Crans hier breyen,
Al 't saem met Liefden en eendracht,
Die wy langh hebben gaen verbeyen
Ende lijdsamich hier verwacht,
Maer men siet de verwachte daghen
 Die komen wel,
Godt gheeft dat yder mach behaghen
 Ons vreughdich spel.

III.

Wilt doch bethoonen al ghelijcken
Al die hier komen, ende zijn
Oprecht, dat de *Liefde moet blijcken*,
Maer niet in een ghewenschten schijn,
Maer in de Vrede vast besloten,
 En Liefde trou,
Ghelijck vreedtsame Bondtghenoten
 Helpen uyt rou.

I V.

In Liefd', in lust, in groot vermaken
 Is dat wy hier komen by een,
 Die van den Vloedt *Pegasus* smaken,
 Ende proeven al in 't ghemeen;
 Al uyt *Castilis* klaer Revieren
 En Borne stout,
 Welle-kom by ons *Roodt Angieren*;
Cooren-Aer out.

V.

Welle-kom hier by 't *Woordt is Krachtigh*,
 Welle-kom hier uyt Liefd' oprecht,
 Daer *Liefd' moet blijcken*, en voordachtigh
 Laet Liefde vast blijven ghehecht,
 Soo in 't vergaren, en in 't scheidten
 Soo dat behoort,
 't *Cooren-Aer* die wy mee verbeyden
 By 't *Krachtigh Woordt*.

't Komt uyt den Gheest.

Der Roo-Angieren Wel-kom aen Noortwijck.

*DE Lely soet van reuck, ende meer ander Blommen,
 Die ons na wil en wensch, met desen Mey voortkommen,
 Die maecken ons verblijt, tot aengenamen lust,
 So perst, en dwingt de Liefd' mijn Minnaers sonder schrommen,
 Dat yder een de mondt van mijn uyt Liefden kust:
 Door Reden, met bewijs, wordt mijn kommer gheblust,
 Daer ick heb na verlangt, om te sien en te hooren;
 Al by het Roodt Angier, en Krachtigh Woordt, gherust,
 Wel-kom Uyt Liefd' bestaen, Lely onder den Dooren.*

't Komt uyt den Gheest.

Op het overleveren van 't Blayzoen *Der Lely onder den Doren.*

O Lofbaer Redens-Maeght, die 't nut met vreught gaet leeren,
 Ghy eyscht van ons, aen u, een Blayzoen te vereeren,
 'tGheen men niet weyg'ren kan, door rechte Liefdens aerdt,
 Want u waerdy en deught, noch al veel meer is waerdt:
 Dus schencken wy u dit, O Edel Maeght verkoren,
 Waer in ons *Lely Wit*, nu staet *onder den Doren*;
 Hoe-wel den *Doren* het in ronde wel beset,
 Bestaet uyt Liefde doch, te groeyen onbesmet.
 Siet, hier bestaet het groent, uyt d'Aerde op te steyg'ren,
 En kan door Liefdens aerdt, te groeyen, sich niet weyg'ren;
 Waer op ons *Lely Wit*, nu groeyt suyver en schoon,
 Maer siet, de Liefde recht, van Godes waerde Soon;
 Die het uyt Liefd' bestaet, uyt 's Hemels Throon te dalen
 Om onse sonden schult, volkomen te betalen;
 Al wat dees Heldt begon, al wat hy heeft ghedaen,
 Is niet gheweest uyt dwangh, maer recht *Uyt Liefd' bestaen*:
 Hy heeft ghestort sijn Bloedt, noch zijnde teer van Leden,
 Want zijnd' acht daghen oudt, soo is dees Vorst Besneden:
 Hy heeft *Uyt Liefd' bestaen*, te lijden alle noodt,
 Te sweeten dropp'len Bloedts, ja te sterven de doodt:
Uyt Liefd' bestaen, soo ist, dat hy oock is verresen,
 Om by sijn Vader, ons, een Voor-spraeck recht te wesen:
Bestaen is het *uyt Liefd'*, al wat dees Heldt volbracht,
Bestaet oock Mensch *uyt Liefd'*, soo werdt ghy hoogh gheacht.

UYT LIEFD' BESTAEN.

Van Eyckenhoorn. Neemt waer u tijdt.

Bedancking aen de *Lely onder den Doren*, op 't Blayzoen.

O Loffelijcke Roem ! ô loffelijcke daden !
O loffelijcke Eer, die mijn hier komt in staden !
O loffelijcke Faem, voor mijn Rhetorica !
*Dat ghy **Uyt Liefd' bestaen**, sonder langh te beraden,*
My komt vereeren, daer ick langh verwachte na;
*Mijn dunckt, mijn leven wordt verlengt met **Hiskia**,*
Door dese waerde Gif, mijn Hert moet vreught oorboren,
*In danck ghenomen werdt, u **Blayzoen**, vroegh en spa,*
*Van het **Angiertjen soet, Lely onder den Doren.***

't Komt uyt den Geest.

Noortwijck *Verklaringhe van den Intrede. Op de Vraghe:*

*Beeldt af in u Intree, wat Koninghen verkregghen
Meest victory op aerdt, door Krijgh in Oorlochs plegen ?*

*Voeght noch een Volck hier by, die Tyrannich en wreet,
Doode haer naeste bloedt, den sin hier van verbreet.*

*D*En grooten Krijger Mars, heeft Helden groot gaen maecken,
Wiens Loff men over al, uyt-roept met groot gheschal,
Om so door Swaert en Pijl, tot hooge Staet te raecken,
Soo veer de Sonne straelt, alhier in 't Aerdsche dal,
Om beelden af, [*Wat Koninghen verkregghen al
Meest victory op Aerdt, door Krijgh, en Oorloghs plegen?*]
Siet hier den eerst Monarch, Nimrod die in 't ghetal
Als verwindeer treedt voor, door sijne Oorloghs zegghen,
En heeft veel Landen groot, ghewonnen, Volck verslegghen.
Siet Ninus in Bab'lon, die noyt en nam de wijck,
En heeft 't Assyrisch Rijck, victorieus verkregghen.
Dit is Sesosteris, vermeerde 't Egypt'sche Rijck;
De Colchos en de Geet, verwint hy te ghelijck,
Verwan in Asia, veel Landt en Volck met vechten,
Als hyse t'onder-bracht, sach-men sijn Beeldt daer rechten.

*W*ijdt klinckt oock Cyri Loff, door sijn manhafte daden,
Koningh in Pers en Meed', die werdt u voor-ghestelt,
Die gantsch Asia won, en scheen noch niet versaden,
Orienten hy dwinght, door sijn Oorloghs gheweldt;
De Scijth, dat wreede Volck, hy neder heeft ghevelt.
Siet nu Ass'werus hier, die machtigh domineerden,
't Indisch ghebiedt, en Moor, hy windt, als een groot Heldt,
Hondert seven=twintich Landschappen hy verheerden.
Siet Alexander nu, die hem seer groot vermeerden,
Recht groot ontsterffelijck, de Wereldt door bekent,
Der Griecken eerst Monarch, en die daer triumpheerden
Over Darius kloeck, of die hem teghen sendt
Thien hondert duysent man, maer dwinght hem noch in 't endt,
Tot twee, ja drie-mael toe, Porus heeft hy gheslagghen,
De Scijthen hy verheert, en Thebe moest' beklagghen.

Hier komt den Tamerlaen, een Koningh hooch verheven,
 Der Persen wijdt vermaert, die dwanck met sijne Macht
 Syrij, Armenij, Bab'lon, Asij overghegheven,
 Mesopotamij, Scijth, Albanij, t'onderbracht;
 Dies hy victory groot, verkreegh door wijs bedacht.
 Dit is Carel Martel, die kloeck sijn Rijck verbreden,
 Met Berghs, Sweedts, en Duytsch, en Gotthen hy verkracht
 Drie-mael hondert vijf en tachtich duysent bestreden,
 In een Veldt-slach verwon, en maeckt sijn Rijck tot vreden.
 Den Franschen Carolus, die men nae recht soo nomt,
 Noorman, Hunnen, Spanjaert, Sar'sijn, heeft hy vertreden.
 Hier volght den Koningh vroom, daer Vranckrijck noch af romt,
 Henrick, die nae rechten, den Naem van Groot toe-komt,
 Die heeft met 't blancke Stael, vyanden veel doen buyghen,
 Van sijn victory groot, kan 't leven noch ghetuyghen.

DE Liefde is een bandt, die kan te samen binden;
 Wreedtheyt verbreckt het weer, alsoo hier werdt verthoont,
 Die aen haer naeste bloedt, de gheen die sy verslinden,
 Thoonen haer Tyranny, dat wreedtheydt in haer woont:
 Dus siet op Cain eerst, die niet en heeft verschoont
 Abel sijn Broeder goet, die hy seer wreedt vermoorden.
 t'Onrecht heeft Mithridaet, sijn Vrouwe oock gheloont,
 Die met sijn Moeder hy, dooden wie sullicks hoorden,
 Hy doodt Suster en Broer, ick schrick schier van de woorden,
 Drie Dochters, en drie Soons, doodt hy, sijn naeste bloedt.
 Siet Abimelech hier, met wreedtheyt hy verstoorden
 Tot tseventich min een, Broeders hy doodt verwoedt,
 Om d'Heerschappy alleen, hy als een Tygher doet.
 Dit 's Joram Koningh wreedt, van Juda vol ontrouwen,
 Die ses sijn Broeders goet, bracht wreedt in doodts benouwen.

Hier volght nu Nero wreedt, die men met recht mach setten
 Onder dees wreeden hoop, want hy sijn Moeder doodt;
 Met haer onnosel bloedt, hy sijne ziel besmette;
 Daer nae sneedt hy haer op, O Tyrannye groot !
 Vijf, van sijn Broeders goet, hy dooden sonder noot,
 Twee van sijn Vrouwen oock, hy met de doodt beswaerden.
 Hier siet ghy den Soudaen, die Tyrannich en snoot,
 Vader en Broeders, oock Moeder, die hem eerst baerden,
 Eerst van 't ghesicht berooft, O Tyran ! wreedt op Aerden,
 Heeft levendich daer nae, haer noch tot Asch verbrandt.
 Mahomet Otthoman, den derden, siet, aenvaerden

Hy het Turricxsche Rijck, aen-nam tot sijnder schandt,
 Brenght om tot dertich toe, als een seer wreedt Vyandt,
 Broeders en Susters bey, heeft niemant vry ghelaten,
 Dees doodt sijn naeste bloedt, hoe-wel seer hoogh van Staten.

Wilt noch u ooghen slaen, op Selem boos bevonden,
 Een Turcxschen Keyser wreedt, ghy hier voor ooghen siet,
 Sijn Vader met fenijn, hy heeft nae 't Graf ghesonden;
 Hy oock sijn Broeders doodt, haer Kind'ren vol verdriet,
 Doch dit is maer een daedt, van weynighe gheschiet:
 Men leest noch van een Volck, *d'Amazones* gheheten,
 Dat u werdt voor-ghestelt, want sy brachten tot niet
 Haer Mans en Soonen al, hebben sy doodt ghesmeten;
 Op 't Mannelijck gheslacht, waren sy heel verbeten,
 Alleen om het ghebedt, dooden haer eyghen vrucht:
 Valasca Coningin, van Bohemen wilt weten,
 Socht oock te voeren in, dees moordt tot haer genucht,
 Brenght Mans en Kind'ren om, hoe-wel daer werdt ghesucht.
 Dit is ons *Intrees* sin, *Agiertjen Roodt* verkoren,
 Van ons *Uyt Liefd' bestaen*, *Lely onder den Doren*.

UYT LIEFD' BESTAEN.

Liefd' baert vreden.

Der Lely onder den Doren Inkomst-liedecken,

Stemme: Als ick Alarm op de Trompet hoor gheven.

I.

Hoe soet soo ist daer Broeders 'tsaem vergaren,
 En daer-men hoort de Redens-Konst verklaren?
 Ghelijck-men nu hier doet tot *Momus* spijt,
 O ghewenschten dach ! ja die menigh hert verblijt.

II.

Ghegroet voor eerst, waerde Broeders eendrachtich,
 Daer-men nu hier schrijven het *Woordt is Krachtigh*,
 Al-waer de Maeght *Rhetorica* seer soet,
 Ghestadigh verbeyt een oprechte *Antwoordt* goet.

III.

Ghegroet *ô Jeught*, die Redens-Kont aen-nemen,
 En niet en wil dat die heel sal vervremen,
 Het is een lust *de Jonckheyt te aensien*,
 Dus wy u al te saem een Groetenis aen-bien.

IV.

Ghegroet oock mee ghy Rede-rijcke Jeughden,
 Schept in dees *Oest* nu een volkomen *Vreughden*,
 En al die hier op dese Feest verschijnt,
 Ende die het *uyt Liefd'* nu hier te komen *pijnt*.

V.

Ghegroet Broeders die u *Liefde doet blijcken*,
 Aldaer ghy nu, noch nimmer van wilt wijcken;
 Maer soeckt met lust daer staech in voort te gaen,
 Het gheen wy desghelijck nu mee *Uyt Liefd' bestaen*.

VI.

Laet ons een Krans vlechten van *Roo Angieren*,
 Ghebreydelt net met *Spruytes van Laurieren*,
 Ende van *Roosjens* schoon en *Roodt* ghebloost,
 En gheschakelt door en door al met *Ooge-troost*.

VII.

Pijn-Appels wilt in dese Krans mee vlechten,
 Met *Cooren-Aer* wilt het te samen hechten,
 En met *'t Lely* schoon suyver ende *Wit*,
 Voor de Redens-Maeght, die hier op haer hoogst nu sit.

Beslyt.

Gelijck een Krans van Bloempjens 'tsaem gebonden,
 Soo laet ons doen eendrachtigh zijn bevonden,
 Gheschakelt met de Liefdens bandt te saem,
 Soo verkrijghen wy een onsterffelijcke Faem.

Uyt Liefd' bestaen.

Neemt waer u tijdt.

'tRood-Angieren Wel-komst-Liedeken Aen Noortwiick.**Stemme: Ghy lodderlijcke Sylvia.**

I.

Welle-kom hier van herten bly

Die Reden-rijck useeren,

Ghelijck als nu vergaren wy

In vreughden, en in eeren;

Alst in scheydens tijdt,

Komt jealousy noch nijdt,

Dat gunt den Heer der Heeren.

I I. Dat-men by een in Vrede komt,

Is Godt een wel-behaghen,

En malkander met Liefd' vermomt,

Gheen haet noch nijdt te draghen;

Dat is een vermaeck,

Een ghewenschte saeck,

Tot eynde van ons daghen.

I I I. Soo den wijsen Salomon seyt,

Dat hier op Aerdt in desen,

Niet beter is dan vroyljckheyt

En wel te doen in't wesen,

Vreughdich hier by een,

Dat-men van groot en kleen,

In deughden wordt ghepresen.

I V. Daer-men oprecht in Liefde paert,

Daer sal de Vrede woonen;

Ghelijck als wy hier sijn vergaert,

Laet ons malkander thoonen

 Liefd', *Uyt Liefd' bestaen*

Welle-kom onbelaen,

Als vredighe personen.

V. Welle-kom by het *Roodt Angier*;Wel-kom by *'tWoordt is krachtich*,

Wel-kom met Reden en manier,

Wel-kom met Liefd' eendrachtich;

Lely soet van aerdt,

Van reuck, komt en verklaert

't Gheen dat wy sijn verwachtich.

't Komt uyt den Gheest.

*Antwoordt By de voorgaende ses Reden-kamers,
op de Vraghe,*

*Wie was het die verloor Liefde in den slaep, seght;
Die we'er door kloeck beleydt der Rechter, quam te recht ?*

'T WOORDT IS CRACHTICH. 1641

*Antwoordt dees Vraegh,, ons Ooren graegh,, met lust aenhooren,
Die 't best solveert,, die werdt vereert,, met Prijs al vooren.*

'sGraven-Haegh, Op de Vraghe:

*Wie was het die verloor Liefde in den slaep, seght;
Die we'er door kloeck beleydt der Rechter, quam te recht ?*

*W*Anneer de vlugge Faem quam ruysschen door de Bladen
Van 't *Groene Laurier-Spruyt*, en gaf ons breyn te raden
De weet-lust van 't *Angier*; [*Wie Liefd' slaep verloor,*
En we'er door kloeck beleydt der Rechters wijze daden
Quam wederom te recht?] Hier meed' was 'thersens Choor
Beladen en beducht, om vinden 't rechte spoor:
Pallas Wijsheydts Goddin, begaeft met Redens Talen,
Die galmde de Re'en in ons weet-gierigh Oor;
Wat leght ghy dus en suft, laet eens u Ooghen dalen
Op Sael'mons Wijsheyd groot, ghy sult niet langher dwalen;
Ooght eens op 't eerste Recht, het gheen dien Wijsen Heldt
(Begaeft met Hemels-Licht, en Goddelijcke stralen)
Over de Vrouwen-klacht, scherp-sinnigh heeft ghevelt,
Het *Lauwer-Spruytje Groen*, sijn Antwoordt dus vermelt,
En gaet met Redens vlijt, sijn meeningh dus beslechten,
De gheen die Liefd' verloor door *Morpheus* wreedt ghewelt,
Was die, die'r Kindt we'er kreegh, door Sael'mons wijslijck rechten.

OM Reden-rijckelijck het selve te bethoonen,
Soo segghen wy, dat nergens grooter Liefd' kan woenen,
Als in een Moeders hert, in neygingh tot haer Kindt,
De Moederlijcke Liefd', tot Dochters ofte Soonen,
Is grooter, als een Minnaer die sijn Liefste mindt:
Wanneer den soeten slaep, de Ooghen had' verblindt
Van dese eene Vrou, is d'andere ghekomen
Die'r Kindt had' doodt gheperst, en heeft dees raedt versint,
Sy gingh aen 't Bedde van de and're sonder schromen,
En heeft voor haer doodt Kindt, het levende ghenomen:
Dees Vrou, onwetende, verloor haer lievende Zoon
Terwijl sy lach en sliep, bedwelmpet met sware Dromen,
Soo haest de duyst're nacht was vluchtigh wech ghevloo'n,
Soo is sy we'er ontwaeckt, en wou nae haer ghewoon,
Hem, hare Borsten bien, om Moeders Liefd' te hechten,
Doe was s'haer Liefde quijt, dus blijktt dit klaer ten thoon,
't Was die, die'r Kindt we'er kreeg, door Sael'mons wijslijck rechten.

*W*Anneer de uchtent krieckt' met haer ghebloosde Kaecken,
 En met sijn glans beschijnt d'Jerusalemsche daecken,
 Elck een op 't spoedichst komt, voor Salomons ghesicht,
 Elck voor sijn gulden Throon, verklaert op 't schoonst sijn saecken,
 En seyt, mijn Soon die leeft, en siet het Hemels Licht:
 Die schuldich is, in 't minst niet voor 'tGherechte swicht,
 Maer soeckt haer leughenen met waerheys schijn te proncken,
 't Schijnt dat een boose lust, was in haer hert ghesticht,
 En dat gherechtigheyt kond' in haer niet ontfoncken:
 d'Ander weemoedigh is, en schijnt by na verdroncken
 In eenen bracken Dauw, die uyt haer ooghen vloeyt,
 En heeft den Rechter recht (van Godt Wijsheyt gheschoncken,
 En met voorsichticheyt van d'Hemel hoogh besproeyt)
 Met klagen en gheween, om 'teerste Recht ghemoeyt;
 Dies seyt ons *Lauw'rier-Spruyt*, (gheneyght met re'en te vechten)
 Die hare Liefd' was ruijt, en haer na d'Rechter spoeyt,
Was die, die'r Kindt we'er kreegh, door Sael'mons wijslijck rechten.

*W*At doet dees jonghen Vorst, en over-wijsen Koningh,
 Hy roept sijn Dienaers, die hem dienen in sijn woningh;
 Hy eyscht een snijdend' Swaerd, het gheen men daed'lijck bracht;
 Hy Vonnist dat men strax, en dat sonder verschoningh,
 Sou deylen 't Kindt aen tveen, met recht de Liefd' doen wracht,
 En wees in't Moeders hert, natuerelijcke kracht;
 s' Deed afstant van't krackeel, en seyde, wilt Haer 'tKindt geven:
 Hier heeft Salomon wijs, scherpinnigh op gheacht;
 Hy uytten dese Re'en op sijnen Throon verheven,
 Dit is de Moeder recht, gheeft 'tHaer, en spaert hem 'tleven;
 Dus kreegh s'haer Liefde we'er, (door 's Rechters wijs beleyt)
 Die sy verlooren had', soo men recht vindt beschreven.
 Dit is, *ô Roodt Angier !* het Reden-rijck bescheyt,
 Van 't *Jongh Bataefsche Spruyt*, dat staegh *Minerva* vleyt,
 Om eyndelijck een Krans van Lauwer-blaen te vlechten,
 Die Liefd' verloor, en quam tot haer gherechtigheyt,
Was die, die't Kindt we'er kreegh, door Sael'mons wijslijck rechten.

JEUGHT NEEMT AEN.

Anthoni vander Croos.

Lust of rust.

Schiedam, *Op de Vrage:*

*Wie was het die verloor Liefde in den slaep, seght;
Die we'er door kloeck beleydt der Rechter, quam te recht ?*

*Roodt-verwighe Angier, ghy vinght my in een kluyster,
Door u soo diepe Vraegh, voor velen al te duyster,
Doch niet te min, siet hier, ons breyn en Pennens blick,
Ick wensch het hebben mocht, een treffelijcker luyster;
Verschoont, 't is elck sijn best, noch set ick voet by stick,
Om te ontwarren dees met Konst doorknoopte strick:
'Verlies waer na ghy vraeght, moest in den slaep ghebeuren:
'Verlooren moest sijn Liefd', waer dat ick oogh of mick,
(Of 'tis mijn onkunds schult) hier vind' ick open deuren
Om uyt dees *Laborinth*, met kennisse te scheuren:
Doen 'tSerpents loose list, het wackere ghesicht
Der zielen heeft verleydt (dat jammerlijck deed' treuren)
Met achteloose vaeck, verghetelheyt van plicht,
Doen viel den Mensch in slaep, doen heef den Mensch ghesticht
Haetlijcken aerdt tot deught, met af-vallighe sinnen,
Verghetende Godts Liefd', dus hoort ons Antwoords dicht,
*In sondens slaep verloor den Mensch, Godlijcke Minne.**

*DAt dit waerachtigh is, niemandt en mach versaecken,
Dien 'tlesen van Gods Woort, oyt aenbracht soet vermaecken,
Want dus seyt 't Nieuw Verbondt, rijst uyt den slaep der sondt,
Siet, Christus is u Licht, dus kan een yder smaken,
Dat sonde is een slaep, die druckt steeds na den grondt,
De Liefd' tot d'Heyl'ge Godt, de Liefde werdt ghewondt
En totter doodt ghequetst, als wy de sond' toe-laten;
De Liefde wederzijds, verkout in sulcken stondt,
Godt treckt sijn Liefd' van ons, als wy hem willens haten,
Ons Liefd' tot Godt verdwijnt, wy werden als verwaten,
Als wy de Liefde Godts verliesen door ons schult:
De Weereldt, en ons Vleesch, verraders, 's Hels Soldaten
Ons binden, tot dat Godt, haer quaedt niet langher dult;
Godt, Rechter, die 't al mooght, doch niet al straffen sult,
Ghy vindt den Mensch in slaep, vermachtight diep van binnen,
Gantsch Liefdeloos tot dy, sijn quaet is op-ghevult,
*In sondens slaep verloor den Mensch, Godlijcke Minne.**

DEn Mensch dus in den slaep van allerley misdaden,
 Niet seeckers weten kan, maer droomt al yd'le raden,
 En doolt ghelijck een Schaep, dat Herder-loos hem vindt;
 Noch Moysi steene Wet, noch Arons Offer-braden
 En konnen helpen niet, en al wat hy begint,
 't Is niet, ja minder dan d'yd'le onsichtb're Windt,
 Oock al het Helsch ghedrocht, door 's Hemels recht verstooren,
 Adams ellendich zaet, met straff gheknevel bindt;
 Hier dient een kloeck beleydt, of wy gaen t'saem verloren:
 Ghy wilt gheen Sondaer Heer (ghy Heere hebt gheswooren)
 Sijn sterven, maer veel eer wilt dat hy sond' beschreyt,
 Ghy stelt ons uwen Soon, ten Soen-offer te vooren,
 En maect hem Rechter, die Schapen en Bocken, scheidt;
 Dit is de stercke Vorst, die door sijn kloeck beleyt
 Dwingt, Duvyel, Hel, en Doodt, en doet Gods toorne slechten,
 Verlooren was Godts Liefd', in sondens slaep'richeyt,
Door Christi kloeck beleydt, soo quam de Mensch te rechten.

KLoeck, wel te rechten kloeck, mach dit beleydt oock heeten;
 Dat ontelbaer ghetal van Mensch, ja Engelen weten,
 Dat ontelbaer ghetal van Off'ren en Ghebeen:
 Noch schat, noch schaduw-Kerck, en dorsten haer vermeten,
 Dat heeft Godts Soon ghedaen, en tradt de Pers alleen
 In bloedigh sweeten, en aen 't Cruys in doodts ghesteen;
 Hy bracht ons daer te recht, op 'sHemels Heyl'ghe wegghen;
 Hy scheurt den Voorhangh, en verthoont ons alghemeen
 Het Alderheylichst Heyl'gh: dool ick, wijst my ter deghen,
 Wat kloecker is volbracht, wat rechter draet ghereghen
 Die uyt dees Dool-hof leydt, in 't eeuwigh Paradijs;
 Kloeckt, die de Helle dwingt, daer 't al aensienlijck pleghen
 Van Aerdsche wetenheyt, te recht by is onwijs;
 Te rechten komen wy ten eeuwigh levens spijs,
 Door desen Rechter kloeck, die deught en sondens knechten
 Eenmael oordeelen sal, verdient dit Antwoordt prijs ?
Door Christi kloeck beleydt, soo quam den Mensch te rechten.

Aensiet de Jonckheyt.

C. J. van Aerd'.

Oestgheest, *Op de Vrage:*

*Wie was het die verloor Liefde in den slaep, seght;
Die we'er door kloeck beleydt der Rechter, quam te recht ?*

DE groote Hemels-Voogt, die't Aerdtrijck heeft gesticht,
En 't raeuwe woeste Meyr, bepaelt met vaste Wallen,
Die seyt uyt Vader-gunst, met woorden van ghewicht,
Dat yder menschen-kindt, tot danckbaer schult en plicht
Moet ongheveynsde Liefd' in sijnen Boesem stallen;
Dewijl de goede Godt, die 't alles is in allen,
Een ongheveynsde Liefd' tot alle menschen draeght,
Ghelijck hy heeft bethoont, doen Adam was ghevallen,
Hoe dat sijn Liefdich-hert, de swacke onderschraecht,
En dat hem niet soo wel als danckbaerheyt behaeght,
Die in 't gheloovigh hert, door Liefd' wordt nieu ghebooren,
Hierom by 't Roodt Angier, uyt Liefde werdt ghevraeght,
*[Wie datter in den slaep de Liefde heeft verlooren?
En die door kloeck beleydt, des Rechters uytverkooren
Noch weder quam te recht?]* Tot Antwoordt men bevindt,
Hoe dat het is gheweest, al luydt het vreemdt om hooren,
Een Wijf, dat Sal'mons Recht, holp aen haer lieve Kindt.

SOo haest als Israel, den Koningh Salomon
In 't Rijck bevestight had, na 't Goddelijck beschicken,
Doen badt hy om verstandt, en Wijsheys held're Son,
't Welck Gode soo gheviel, dat hy hem meer vergon
Als sijn Ghebedt besloot, tot Israels verquicken;
Hy wist na 't Rechts ghewicht, de saeck wel juyst te wicken,
Doen twee Wijven aen hem, versochten hulp en raet;
De eene sprack, dit Wijf, liet 'snachts haer Kinde versticken,
En nam mijn levend' Kindt, voor 'tdoode, thaerder baet:
Het ander Wijf, wel stout, verlochent dese daet:
Elck seydt, jou Kindt is doodt, en 'tmijne is in 't leven.
De Koninck eyscht een Swaerdt, om te slissen den haet,
En wil van 't levend' Kindt, haer elck de helleft gheven.
Ach ! sprack de Moer van 't Kindt, bedroeft met vrees en beven,
Gheeft het haer liever heel, al was s'qualick ghesint,
Dit merckte Salomon, dies wierdt met recht verheven
Een Wijf, dat Sal'mons recht, holp aen haer lieve Kindt.

Dit Wijf hadde haer hoop, en Liefd', alleen ghestelt,
 Op haer beminde Soon, maer doen hy was ghestolen,
 En dat sy haer bevandt, met een doodt Kindt verselt,
 Doen heeft s' in plaets van hoop, haer in 't ghemoedt ghequelt,
 Haer Liefde was sy quijt, de sinnen ginghen dolen,
 Tot voor de held're Son, de Nacht sich heeft verscholen,
 Doen wierdt sy yet (soo 't scheen,) aen 't doode Kindt ghewaer,
 Waer door het herssens-bloedt, haer sonck tot in de solen,
 En heeft de saeck terstont, ghemaect heel openbaer;
 Doen wierdt sy we'er te recht, ghetroot na 'tlijden swaer,
 Door 's Rechters kloeck beleydt, dat heerlijk werdt ghepresen:
 Want Fama heeft elck een, verkondicht dese maer:
 Dits hem, 'tWtheemsche Volck, heeft groote Eer bewesen,
 Sijn heerlijk wijs beleydt, deed' al sijn knechten vresen,
 Vermidts sy merckten dat hy van Godt was bemindt,
 Waer door dan in der daedt, ten rechten is ghenesen
Een Wijf, dat Sal'mons Recht, holp aen haer lieve Kindt.

DE onghemeene deught, van Salomons beleydt,
 Mach al wat Rechter heet, in het ghemoedt wel schrijven;
 Sijn Wijsheyt was ghemengt met groote ned'righeydt,
 Hoe-wel hy grondich wist der dinghen onderscheyt,
 Hy wees niet vander handt de slecht ghemeene Wijven,
 En wracht sonder ghetuygh, of dwangh, yders gherijven,
 Waer door sijn hooghe Faem, tot aen de Wolcken stoot,
 En sal tot 's Wereldts eyndt, wel in gheheughnis blijven;
 Sijn wijs, doorlucht beleydt, ontsach noch kleyn, noch groot,
 Als sy verkeerde pa'en ghebruyckten sonder noot;
 Van sijn lief-talicheyt wist yder een te spreken,
 Hy heeft niemandt t'onrecht, ghebannen noch ghedoot,
 Sijn Knechten hebben hem by d'Engel Godts gheleken,
 Om dat sijn wijs beleydt, soo heerlijk heeft ghebleken
 Aen 't voor-ghedachte Wijf, 'twelck door hem overwindt,
 Tot sijns Naems groote Eer, bleef doen niet in ghebreken
Een Wijf, dat Sal'mons Recht, holp aen haer lieve Kindt.

OESTGHEEST-VREUGHT.

Pijnaecken, Op de Vrage:

*Wie was het die verloor Liefde in den slaep, seght;
Die we'er door kloeck beleydt der Rechter, quam te recht ?*

WEI op nu duffe ziel, en wilt een Antwoordt gheven
Op d'uytgemunte Vraegh, die hier is uytgeschreven,
*Wie was het die verloor Liefde in den slaep, seght;
Die we'er door kloeck beleydt der Rechter, quam te recht?*
Nae dat den Opper-Heer, die 't alles heeft begrepen,
De Mensch, door puyre Liefd', van Aerde had' gheschepen
Hem Gode tot een Beeld', eenvoudich en bequaem,
Om oock in ware Liefd', te loven Godes Naem.
En dat hy kort daer nae, verlockt door 'sVyandts vonden,
Viel in den droeven slaep (O grouwel !) van de sonden,
Soo was hy oock daer door, de Liefde Godes quijt,
En van syn eyghen heyl, die hy tot gheender tijdt
Bekomen konde we'er, doch door Godts Liefde krachtigh,
En 'tsenden van syn Soon, naer syn beloft' waerachtigh;
Is Liefde we'er ontfunct, de sonden we'er bedeckt;
Daerom dient *Roodt Angier*; op uwe Vraegh aendachtigh,
Die uyt der sonden slaep, door Christum is gheweckt.

DAt legghen in de sond', een slaep oock werdt gheheeten,
Jae d'alderdiepste slaep, doet Godes Woordt klaer weten,
Daer door het helder vyer der Liefde werdt verdooft;
De Mensch gheneyght tot haet, van Godes Liefd' berooft:
Daerom werdt wel gheseyt, laet ons den slaep voort staecken,⁺
En niet als d'ander doen, maer vlijtich voorts-aen waecken,
Staet van den dooden op, die u verlichten sal⁺
Is Christus Godes Soon, u zalicheyt, en al;
Door hem zijn wy alleen, gheheelt van ons ghebreecken,
Hy wil ons doove Liefd', door syne Liefd' ontsteecken:
Heeft ons syn Testament, bevesticht met syn doodt,
Syn Zeghel is het Bloedt, dat hy voor ons vergoot;
Hy opent ons den wegh tot Godts ghesloten Throonen,
En wil syn eyghen werck, in onse lichaem kroonen;
Hy wischt de sonde uyt, die onse zielen pleckt;
Daerom wy op de Vraegh, ons voor-ghestelt, verthoonen,
Die uyt der sonden slaep, door Christum is gheweckt.

⁺*Thess. 5. 6. 7. 8. 9.*

⁺*Eph. 5. 14.*

Die in den droeven slaep, der sonden leydt bedoven,
 +Die is van sijnen Godt, ghescheyden en ghekloven;
 Hy is in duysternis, en tastet na de wandt,
 De Liefd' is hem ontslipt, dat kostel waerdigh pandt,
 +En siet, de Liefde is, 'tvolbrengh' van Godts Ghesetten,
 De grondt-vest van de Deught, het eynde van de Wetten;
 Ja, Godt is selff de Liefd', en het waerachtigh Licht,
 Die in ons lichten laet, sijn Goddelijck aensicht:
 Wy waren af-ghetreen door onse boose daden,
 Ontslapen in de sond', maer Godt door sijn ghenaden,
 Den grooten Rechter, die het al heeft in sijn Macht,
 Heeft door sijn lieven Soon, ons we'er ter recht ghebracht:
 Stort sijn waerachtigh Licht, in onsen Gheest van binnen,
 Helpt ons den slaep des doodts, volkomentlijck verwinnen:
 Door sijne Liefde, hy ons uyt het duyster treckt,
 Dees wandelt in het Licht, met hert, ghemoedt, en sinnen,
Die uyt der sonden slaep, door Christum is gheweckt.

+Esaï. 59. 2.

+1 Ioan. 5. 3.
 Ephes. 3. 7.
 1 Timot. 1. 5.
 1 Ioan. 4. 16.
 Psal. 66. 2.

+Staet uyt den slaep dan op, wilt in den Lichte treden,
 Nu uwe Heerlijckheyt, ghekomen is beneden;
 En uwe duysterheyt soo t'eenemael verdwijnt,
 Midts het waerachtigh Licht, in uwe herten schijnt.
 Dit roept de Waerheyt uyt, laet u den slaep niet paeyen,
 +Dat ondertusschen komt, den Vyandt in u zaeyen
 Sijn schadelijck onkruyt, dat uwe zielen smooit;
 De Waerheydt onderdruckt, en uwe Liefde moort.
 +Waeckt, want ghy niet en weet, wanneer de Heer sal komen;
 Gheluckigh is die Knecht, die d'uyr heeft waer-ghenomen,
 Dat, als de Heere komt, hy waeckende hem vindt,
 En door de hulpe Godts, der sonden slaep verslindt;
 De Liefde uyt-ghebluscht, door slaep der boose wercken,
 Is wederom ontfunct, door kloeckheyt van den stercken
 Godts waerdigh eenigh Soon, den Rechter onbevleckt,
 Die alles brengt te recht, behoedt onder sijn vlercken,
Die uyt der sonden slaep, door Christum is gheweckt.

+Esa. 60. 1.

+Mat. 13. 25.

+Mat. 13. 33.
 Luc. 12. 37.

UYT LIEFD' GHEPIINT.

Catwijck op den Rhijn, *Op de Vrage:*

*Wie was het die verloor Liefde in den slaep, seght;
Die we'er door kloeck beleydt der Rechter, quam te recht?*

*Wie was het die verloor Liefde in den slaep, seght;
Die we'er door kloeck beleydt der Rechter, quam te recht?]*
Ten tijden dat de Heer, sijn Volck door Rechters leyden,
Soo zijn sy dertel, vet, ghegaen tot Godes Knecht
Samuel, en gheseyt, wilt een Koninck bereyden
Die voor ons trecken sal; dus, door een sulck bescheyden,
Werdt Saul Koninck eerst; maer door syn Godtloos doen,
Van 't Rijck verstoten is, en moest alsoo verbeyden
Sijn onderganck, en doot: daer nae is Davidt koen,
Koninck ghesalft, en die, in Godts weggen ginck spoen,
Die heeft nae syne doot, laten het Rijck be-erven
Sijn Sone Salomon, die de Wijsheydt komt voen,
Al door syn eerste Recht, een proef-stuck gaet verwerven
Van twee Wijven, die daer een Kindt hadde doen sterven;
Den eenen tot onschult, soo den Text verhaelt snel,
En d'ander in misdaet, tot haer vruchts lijfs bederven;
Dees Vrou verloor de Liefd', Salomon rechte wel.

*DIt waren, seyt de Schrift, twee Wijven wel versint,
Die in een huys by een quamen, dit recht ontbint;
Die elck hebben ghebaert een Soon, dit is 'tverhalen;
Maer een, op eender nacht, in den slaep doot haer kindt;
Doe heeft dees loose Vrou, in 't ander kindt gaen dwalen,
En heeft d'ander Vrouw's kindt, al-willens gaen verwalen,
Waerom sy in den twist, ghekomen zijn by een:
De rechte Moeder sprack, en wilde haer vertalen,
'tIs mijn Soon, die ghy hebt, dus gheeft hem mijn, 'tis re'en,
Want uwen Soon is doot, en mijn Soon leeft alleen;
Ist reden van ghetuygh, mijn Soon alsoo te houwen ?
O jammer al te groot ! die ick eylaes beweene.
Neen, spreeckt 'tandere Wijf, en gaet 'tanders ontfouwen,
V Soone die is doot, 'tis mijn, wilt mijn betrouwen,
Tot den Koninck zijn sy ghegaen met een opstel;
'tIs 'tWijf, die in den slaep, 'tkindt doot, wilt dit aenschouwen,
*Dees Vrou verloor die Liefd', Salomon rechte wel.**

SALomon op syn Throon sat, daer dees Vrouwen hem
 Om elck haer klacht te doen, verhieven hare stem,
 Soo vooren is gheseyt, wat sy twee t' saem bedreven:
 Hy die een Koninck was, binnen Jerusalem,
 En al het Joodtsche Landt, gaet Rechts gherechttheyt gheven;
 Langt mijn een Swaert, deylt 'tkindt, en brengt het om het leven.
 Als dese uytpraeck ginck, soo heeftmen daer bespoort
 De rechte Moeder, sprack: Koninck, mijn leden beven,
 Gheeft haer het Kindt alleen, hoe-wel 't mijn toe-behoort;
 't Was haer verdriet te sien, sy badt een vriend'lick woort:
 Neen, sprack de ander Vrou, laet ymmers het Kindt deelen,
 't Behoort mijn, nochte u, laet Konings Re'en gaen voort,
 Wat kan 't ons beyde dan (wou sy segghen) verschelen,
 Maer den Koninck, die hier 'tgoet Recht niet kan verhelen:
 Sprack: gheeft dees Vrou het Kindt, en doet haer gheen ghequel,
 d'Ander Vrou hadt onrecht, recht beter als Juwelen;
Dees Vrou verloor de Liefd', Salomon rechte wel.

ALs Salomon nu hadt, 'tOordeel ghesproken daer,
 't Werdt strax alsoo verbreydt, en 'theele Landt ruchtbaer,
 Dat 'tgantsche Israel, den Koninck moesten vresen;
 Syn groote Wijsheyte quam in veele Landen, waer
 Men niet dan van hem sprack: soo werdt hy dan ghepresen;
 Koninghen veer van daer, brachten gheschenck; wy lesen
 Dat uyt het Mooren-landt, hem al gheschencken quam:
 Wt ander plaetsen meer, quam Salomon by desen,
 Noch Eer en juychens toe, die Salomon aen-nam;
 Al uyt Egypten-rijck, uyt Pharos eyghen Stam,
 Quam door dit eerste Recht, syn Prijs in vele Landen:
 En met syn kloeck beleydt, heeft hy als een vyers-vlam,
 Dees valsche Vrouwe quaet, ghebracht alsoo ter schanden,
 Die wel te rechte waerdte was, in eeuwige Banden
 Gheleyt te zijn: dies ick voor Besluyt segghen sel,
 Van dit Kindt, Moer, en Vrou, Salomons recht Offranden,
Dees Vrou verloor de Liefd', Salomon rechte wel.

LIEFD' MOET BLIICKEN.

Noortwijck, Op de Vraghe:

*Wie was het die verloor Liefde in den slaep, seght;
Die we'er door kloeck beleydt der Rechter, quam te recht ?*

*Wie was het die verloor Liefde in den slaep, seght,
Die we'er door kloeck beleydt der Rechter quam te recht?
Men leest in Godes Woort, van twee Hoeren of Vrouwen
Die t'samen in een huys, als ons de Schrift uytlegt,
Laghen in 't Kinder-bedt, maer d'een door doodts benouwen
Die sterft haer Kindt, 'tgheen sy, wel begheerde te houwen,
Ghelijck het eerste Boeck, der Koninghen ons seyt;
Als men Capittel drie, wel klaerlijck kan aenschouwen:
Doe nu haer Kindt was doodt, heeft sy niet langh ghebeyt,
Maer nam het doode Kindt, en heeft met onbescheyt
Het lieve levend' Kindt, van d'Moeder af-ghetoghen,
En heeft het doode Kindt, we'er in de plaets gheleyt:
Als d'andere Vrou ontwaeckt, en opent hare Ooghen,
Om te gheven het Kindt, de Borst, we'er om te sooghen,
Soo vindt sy een doodt Kindt; maer het besierende wel,
Merckt dat haer Kindt niet was, maer dat sy was bedroghen;
Een Vrou mist, Kindt, krijght we'er, door Sal'mons wijs voorstel.*

*'T Was een Hoer die verloor, haer Liefde hoogh bemindt,
Want in haer slaep soo werdt, ghenomen hare Kindt;
'Tgheen is des Moeders Liefd', ghelijck men recht kan spooren,
Als men een Moeder quaet, of droevigh hier bevindt,
De Liefde tot haer Kindt, doet vergheten haer thooren,
En oock haer droefheyte mee, gaet het gheheel versmooren;
Want 'tis haer vreught en lust, al haer vermaeck en weelt,
Dees Liefde heeft de Vrou, in hare slaep verlooren:
Want d'and're Vrou haer in haer soete slaep besteelt
Van haer beminde Kindt, 't gheen dat sy heeft gheteelt:
Wat kan een Moeder meer, beminnen of behaghen
Dan als haer eyghen Kindt, een Beelde van haer Beelt,
'Tgheen sy met smerte langh, heeft onder 'thert ghedraghen?
Dees Liefde sy verliest, de Hoer was seer verslaghen,
En vliedt met d'andere Vrou, tot d'Rechter Israel,
En doen daer bey haer klaght, met weemoedigh te klaghen;
Een Vrou mist, Kindt, krijght we'er, door Sal'mons wijs voorstel.*

/Oor den Rechter sy doen haer klachten swaer en groot,
 d'Een seyt, mijn kindt dat leeft, en 'tuwe dat is doodt;
 En d'ander desghelijcx, gaet 'tselvede mee verbreden,
 En seyt, dat haer kindt leeft, door hare valscheyt snoot:
 Den Rechter Salomon, die aenhoort hare Reden,
 Die stelt haer een saeck voor, een voor-stel vol Wijsheden,
 En toetst op haren toets, eyscht te halen een Swaert,
 Om 'tKindt te slaen aen tween, en stellen soo te vreden
 Een yder met de helft, om soo te sien haer aert,
 Wie dat de Moeder was, of wie het hadt ghebaert.
 O scherpinnigh beleydt ! en Wijsheydt hoogh verheven,
 Maer doe heeft 't Moeders hert, haer Liefde recht verklaert,
 Sy eyscht van Salomon, dat 'tKindt sou blijven leven,
 En datmen 't sou gheheel, aen d'ander over gheven;
 Daer bleeck des Moeders Liefd', maer d'ander seer rebel,
 Wil 't Kindt hebben ghedeelt, door quae begheert ghedreven,
Een Vrou mist, Kindt, krijght we'er, door Sal'mons wijs voorstel.

DOe nu de Rechter wijs, bemerkte uyt haer mondt,
 De een haer Liefde recht, en d'anders valschen grondt,
 Waer uyt den Rechter recht, een Vonnis wijst te strijcken,
 Dat 'twas gheen Moeders hert, den Rechter wel verstondt,
 Die 'tKindt te deelen socht, maer die haer Liefd' deed' blijcken,
 Die liever, al wast swaer, daer willigh van gingh wijcken,
 Dan lijden dat haer Kindt, sou werden om-ghebracht:
 O Rechters wijs beleydt ! waer vindt-men uw's ghelijcken ?
 Hy wist door syn voorstel, te mercken Liefdens kracht,
 En oordeelde daer uyt, met Wijsheydt door Godts macht,
 En heeft de Moeder recht, haer Kindt we'er toe-ghewesen;
 Hy seydt, gheeft haer het Kindt; O beleydt hooch gheacht !
 Doe kreegh de Moeder we'er, haer Liefde uytghelesen,
 Haer vermaeck en haer lust, haer waerde Kindt ghepresen,
 Door des Rechters beleydt, en waerdigh wijs bevel,
 Soo dat hem Israel, voor haer Koningh gingh vresen,
Een Vrou mist, Kindt, krijght we'er, door Sal'mons wijs voorstel.

UYT LIEFD' BESTAEN.

Neemt waer u tijdt.

*Antwoordt By de voorgaende ses Reden-Kamers,
op den Reghel,
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn
ghepresen. Ende op 't vijf-veersich Liedt, Singt
uyt Goddinnich soet, den Lof der Eerbaer
Vrouwen.*

'T WOORDT IS CRACHTICH. 1641

Krab-Veersken.

*Konst-rijcke Gheesten wilt,
Dees **Reghel** ons ontslyten;
Singht soet, een **Lied'ken** milt,
Der Vrouwen-Loff te uyten.*

's Graven-Haghe, *Op den Reghel: Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.*

STae by we'er Sinnens Choor, hier is bequame stoff
 Voor drie Best-doenders, om te winnen 't *Lauw'rier-Loff*,
 Komt neghental'ghe Rey, bevocht de swacke sinnen
 Van 't *Jong-Bataefsche Breyn*, dat het mach glory winnen:
 Het *Lauwer-Spruvtje Groen*, dat prijst voor al een Raet,
 Die sorght, dat Godes Woordt, in't minste niet vergaet;
 Een Raedt, die stadich sorght, dat Kercks eendrachticheden,
 Door 'twaen-wijse Dispuyt, niet werd' onnut vertreden:
 Een Raedt, die wijslijck mijdt, dat Godts alwetenthey, t
 Niet voor Jan-Alleman, werdt vruchteloos verbreyt:
 Een Raedt, die neerstich is, om Goddeloose zielen
 Te winnen, dat sy voor haer Schepper neder-knielen:
 Een Raedt, die nimmer flaeuwt, als 'tGoddeloos ghespuys,
 Met twist, en tweedracht boos, bestormt Godes Huys:
 Een Raedt, die stadich denckt, om d'zael'ghe tijdt na desen;
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

EEn Raedt is lovens waerd, die gheen valscheyt behaeght,
 Die altijd in het hert, gherecht'ghe Liefde draeght:
 Een Raedt, die met syn sorgh, staegh waeckt op onse Wallen,
 Dat d'Ondersaten niet en werden overvallen:
 Een Raedt, die eyghen schade, achten voor de minst
 Een Raedt, die 's Landts welvaert, soeckt voor haer eygen winst:
 Een Raedt, die d'Ondersaten, niet te veel beswaren,
 Die onbedacht niet wijsen, eer sy evenaren:
 Die Woecker niet en quelt: noch die de Blaeuwe sack
 Niet vullen van 't Ghemeen: die 't swaer Ghemeentens pack
 Voor eyghen last op-heft: die niet zijn te versetten,
 Maer trouwe planters zijn, van Vryheydts gulde Wetten:
 Een Raedt, die vlijtich is, te hebben goede Naem:
 Die niet baet-suchtich zijn: die op 't ghemeen versaem,
 Ghestadich houden wacht, en tijdtlijck haer doen vresen,
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

EEn Raedt, die d'Armens recht, niet buyght om rijcker gaeff,
 Om soo met onrecht hem, t'ontblooten van syn haeff:
 Een Raet, die boose quaet, nae haer verdienst castijen,
 Die om 'tghemeen onheyl, haer selven niet verblijen:
 Een Raedt, die vlytich is, om 'tweereldts boose volck,
 Te wijsen 'trechte padt, nae Godes Heyl'ge Tolck:

Een Raedt, die neygingh heeft, soo in haer Ampt te leven,
 Als zy in 't Hemels Hoff dan Reeck'ningh willen gheven:
 Een Raedt, die niet en lijdt, dat in het rechte Recht,
 Den Heer meer voordeel heeft, als een dienstbare Knecht:
 Een Raedt, die staegh tot Vreed' haer Herten zijn gheneghen:
 Een Raedt, die 't oproer smoort, alst eerst op komt ghesteghen
 Een Raedt, die sonder sucht, elck nae verdienst beloont,
 Die yder in syn Recht, ghetrouwe hulp' bethoont:
 Die scherrem-Heeren zijn, van Weduwen en Wesen:
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

EEn Raedt, die staegh verhoedt, dat d'Oorlogh in syn Landt,
 Niet heftigh werdt ghestooct, door Paep, of ander Quant:
 Die staegh haer Tongen snoert, die Vreed' willen verstooren:
 Een Raedt, die veelmael sift (als d'Huysman 't Kaf uyt 't Kooren:
 Die sorgt dat Druckers Inckt, wordt spareljck ghebruyckt,
 Wanneer het inden Staet van 't Landt, nae onheyl ruyckt:
 Een Raedt, die al syn haeff, wil voor de Vryheydt waghén:
 Een Raedt, die als 't Ghemeen, syn schot en lot wil draghen:
 Een Raedt, die Tyranny, en Roof, en Moordt, belet:
 Een Raedt, die voor 't Ghemeen, sich in perijckel set:
 Die de Justity blindt, en Rechters sonder handen
 Siet garen af-ghebeeldt: die staegh uyt hare Landen
 d'Hovaerdigheden weert: die Dronckaerts niet besint;
 Noch die Hoereerders niet en gheven groot bewint:
 Of die de eyghen waen, niet is in 't Hert gheresen,
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

JEUGHT NEEMT AEN.

A. vander Croos. Lust of rust.

***'t Groen Lauw'rier-Spruyt Liedeken, Op den Regel: Singt uyt
 Goddinnigh soet, den Lof der Eerbaer Vrouwen.***

Stemme: Flora schoone Veldt-Goddin.

I.
 WEI aen *Bataefsche Jeught*,
 V in dees Feest verheught,
 Singt (op 't versoeck) met vreught
 Der *Roo Angieren*,
 Het Eerbaer Vrouwen-Beeldt,
 Dat 't Mannen Hert bestreelt,
 Haer Eer, en Lof uyt-queelt,
 En wilt *Lauw'rieren*
 Alsoo een Vrou, in wiens soet wesen,
 Men deught, en eer, en schaemt, kan lesen.

I I. Een Vrou is lovens waert
Die deughtsaem is van aert,
En dickwils licht en swaert

Na loop van Reden:

Die nae Susannaes Leer,
Vliedt geylheyts vuyl begheer;
En die haer Man noemt Heer,

Als Sara dede:

Alsulcke Vrouwen moet men prijsen,
En altijd Eer en Deught bewijsen.

I I I. Een Vrou in wiens ghepronck,
En soete ooghs-ghelonck,
Noyt geyle Min en sonck,

Vol dart'le streecken:

Een Vrou, wiens Tongh en Mondt
Ghestaegh is heusch van grondt;
Die niemandts Faem en wondt

Met qualijck spreecken:

Sulck Vrou-gheslacht met deught beperelt,
Dat prijst sich selven voor de werelt.

I V. Een Vrou is hoogh gheacht,
Die gheen wereltsche pracht
Behaeght, maer stadich tracht

Met nedrigheden;

Die haer Huys-houdingh hoedt,
En haer Kind'ren op-voet,
En 'tjongh buygsaem ghemoedt

Perst tot Ghebeden:

En die de Huys-twist stadich weeren;
Alsulcke Vrouwen moet men eeren.

V. Een Eerbaer Vrouwe schoon,
Blinckt als de Son ten thoon,
En is haer Man een Croon

Op 't rondt der Aerden.

Oorlof den lieflijck Volck,
Wiens Ooghen zijn u Tolck
Van u Herts diepe kolck,

Hout staegh in waerden;

Dit Lof der *Jonghe Batavieren*,

Die staegh op 't hoogst, u Faem verchieren.

Anthoni vander Croos.

Lust of rust.

Schiedam, Op den Reghel: *Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.*

DEn outst, off eersten Raedt, oyt aen den Mensch gegeven
 Tot 'slevens onderhout, jae tot het heylsaemst leven,
 Wat 'tvolgen van Gods Wet, en noyt volpresen Woort,
 Ons aller over-oudt-Vaders val ofte sneven,
 Heeft door een Helsch ghevley, Raets achtloos hem vermoort.
 'tEllende 'tjammer op d'aenwasselinghe voort,
 Soo tuyght den *Dryvelingh, en heym'lijcken ghevoede,
 Den Schepper 's Hemels-vooght, Godt op het hoogst gestoort
 In sijn rechtveerdigheyt, doet ons noch dit ten goede,
 Dat 'tsuyver Vrouwen-zaet, of Stam van Jessens Roede
 Hy ons tot Zoen belooft, te senden op der Aert
 In 't nedrich Bethlehem: O zielens stierr' en hoede !
 Soo langh voor-heenen, van Godt troost'lijck wierdt verklaert,
 't Was Jesus, Godt en Mensch, die ons tot Godt vergaert,
 Doen wy Vyandelijck, bestreden 'tHeyligh wesen,
 Die Raedt, komt al tot my, om hulp die zijt beswaert,
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

**Moyses.*

WAt hoogh ghepresen Raedt, is hier by te ghelijcken ?
 Schoon dat een Raedt al streckt, tot meerdering van Rijcken,
 Schoon dat een Raedt al streckt, tot tijdtlijck nut en pracht,
 Soo windt het 's Heylants Raedt: veel minder sal die wijcken,
 Noyt doolt hy die sijn Raedt, beijvert en betracht;
 Gheen Menschelijck besluyt, en heeft hier buyten macht,
 Of 'tleydt den droeven Poel, vol jammer en ellenden;
 O Goddelijcken Raedt, verlichtend' in dees nacht,
 Raedt die Godt in syn Woordt, ons ernstelijck komt senden;
 Wie sou syn Lof en Prijs, tot sulcken Raedt niet wenden ?
 Raedt, die ten Eer-hof wijst, door 'tpadt der ware deught:
 Raedt, die ons radend' drijft, ten leven sonder enden:
 Raedt, die een yder past, 'tzy Ouderdom oft Jeught:
 Raedt, gheen Raedt ten verderf, maer steeds ter zielen vreught:
 Raedt, die in Christi Leer, is als een Sterr' gheresen:
 Raedt, die in 'slichaems pijn, ons streckt tot 'sGeests geneught:
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

HOe dierbaer desen Raedt, by ons moet zijn ghenomen,
 Betuyght de bitt're doodt, en Christi bloedighe stromen
 Die hem door angst en scherpt (helacy !) dronghen uyt,
 Op dat dien Heyl'gen Raedt, ter stade ons sou komen,

Op dat wy soude zijn, 't saem leden van syn Bruyt;
 Op dat wy door dien Raedt, het over-soet gheluyt
 Sijns Gheestes diepe Leer, ter ziel in soude laten,
 Daer uyt, als uyt goet zaet, de waerdste vrucht van spruyt,
 Die smaeckelijcker voed', dan 'tzap der Honich-raten:
 Gheen Raedt, die meer als dees, ghevolgt zijnde, kan baten:
 Gheen Raedt, die meerder schat, noch hoogher Staet en weelt:
 Gheen Raedt, die duer'ger vreught, gheeft aen haer Ondersaten:
 Raedt, die door koud' en hitt', in soet en suyr ver-eelt:
 O diepe Wijsheys Raedt ! die ons, ons heyl al deelt:
 Raedt, die in't Heyligh Woordt, ziel-yverigh werdt ghelesen:
 't Is Heyl'ghen Raedt, die in ons 'nieuwe wesen teelt:
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

GHy, die den Naem dan draeght, der loffelijcke Reden,
 Raedtsamich van ghemoet, met Christelijcke zeden:
 Merckt op den Hooghen Raedt, die daeghlijcks noch verthoont
 In't middel-punct dijns ziels, laet eens ghemoedt en leden
 Bethoonen dat den Lof, oock in u sinnen woont;
 Daer meed' ghy 's Heeren Raedt, eerbiedelijcken kroont;
 Verkondight door u deught, den Lof van deughdens Ader,
 Die noch door synen Raedt, u tot sijn Throon steeds troont:
 O Goddelijcken Raedt ! radende Godt en Vader,
 Opperste Wijsheyt, en ons alderbesten Rader;
 Raedt 't Menschelijck gheslacht, tot Liefde van u Leer;
 Hier nae een yder poocht, 'tis tijdt, en wacht niet spader,
 Den Bruyd'gom toeft niet langh, waeckt, bidt, past op den Heer,
 Ontwijfelijck ghelooft, en stelt al u begheer
 In Christi Heyligheyt, die eeuwich kan genesen;
 In Christo zy u al, u lust, u schat, u eer,
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

AENSIET DE JONCKHEYT.

C. J. van Aerd'.

***Der Roode Roosen Liedeken, Op den Regel: Singt uyt Goddinnig soet,
 den Lof der Eerbaer Vrouwen.***

Stemme: Edel Artisten koen.

I.
*E*Erbaer Vrouwe goet,
 Kuysch van leden en tuchtigh,
 Die reyn zijn van ghemoet,
 Minnelijck en Godtvruchtigh,

Die zijn Lof en Prijs waerdigh,
 Want niet aerds kan op aerdt
 Soo kostelijck zijn of aerdigh,
 'tGheen den Man meer vrucht baert.

I I. Een goe Eerbare Vrou
 Sal door onkuysche Minne,
 De knoop van d'Echte Trou
 Tot gheener tijdt ontbinnen;
 Maer sal in Liefde leven
 Ghetrou met haren Man,
 En meer vreught aen hem gheven,
 Als eenigh aerds dinck kan.

I I I. Soo een Eerbaer Vrouws Man,
 Komt in druck of ellenden,
 Die Vrouwe sal haer dan,
 Tot synen dienste wenden;
 Sy vertroost hem in rouwe,
 Sy helpt hem waer sy mach,
 Sy thoont haer Liefd' ghetrouwe,
 In druck, pijn, of gheklach.

I V. Een Eerbaer Vrouwe mijt
 Ondeucht, die haer kan hind'ren,
 Sy poecht met alle vlijt
 Om deuchd'lijck hare Kind'ren
 Te stichten, en te leeren
 In Godts Woordt met aendacht,
 Sy vreest oock Godt den Heere,
 Haer Man sy als Heer acht.

V. Ghelijck de Sonne doet
 Den Hemel schoon verciere,
 Een Eerbaer Vrouwe goet,
 Vol reyne goe manieren,
 Verciert haer Huys in deughde,
 En gheeft aen haren Man
 Rust, troost, vermaeck en vreughde,
 Meer als yet aerds doen kan.

Vervreught in deught. G. van Breda.

Oestgheest, Op den Reghel: *Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.*

DE Heer, die 'tblaeu Gewulf, bestard' heeft en ghebogen
 Na sijn Godlijcke wil, en grondeloos vermoghen,
 Die alles weet en siet, eer datmen't heeft ghedacht,
 En uyt bysond're kracht, door 'tweencken synder Ooghen
 Ghenoechaem dwinghen kan het menschelijck gheslacht;
 Noch heeft hem syn Wijsheyt, en gunst daer toe ghebracht,
 Dat hy onder het Volck, eenighe heeft verheven,
 Dat sy ter Wereldt hier, als Goden zijn gheacht,
 Om recht aen yeder een, in syne plaets te gheven:
 Doch 'tOordeel van 'tghemoedt, is by hem selfs ghebleven:
 Voorts moghen sy met recht af-hand'len 'tAerdsch-ghewoel,
 Hier van tot leersaemheyt, heeft Godes Gheest gheschreven,
 Hoe dat de Wijse-man, aller Raedts-Heeren Doel,
 Noch zijnde jonck ghestelt op synen Rechter-stoel,
 Door wijs-bedachten Raedt, goet Oordeel heeft ghewesen,
Alsulcken Raedt, dis is, waerdigh te zijn ghepresen.

MEt recht mach sulcken Raedt, den Rechter-stoel bekleden,
 Die eerst voor al besluyt, dat Godt werdt aenghebeden
 Met een rechtschapen hert, om wijsheydt en verstant;
 Waer door des Hooghsten Eer, benevens goede zeden,
 En het ghemeene Best, werdt vruchtbaer voort-gheplant;
 Door sulcken goeden Raedt, verheught het gantsche Lant,
 En doet Na-buyren gunst, aen hare Vesten groeyen:
 De goede Raedt verselt met Godes milde hant,
 Doet Kelder, Schuyr, en Bargh, van volheydt overvloeyen,
 En kan des Vyandts trots, met ysere ketens boeyen;
 De Wijsheyt velt de Nijt, en queeckt een veyle rust,
 Wie teghen Wijsheyt steunt, moet eyghen Macht uyt-roeyen,
 En loopen in 't ghevaer, hoe-wel 'tschier niemandt lust,
 'tOnwetend' blijft ghedaen, eylaes ! te laet bewust,
 Dat een soo wijsen Raedt, kan wonden en ghenesen,
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

DE Raedt, die goet en quaet, met recht kan onderscheyen,
 En niet eens wordt beweeght, door dreyghen ofte vleyen;
 Die voor de weer-party, syn eene Oor toe-hout,
 En met gheen slimme keer, sich om den tuyn laet leyen,
 Een Raet, die niet aensiet, 'tzy arm, rijck, jonck noch out,
 Schoon hy syn saeck beschanst, met glimpend Wester-Gout,

En waent met sulcken doeck, de rechte Raedt te blinden;
 Maer neen, de wijse Raedt, die op den Hoeck-steen bout,
 En slacht gheen Weder-haen, die sich voeght na de Winden;
 Want sijn doorlucht verstandt, weet staegh uytkomst te vinden
 Door een verwaende saeck, het sy hoe dat het sy:
 Een wijs-bedachte Raedt, laet door het Swaerdts verslinden,
 Soo wel *Adonia*, als *Abner*, en *Symi*:
 De Raedt, die 'tboose velt, en 'tvroome gaet verby:
 Een Raedt, wiens held're galm, de bitste Boef moet vresen,
Alsulcken Raedt, die is, waardigh te zijn ghepresen.

DE Princelijcke Raedt, die soo veel groote Heeren
 Rondtom sich heen verweckt, en voeght nae haer begheeren
 De Herten soo te saem, datmen Ghesanten stuert,
 En doet met sulcken Raedt, de Eendracht soo beweeren,
 Dat met verwonderingh, yder star-ooght en gluert;
 Op sulck een heerlijk werck, met wijse Raedt bemuert:
 Met recht mach sulcken Raedt, wel Prijs en Eer ghenieten,
 Door sulck een waardigh Lof, dat by de vrome duert,
 Soo langh de Gulde Son, het Aerdtrijck sal begieten,
 Laet vry de laster-tongh haer bits fenijn uyt-schieten:
 De goede Raedt verslint de snode loghen-tael,
 En laet sich nimmermeer gheen arrebeydt verdrieten,
 Om alles na behoor, te juysten in de Schael,
 Op dat hy eeuwich mach, bestaen in 'sHemels Zael,
 En blijven in 't ghedacht van duysent uytghelesen,
Alsulcken Raedt, die is, waardigh te zijn ghepresen.

OESTGHEEST-VREUGHT.

***Der Ooghen-troost-Blom Liedeken, Op den Regel: Singt uyt
 Goddinnigh soet, den Lof der Eerbaer Vrouwen.***

Stemme: Aanmerckt ô Godt van Israël.

I.
 Wie kan (hoe Reden-rijck van stof)
 Af-malen 'tLof der Vrouwen?
 Mijn logghe Veder is te grof,
 En laet sich weder-houwen
 Van 't duf verstandt,
 Hoe-wel de handt
 Ghewillich is te schrijven;
 Komt Sang-Goddin,
 Verklaert den sin
 Van haer Eerbaer bedrijven.

I I. d'Eerbare Vrouwen, eerst voor-al
 Soecken den Heer der Heeren,
 Soo wel aen 't Cruys, als in den Stal
 Te dienen 'tzijnder Eeren:
 Ja tot in 't Graf
 Sout sien gheen straf,
 Noch Wapens der Tyrannen;
 Dies in der daet
 Te boven gaet
 Haer Lof, den Lof der Mannen.

I I I. Sy varen veylich sonder Nijt,
 Ghescheept met goede zeden,
 Om de beseylen met den tijdt,
 De vaste kust der Vreden;
 Schoon 't Scheepje helt,
 Door het ghewelt
 Van d'onghestuyme Baren,
 Die door den Echt
 Worden ghehecht
 Aen 't Minnelijck vergaren.

I V. Dies blijven sy in Eer en Deught
 Met fluxe Wijsheyt swangher,
 Op dat elcks Bedt-ghenoot in vreught,
 Verheught, leeft dies te langher;
 Haer vroom ghemoet,
 Op staende voet,
 De doot veel eer wil kiezen,
 Als door wellust,
 In schijn van rust,
 Haer Eer en Faem verliesen.

V. De schat die 'sHemels Gulde glans
 Bestraelt in 'sWerelts Rijcken,
 Is by d'Eerbare Vrouwen-Krans
 In 't minst niet te ghelijcken;
 Sy trachten door
 'tGheloovigh spoor,
 Haer Mannen te gheleyden,
 Daer *d'Ooghen-troost*,
 Die 't al verpoost;
 Haer plaets heeft gaen bereyden.

Oestgeest-Vreught.

Pijnaecken, *Op den Reghel: Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.*

DEn Raedt die tot het goet, en van het quaet af-leyt,
 Met voorgangh' in de deught, der menschen hert bereyt,
 Dat sy voor alle dingh', het Hemel-rijck nae trachten,
 En 'tbroose Aerdsche goet, daer jegens weynich achten:
 Den Raedt die Godts Beloft', den Mensch kan maecken vroet,
 Dat Godt beloonen sal, die synen wille doet;
 En dat hy straffen wil, die boosheyt hier bedrijven,
 En stadich in het quaet, en in de sonde blijven:
 Die 'tnederighe prijst, en hovaerdy versmaedt:
 Die nydicheyt we'er-spreect, en tot de Liefde raedt:
 Die gierigheyt uyt-roept, en vordert tot weldaden,
 Daer door de sonde werdt ghewist, door Godts ghenaden;
 Rechtvaardigheyt ghevest, en onrecht werdt verjaeght,
 En alles werdt ghedaen, dat Gode wel behaeght,
 Daer door 'tghequetst ghemoedt, der menschen werdt ghenesen,
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

DIen Raedt, die stadichlijck, de Vorsten maecket kondt,
 Dat sy in al haer doen, bewaren Godts Verbondt;
 Dat sy om 'sVolcx wil, tot hoocheyt zijn verkooren,
 En niet om dat sy juyst, van Princen zijn ghebooren:
 Dat gheene Tyranny, haer daden en bevleckt,
 Maer dat haer macht, tot schut der Vromen werdt ghestreckt,
 En tot langhsame straff, van die de boosheyt pleghen,
 Tot af-keer van de gheen, die daer toe zijn gheneghen:
 Dat niemandt werdt te naeuw, syn Godts-dienst af-ghepaelt,
 Die anders vredich leeft, en Schat, en Tol betaelt;
 Want wy zijn nu gheleert, dat oock de groote Rijcken,
 Door dwanghe van Godts-dienst, ter neder konnen strijcken:
 Dien Raedt, daer door de Vorst, hem tot de Waerheydt keert,
 De Plumstrijckers veracht, ja uyt den Hove weert,
 En yder nae waerdy, wel dadelijck, wil wesen,
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

DAT in de hooghe plaets, daer yder treedt te recht,
 De Heere werdt ghedaen, even ghelijck de Knecht:
 Dat aensien van de Staet, noch van 't besit van Kroonen,
 De goede niet verdruck, de boose niet verschoonen:
 Dat het dierbaer Metael, de Waerheydt niet verstom,
 Of soo veel soude doen, dat recht soud' wesen krom;

Dat Liefde tot de vriendt, niet werdt soo hooch verheven,
 Dat die gheen recht en heeft, nochtans werdt recht ghegheven:
 Dat afgunst, haet of nijt, in 't minst gheen plaets en vindt,
 Maer dat in desen deel, de Rechter is als blindt:
 Dat in den Reden-schael, werdt effen over-woghen,
 Al wat tot yders recht, of straf soud' dienen moghen:
 Dat altijd werdt ghemengt, medoghen met de straf,
 Den Raedt die aen 't Gherecht, oyt dese Lessen gaf,
 Is dierbaerder dan Goudt, en Steenen uytghelesen,
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

DEn Raedt, die het Ghemeent, niet op en stooct tot twist,
 Maer dat onrustich is, met Wijsheydt weder slist:
 Dien Raedt, dat elcken een, uytsteeck syn trouwe handen,
 Tot scherm van het Ghemeen, en af-keer der Vyanden;
 Goetwillichlijck betael, naer advenant syn macht,
 Dat tot 'tghemeene nut, dient nodich op-ghebracht:
 Dat elck ghehoorsaem is de redelijcke Wetten,
 Die tot 'tghemeene nut, de Overheden setten:
 Dat niemant hier verkort, neme syn eyghen wraeck,
 Maer dat hy aen 'tGherecht, voor-draghe syne saeck:
 In't kort, dat elck ghetrou, syn Ampt wel heeft ghequeten,
 De voorstandt van syn huys, oock niet en heeft vergheten:
 Dat yder oock niet laet, den droeven, troost te bien;
 Niet op syn Naestens feyl, maer op de sijn te sien:
 De Weduwen voor-staet, en queeckt de droeve Wesen,
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

UYT LIEFD' GHEPIINT.

***Der Pijn-Appel Liedeken, Op den Regel: Singt uyt Goddinnigh soet,
 den Lof der Eerbaer Vrouwen.***

Stemme: Het Nachtegaelken kleyne.

I.
 Wie kan den Lof uyt-singhen
 Van d'Eerbaer Vrouwen waerd',
 Die 'tGoudt te boven gaen?
 Haer huys sy vreughd' toebRINGhen,
 Die met haer zijn ghepaerd
 Brenghen sy welvaert aen;
 Sy doen haer Mannen staen
 In achting' by de menschen,
 Van yder wel bemindt;
 Een schat niet om verwenschen,
 Wel zy hem, diese vindt.

I I. Haer woorden zijn als raten
 Van Honich-zeeme soet,
 En weeren alle twist;
 Haer Mannen sy te baten
 Komen in teghenspoet,
 En schouwen quade list;
 Haer Tafel wel ghedist,
 Voedt al die haer aenkleven,
 Haer huysen, als een vracht
 Vol Koop-handel daer neven;
 Die alle volheynt bracht.

I I I. Sy strecken uyt haer handen,
 Haer huysen wel ghebout,
 Voorsien met dubbel Dack;
 Haer Ackers, en haer Landen
 Met vruchten rijck bedout,
 Daer van sy doen ghemack;
 Den Armen die ghebrack
 Sijn nootdruft om te eeten,
 Sy deelen hare spijs;
 Haer Mannen zijn gheseten
 By d'Overheden wijs.

I V. Een Eerbaer Vrou ghepresen,
 Die is een waerde Bruyt,
 Een uytghemunte Kroon;
 In stilheynt uytghelesen,
 Spreeckt sy haer Reden uyt;
 Haer Spruyten zijn ghewoon,
 Om haren Dissche schoon
 Te staen als groen Olijven;
 De Eer haer niet begheeft,
 Haer Man sal wel beklijven,
 Soo langh hy met haer leeft.

V. *Prince* wiltse bewaren,
 En achtse niet te kleyn,
 Pleecht Eerbaer vriend'lijckheynt;
 Dat groeyen mette jaren,
 De Liefde moghen reyn,
 Door reden en bescheynt;
 Gheen zaet van tweedracht spreyt,
 Wilt bitterheynt verjaghen;
 Ghy sult tot uwe vreught,
 Ghenieten goede daghen,
 Van herten zijn verheught.

Uyt Liefd' ghepijnt.

Catwijk op den Rhijn, *Op den Reghel: Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.*

WAt Keyser, Koningh, Prins, ofte Vorst hoogh gebooren,
't Is yghelijck bekent, datse staen in Godts handt;
Leest maer van Salomon, daer meught ghy klaer'lijc hooren,
Hoe hy Godt heeft ghebe'en, om wijsheydt en verstandt;
Dat hy met Godes Raedt, syn Volck mocht Rechten, want
En het is hem ghegunt, door syn vyer'ghe Ghebeden;
Syn goeden Raedt die werdt ruchtbaer in menigh Landt,
Om datse nutbaer was tot 'tVolcks gherechtigheden:
Husai gaf goe'n Raedt, doen Davidt was bestreden
Van Absalon syn Soon, en Achitophel niet;
Door Husaijs Raedt, soo quam Davidt we'er met vreden
In syn lief Koninckrijk, Absalon in't verdriet;
Dit is door Godts beleydt, van Husai gheschiet,
Om syn Ghesalften Knecht, we'er te brenghen in't wesen:
Godt draeght sorgh voor syn Volck, soo men veel tijden siet;
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

ALs d'Eerbaer Susanna, was van de oude Boeven
Tot haer onschult belast, verweckt Godt Daniel,
Die door syn goeden Raedt, spreeckt: Vrouw, wilt niet bedroeven,
Stelt u selven te vre'en, het sal ghelucken wel;
Susanna die raeckt vry, de Boeven in 't ghequel,
Werden door Daniel, ggeschelt als den onvromen:
Als Joseph woonen moest, (door syn Broeders opstel,)
Onder d'Egyptenaers, doe liet Godt Pharo dromen,
En door des Drooms beduydt, soo is Joseph ghenomen
Voor een heym'lijcken Raedt, soo ons de Schriftuer seyt;
Want sulcken dieren tijdt, soo is daer naer ghekomen,
Datmen nau spijs en vandt voor de hongericheyt,
Sijn Broeders hebben haer tot hem om spijs bereydt,
Om haer selven te voen, Joseph sprack, Godt (by desen)
Heeft tot veel Volcx behoudt, mijn in dit Landt gheleyt;
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

GODt den Heer die heeft selfs, soo langh als wy in sonden
Leefden seer obstinaet, soo heeft hy ons gheraen
Boet en af-standt te doen, en gheen quaet te doorgronden,
Want siet, het quaet dat kan, aen onse zielen schaen;
'tGoet klimt ten Hemel op, 'tquaet moet ter Hellen gaen,
Daerom neemt waer den tijdt, O mensch ! binnen u leven,

Ghelijck als Noach deed', die niet en is verdaen
 Met d'eerste Weereldt boos, die Godt heel heeft verdreven,
 Maer hadde tot behoudt, Noach de Arck ghegheven;
 Desen Raedt die nood' ons noch alle daegh te gast,
 Te sitten by 't Lams Bruydt, aen Godes handt verheven;
 Is dit gheen goeden Raedt ? ick segh, ja, het gaet vast;
 Die desen Raedt aen-neemt, in rechte Liefde wast,
 'tGaet boven 'sWerelts goet, s'is tot ons ziels ghenesen:
 En nu wordt weer gheseyt, 'tgheen op dees Reghel past,
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

Voor desen goeden Raedt, meende den Spanjaert plaghen
 Te brenghen in ons Landt, maer Godt die heeft ghebrocht
 Ons den *Orangjen Prins*, die hem kloeck ginck verjaghen,
 Heeft het ghemeen-welvaert, en de Vryheydt ghesocht;
 Door Oorloghs kloeck beleydt, en wijsen Raedt bedocht,
 Heeft hy den Spaenschen Raedt, van onsen hals gaen weeren;
 'tScheen ondoenlijck te zijn, Godt heeft met hem ghewrocht,
 Dies vrucht ghenieten wy, *Prins Heind'rick*, hooch vol Eeren;
 Die met ons *Staten* vroom, ghetrouwe Voester-Heeren,
 Soeckt voor 'tGhemeen het best, ontsien dach, uyr, noch tijdt,
 Op dat elck leven mach, hier na Godes begheeren,
 Van conscienty-dwanck, steeds moghen zijn bevrijdt;
 Dit gheniet 'tVaderlandt, door desen Raedt verblijdt,
 Met hulp van d'Opper-Prins, die hier hooch is te vresen,
 Daerom dient dit gheseyt, hier in des 'sWerelts krijt,
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

LIEFD' MOET BLIICKEN.

***Der Cooren-Aeren Liedeken, Op den Regel: Singt uyt Goddinnigh
 soet, den Lof der Eerbaer Vrouwen.***

Stemme: Haest u mijn schoon Vriendinne.

I.
 Mijn stem wilt nu ontfouwen,
 Ende [*Goddinnigh singhen uyt,
 Den Lof der Eerbaer Vrouwen.*]
 Haer Faem door al de Weelde luyt:
 Maria vroom, doch Josephs Bruyt,
 Wt haer schoot is gheresen
 Ons zalicheyt, der Jessen spruyt,
 'sWerelts behout ghepresen,
 Lof, en Eer, moet haer wesen.

I I. Noch mach-men wel Lof singhen,
 Want doe Christus begraven lach,
 Twee Vrouwen quamen bringhen
 Dees blijde mare, voor den dach;
 Hy is verresen, wast ghewach
 Van dese Vrouwen spoedich:
 Door dees Verrijsenis men mach
 Zalicheyt krijghen goedich,
 Lof sy haer overvloedich.

I I I. Men leest veel Lof en Eeren
 Van Sara, de Vrou Abraham:
 Anna ginck Lof vermeeren,
 Abigel oock veel Eer toe-quam,
 Met een vriendelijckheyt benam
 Davidts wreede bethooningh,
 Doe hy met fel ghemoedt seer gram,
 Nabal in syne wooningh,
 Swoer doodt, maer kreegh verschooningh.

I V. Een Vrou, die kuysch en zedich
 Hier op Aerdt leeft, heylight haer Man,
 En in twist haer stelt vredich,
 Sy is een Gulden Pilaer dan,
 Op een voet van Silver ghespan,
 Al naer d'Apostels spreekken,
 Die gins nochte weer wijcken kan,
 't Is Susanna ghebleecken,
 Weerde der Boeven treecken.

V. Ghy Eerbaer Vrou-persoonen,
 Bereydt u Lampen niet te spa,
 De Heer die sal u Croonen,
 En in syn Rijck brenghen hier na:
 Doet als d'Eerbare Lydia;
 Soo sult ghy Lof verwerven,
 Sitten by u Bruydegom dra,
 Binnen des Hemels Erven,
 Daer men leeft sonder sterven.

Liefd' moet blijcken.

Noortwijck, Op den Reghel: Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

'T Was een waerdige Raedt, waer van men vint beschreven
 In Moses tweede Boeck, Exodus thien en acht, ⁺
 Die de Priester Jethro, aen Moses heeft ghegheven, ⁺
 'tGheen Moses was seer nut, en Israels Gheslacht: ⁺
 Maer waerder is de Raedt, die't al heeft in syn Macht,
 Waer van Jesias ses, en drie, ons gaet verbreden,
 Daer syn Naem werdt ghestelt, Wonderlijck, Raedt, en Kracht,
 Eeuwigh Vader, en Heldt, den grooten Vorst vol Vreden; ⁺
 Hy is 'tBegin en Eyndt, in alle eeuwigheden; ⁺
 Die 't Al in Al bestiert, na syn wil en ghebiet; ⁺
 Die hatend' is het quaet, en alle vuyle reden; ⁺
 Die (ghelijck David seyt) hier alles hoort en siet, ⁺
 En alle herten kent, en weet wat hier gheschiet; ⁺
 Want ick, ben Godt, seyt hy, ghelijck wy konnen lesen ⁺
 In Jesaias recht, wiens ghelijck isser niet; ⁺
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

HY is, Een, en ghelijck by den Vader der Lichten, ⁺
 Van Begin, en van Macht, door dees Raedt, ende Helt, ⁺
 Ist Al in Al ghemaect, Hemel en Aerdt hy stichten, ⁺
 Ghelijck Johannes ons, wel duydelijck vermelt, ⁺
 En onderhoutse mee; van hem komt onghetelt ⁺
 Weldaden tot weldaet, hy stort syn milden zeghen: ⁺
 O uytnemende Raedt ! met alle jonst verselt:
 O diepe Rijckdom Godts ! onvind'lijck zijn u weggen;
 Wie was u Raedtsman oyt? of wie derft u staen teghen? ⁺
 Want ghy zijt de Raedt self, die boven al voorwaer ⁺
 Godt zijt, en prijsens waerd, ghelijck Romeynen neghen ⁺
 Wel klaer beschreven staet, gheen and're Naem dierbaer ⁺
 Is Zalicheyt, dan dees, hy is een Fonteyn klaer, ⁺
 Suyver, van deughden schoon, die ons ziel kan ghenesen, ⁺
 Een verlosser van druck, en alle lijden swaer,
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

*WA*er isser waerder Raedt, alhier in 'tWereldts percken?
 Als den Heerscher van Al, een Aller Majesteyt, ⁺
 Een die Almachtigh is, oock Heyligh in syn wercken, ⁺

+Voor wien des menschen doen, en Wereldtsche wijsheyt,
Maer enckel dwaesheyt is, ghelijck Paulus ons seyt,
Of wy al stelden hoogh, de Raden in de Hoven,
Godt ist, die Wijsheyt gheeft, 'tverstandt in 't herte leyt,
Want syn Wijsheyt die gaet, het Al in Al te boven;

+*Hebr. 7.*
1 Cor. 1.

+Davidt seyt, dat syn Naem, alleen is hoogh te loven,
Als Hemel en Aerdt is, soo wijdt syn Lof oock gaet;
Dees Raedt is prijsens waerd, wie kan syn Eer beroven?

+*Psal. 148.*

+Men kan te vollen niet, roemen d' waerdy dees' Raedt,
Want syn voornemen blijft, en eeuwigelijck bestaet;
Wat hy seyt, is ghewis, en waerachtigh in 't wesen,

+*Psal. 33.*

+Hy mindt gherechticheyt, als Davidt ons verslaet;
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

+*Psal. 146.*

SCherpt vry u Herssens breyn, door-leeft vry alle Boecken
Die ghy bedencken kundt, of zijn op d'Aerde-Kloot,
Jae, wilt van 't eene eyndt, tot aen het ander soecken,
Of daer waerdigher is? neen, syn waerdy is t'groot;
Hy werdt om ons een Mensch, om ons uyt alle noot
Te bevrijden; door hem, is Adams bandt ontbonden,
En vry van d'Helsche pijn, en van de tweede Doodt;

+Door dees Raedt is vernielt, en Duyvels Macht verslonden,
Hy neemt de sonden wegh, door syne dierbaer Wonden;
Reynicht ons door syn Bloedt, en maeckt ons suyver wit:
Waer isser wederder Raedt, ter Wereldt oyt ghevonden?

+*Iohan. 16.*
Hebr. 1.

+En boven d'Overheydt, hy in 'sHemels Throon sit
By syn Vader ghewis, ghestadigh voor ons bidt:
Hy is de waerdste Raedt, hem behoortmen te vresen,
Hy over-treft het al; dus segh ick weder dit
Alsulcken Raedt, die is, waerdigh te zijn ghepresen.

+*Ephes. 1.*
Rom. 8.

UYT LIEFD' BESTAEN.

Neemt waer u tijdt.

***Der Lely onder den Dooren; Liedeken, Op den Regel: Singt uyt
Goddinnigh soet, den Lof der Eerbaer Vrouwen.***

Stemme: Blijdschap van my vliedt.

1.

KOmt hier van u Loff // Sangh-Goddinnen spoedich,
 Helpt mijn singhen 'tLoff // der Vrouwen seer goedich,
 Een Vrouw die den Heer // van herten gaet vresen, ⁺
 Die komt Loff, en Eer // als ons seyt ghepresen ⁺ *Prov. 31. 30.*
 Salomon ghemeen // en klaer gaet verbreen
 In syn by-Spreucken ons seyt,
 Als hy dertich een // seyt met goede re'en,
 En op meer plaetsen uyt-leyt,
 Dat door d'Eerbare Vrouwen // werdt de Eer behouwen, ⁺
 Sijn een Kroone voor haer Mans, ⁺ *Prov. 11. 16.*
 En noch seyt hy vol trouwen // dat door haer werdt ghebouwen ⁺ *Prov. 12. 4.*
 'tHuys vol aller Deughden glans. ⁺ *Prov. 14. 1.*

II.

Wie een Vrouw deughtsaem // heeft hier in de Werelt, ⁺
 Die is aenghenaem // schoonder als beperelt; ⁺ *Prov. 30. 10.*
 Want syn herte derft // op haer deught verlaten,
 Door haer hy be-erft // komt tot hooghe Staten; ⁺
 Haer handt sy uyt-reckt // tot den Armen streckt, ⁺ *Vers. 11.*
 En thoont haer hulp soo 't behoort; ⁺
 Haer mondt Wijsheyt spreckt // en haer tongh ontdeckt, ⁺ *Vers. 20.*
 Brenght heylsame Leere voort, ⁺ *Vers. 26.*
 Als Salomon gaet schrijven // sy haten 'tquaedt bedrijven,
 Waerdich is haer Loff verheft;
 Gheen net vercierde lijven // noch gheen rijckdom der Wijven,
 Maer de Deught 'tal over-treft.

III.

'tLoff dat haer toe-komt // kan gheen tongh verkonden,
 Hoe hoogh men haer romt // sy zijn meer bevonden;
 Neeringh door haer bloeyt // 'tgaet van haer niet wijcken, ⁺
 Maer stadich meer groeyt // haer gaet-men ghelijcken ⁺ *Prov. 31. 11.*
 By een Schip ghelaen // dat van veer komt aen ⁺
 Met Neeringh, seyt Salomon, ⁺ *Vers. 14.*
 Syrach doet vermaen // en wil hoogher gaen,
 Ghelijckentse by de Son, ⁺
 Die d'hooghe Hemels Zalen // verciert met hare stralen, ⁺ *Syra. 26. 22.*
 Soo verciere sy haer huys;
 Noch gaet hy meer verhalen // dats' niet zijn te betalen
 De oprechte Vrouwen kuys.

I V.

+ Syrach haer oock stelt // onder d'Lofbaer stucken,
 Ghelijck hy vermelt // en klaer gaet uyt-drucken; +Syra. 25. 12.
 +Want sy brengt tot nut // des Mans goet en have,
 Is een troost en stut // een Edele gave; +Syra. 36. 26.
 Als een Lampe klaer // op den Kandelaer, Syra. 26. 3.
 +Die 'tgeheele huys verlicht;
 Soo zijn oock voorwaer // de Vrouwen Eerbaer, +Vers. 22.
 Die yder in deughden sticht;
 Sy zijn de jonghe Jeughden // eenen Spieghel in deughden,
 Voedt haer Kinders op in lust;
 +Sy zijn haer Mans een vreugden // maeckt haer als den verheughden,
 Leven vrolijck, wel gherust. +Syra. 26. 2.

V.

Wel dien, die hier heeft // een goe Vrouw ontfanghen,
 +Hy gherustich leeft // noch wel eens soo langhen:
 Niet liever en is // gaet Syrach voor-draghen, +Syra. 26. 1.
 +Dan een Vrouw ghewis // die Godt gaet behaghen;
 'tGoudt hoe hoogh gheacht // en 'tGhesteent vol pracht, +Vers. 20.
 Is voorwaer soo waerdigh niet;
 Want 'tEerbaer Gheslacht // der Vrouwen bedacht,
 +Is het kostelijckste; siet,
 Waerdigh zijn sy te kroonen // met Lauwerieren schoonen; +Vers. 21.
 Neen, haer Loff noch hoogher klimt:
 Godt sal 't haer wel beloonen // in den Throon aller Throonen,
 Met een Kroon die eeuwich glimt.

Uyt Liefd' bestaen.

Neemt waer u tijdt.

Knie-Wercks Antwoordt Der voorgaende ses Reden-Kamers, op den Reghel, Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

'T WOORDT IS CRACHTICH. 1641

*Weet-gier'ghe Gheesten kloeck, werckt om Konst op de Knie,
Wie dees **Reghel** best treft, met Prijs beloont-men die:
Brengh oock u **Af-scheyt-Liedt**, op Middagh is u tijdt,
Als u de **Chaert** verthoont, ghestelt op d'ander zijdt.*

Chaerte Der Roode Angieren, Op het Knie-Werck.

*Wel op Konst-lievigh Hert, der Jonghe Batavieren,
 Die schrijven Jeught neemt aen, een Spruyt der groen Laurieren;
 Wel op Roo Roosken soet, van Schiedam oudt bejaert;
 En ghy in Oestgheest-vreught, helpt Redens-Konst verçieren;
 En ghy Uyt Liefd' ghepijnt, Pijn-Appel wijdt vermaert;
 Komt Kooren-Aerken goet, en u Konst openbaert;
 Komt Lely wit vermaert, Uyt Liefd' bestaen als vooren;
 Van yder Kamer een, ende voldoet dees Chaert
 Met Dicht, in Maet, en Rym, laet u tijdt niet verlooren:
 +Maeckt vier-mael seventhien Reghels, waerd om te hooren;
 Morghen ten twaelfen, wilt ons die brenghen ghereet,
 Elck met u Af-scheyt-Liedt: het best van al ghekooren,
 +Gheniet een schoone Prijs, van Silver, ende weet
 Dat ghy dees Reghels sin, ten rechten doch verbreet
 In reyne Fransche maet, om Konst in Deught te leeren,
 Op dese Reghel milt, doch uwen tijdt besteet,
 +Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.*

+Vier seven-thien Regels.

+Eerste Prijs, Twee silvere
Lepels.

2^e Prijs, Een Lepel.

3^e Prijs, Een Lepel.

+REGEL.

't Woordt is krachtigh.

's Graven-Hage Knie-werck. Op den Reghel: Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

WEl-aen weet-gierich breyn, nu staet noch te bethoonen
 Of dierghelijcke re'en, in u ghewrichten woonen,
 Als ghy hier hebt verthoont, het *Rood' Angiertjes* graeght
 (Die yder na verdienst, syn Wercken soeckt te loonen)
 Met Reden-rijcke glans, u noch een *Reghel* vraeght,
 Het *Groene Lauw'rier-Spruyt*, 't met dese Antwoordt waeght:
 Een Minnaer die syn Min, met voor-bedachte sinnen,
 Niet ydel en begint, (dat veel-mael werdt beklaeght)
 Een Minnaer die syn Lief met vleesch-lust niet wil minnen,
 Om soo met valsch bedroch, haer Eer en Faem te winnen:
 Men eert een Minnaer oock, oprecht van tongh en mondt,
 Die niet met leughen-tael, syn Minne wil beginnen,
 Maer die syn Lief aenkleeft, al s'is van Liefd' ghewondt:
 Een Minnaer eert-men oock, die noyt stout'lijck bestondt,
 Door een gheveysde schijn, 'sVrous swackheyt te beheeren,
 En die nae Godts ghebodt, syn Liefde vast'lijck grondt,
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

EEn eerlijck Minnaer blijktt, die met gheen wulpsche reden,
 Als hy is by syn Lief, syn tijdt soeckt te besteden;
 En een die swijghen kan, 'tgheen beyd' haer Eere raeckt;
 Die, die men stadich hoort, sijn Redenen bekleeden
 Met Waerheys Gulden grondt, en die de Leughens laeckt;
 Die hem in't heusch ghesicht syns Liefs alleen vermaeckt;
 Die niet op haer versoect, voor den tijdt is ghebooren;
 En die in niemandt, als, in syn Liefs Minne blaeckt;
 Die hem aen 't vuyl gheklap, in 't minste niet gaet stooren;
 Die nae syn Ouders raedt, ghestadich soeckt te hooren;
 Die niet gheneghen is, op Kermis-tijdt, of Feest,
 Sijn Lief door dronckenschap, tot geylheyte bekooren;
 Die hem eerlijck vermaeckt, met een deughtsame Gheest;
 Die staegh quae Tonghen schouwt, en hare quetsingh vreest;
 Die stadigh uyt syn hert, soeckt vuyle lust te weeren,
 Maer soeckt dat hy het hert ghewondt, door Trouw gheneest;
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

DEn Minnaer die ghestaegh, nae Godes Heyl'ghe Wetten,
 In syne Vrijery, syn sinnen soeckt te setten:
 Den Minnaer, die voor al, volghet 'trechte Redens-pit;
 Die door gheen teghenspoet, syn voorneem laet beletten,

Maer stadigh met ghedult, vervolght syn Lieve wit;
 Die met gheen lichte Hoer, bederft syn eelste Lit,
 Dat hy hoort voor syn Lief alleene te bewaren;
 Die, die den Hemel-Vooght, om rechte Liefde bidt,
 Op dat gheen boos ghedacht, syn sinnen en beswaren;
 Die jongh, noch onbedacht, oock niet en soeckt te paren,
 En soo voorsichtigh is, dat hy soo langhe wacht
 Tot dat hy is bequaem gheworden door de jaren,
 Dat hy naer het behoef van syn Huys-houdingh tracht;
 En die syn lieve Lief, ghestaegh op 't hoochste acht,
 Niet om haer schoone schijn, of kostelijcke Kleeren,
 (Dat meenigh Minnaer heeft vergheefs te laet bedacht)
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

*E*En Minnaer loven wy, die door gheen dronckenschappen,
 Als hy syn Lief verschijnt, rolt van de Redens trappen,
 Want dronckenschap verderft, de Eer syn schoone schijn,
 En doet een Minnaers vaeck, wel yets oneerlijck klappen:
 Die eerlijck, deuchdigh vrijdt, dient weynigh Bier, oft Wijn;
 En die, die met syn Lief, noyt twistigh soeckt te zijn,
 Maer die de Vrede mindt, en vreedtsaem tracht te leven;
 Men hecht gheen vaster Liefd', als aen de Eendrachts lijn,
 Wel hem die Minnaer, die, die gaven zijn ghegheven:
 Een Minnaer verdient Lof, en wordt oock hoogh verheven,
 Die niet met eyghen waen, syn Liefde en bestaet;
 Die door God'lijck bestier, werdt na syn Lief ghedreven,
 Dat is een Liefde die niet lichtelijck vergaet:
 Een Minnaer is oock wijs, die d'oude Wijsen Raet
 In syne Vrijery, niet schempich soeckt te scheeren;
 En die voor alle dingh, 'tvleeschs vuyte lusten laet,
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

JEUGHT NEEMT AEN.

A. vander Croos. Lust of rust.

Hage Af-scheydt-Liedt,

Stem: O schoonste Personagie.

I.
 VAert wel, die 't rechte Rechten
 Van 't Reden-rijck, soo loff'lijck hebt gaen uyten,
 Wy dancken u, en vlechten
 Van Lauwer-Blaen, een Krans om te besluyten,
 Het rechte wit // V Herssens-pit
 Met Redens-recht bekommert,
 Vaert wel *Angieren*., Wiens breyn met *Lauwerieren*
 Is belommert.

I I. En ghy, *ô Roode Roosen*,
 V *Ionckheyt* blinckt seer loff'lijk uyt u Wercken,
 V schoonheyt siet-men bloosen,
 V Eer uytgalmt de Faem op vlogghe vlercken;
 Den tijdt die eyst // Dat-men verreyt
 Van dees ghewenschte vreughden,
 't Was om te stichten // Den Gheest en breyn te lichten
 Met Re'ens deughden.

I I I. Vaert-wel oock Ed'le Gheesten,
 Die in dees *Oegst*, u Redens-Gheest liet blincken;
 Ghy zijt van d'aldermeesten,
 Die Redens-Leer laet in u herten sincken;
 Wie heeft bestaen // Sulck een *Diaen*
 Op 't braef Thooneel te thoonen,
 Wilt doch de Vrede // En Liefde tot de Rede,
 Staegh bekroonen.

I V. Die u *Uyt Liefd'* gingh *pijnen*,
 Om Redens-Feest met u vernuft te cieren,
 Doet staegh in u verdwijnen
 De bitse Nijdt, die om 't Re'enrijck gaet swieren;
 Ghy bloeyt in Kunst // Dies sal u gunst
 Staegh in ons herssens weyden;
 Laet quaedt ghenoeghen // V herten niet door-ploeghen
 In dit scheyden.

V. Beroemde *Cooren-Aeren*,
 Die d'oud' *Abdy* met Reden-Kunst verrijcken;
 Wy wenschen u wel-vaeren,
 Laet Redens-Liefd' noyt uyt u herten wijcken;
 Want daer de Nijt // De Eendracht splijt,
 Daer dreunen Redens Throonen,
 Dies is ons Bede // Laet Deughts gheneghenthede
 In u woonen.

V I. Daer *d'Lely onder Dooren*,
 Soo loff'lijk wast, wy willen van u rijden;
 Laet doch in u versmooren
 De eyghen roem, die noyt wijs Man verblijden;
 Wt Redens-stoff // Groeyt eyghen Loff,
 Elck op syn selfs moet kijcken,
 Sijt ghy Re'en-Wijsen // Dat moeten aen u Prijsen
 Heden blijcken.

A. vander Croos.

Lust of rust.

**Schiedam knie-werck. Op den Reghel: Een Minnaer die soo vrijdt,
die vrijdt op Deught en Eeren.**

DEn grooten Opper-Heer, den kender aller dinghen,
Door syn wil ende macht, in't Manlijc hert doet dringen
Seeckere ghenegentheyt, die 'tghemoedt vanden Man
Noch zijnde onghehoudt, kan stieren en bedwinghen,
Dat hy sich yv'rich port, soo veel hy ymmer kan
Om te minnen een Maeght, daer hy door de Echt an
Vast mach werden gheboeyt: Om dit dan te beginnen
Op Eere ende Deught, soo moet den Minnaer dan
Een Maeght die hem ghevalt, uyt Liefd' ghetrouw beminnen;
Hy moet betrachten steeds, met hert, ghemoedt, en sinnen,
Dat hy naest Godt, haer Liefd', en trouwe Minne draeght;
Ootmoedigh moet hy oock, haer trachten te verwinnen
Door eerlijck soet ghevley, 'twelck best bekoort een Maeght;
Hy moet haer thoonen, dat, sy hem gantsch'lijck behaeght;
Hy moet uyt Liefde haer, tot syn Huysvrouw begheeren;
Hy moet vrijen uyt Liefd', op dat hy 't niet beklaeght,
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

EEn Minnaer die soo vrijdt, uyt reyne Liefd' ghetrouwe,
Dat hy die, die hy vrijdt, tot syn eyghen Huysvrouwe
Tracht te verwerven, die vrijdt, op Deught ende Eer;
Wanneer hy in dit stuck, gantsch'lijck tracht t'onderhouden
Het gheen dat ons ghebidt, Godes heylsame Leer;
Wanneer dat al syn lust, en innerlijck begheer
Streckt, om hem met de Maeght, in d'Echte te begheven,
Om met haer in de Echt, te dienen Godt den Heer,
En in Liefd' deughd'lijck met haer, hier op Aerd' te leven,
Sulcken Minnaer die wordt door rechte Liefd' ghedreven;
Sulcken Minnaer te recht, na d'eysch van vrijen vrijdt,
En soeckt in 't vrijen oock, Eer ende Deught t'aenkleven;
Want een Minnaer, die in syn vrijen valscheyt mijdt,
En vlijtich syn Lief vrijdt, uyt rechte Liefd' altijdt,
Niet soeckende, dan syn Gheslachte te vermeerden
In d'Echt, die Godt toelaet, en 'sWereldts recht oock lijdt,
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

EEn eerlijck Minnaer, die sal niet legghen te vooren
Een Maeght onkuysche Min, maer hy sal na behooren
Sich draghen in 't ghevry, en sal voor d'Echte Trouw,
Niet soecken om een Maeght, door vleyen te bekooren

M1r

Tot snoo onkuysche Min, die een Maeght brenght in rouw;
Maer hy sal trachten haer, te krijghen tot syn Vrouw
Door d'Echt, en op dees voet haer soecken te behaghen;
In sulcker voeghen, dat het Gode is gheen grouw,
Maer dat syn vrijen Godt behaeght, tot allen daghen;
Dus moet een Minnaer, sich eerlijck en ned'righ draghen
In 't vrijen, want een Maeght die wordt soo best bekoort;
Hy moet in 't vrijen oock niet slap-hertigh vertragen,
Maer ernstich houwen aen, gheduyrich voort en voort,
Op dat de Liefde niet verkout, ofte versmoort,
Doch geyle Min moet hy gantsch'lijck steeds uyt hem weeren;
Gheen lust boeten voor d'Echt, hem draghen na Godts Woordt,
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

EEen Minnaer die op Eer, en Deught, bestaet te vrijen,
Sal leughen, haet, en nijt, oock achterklap vermijden,
En sal in stillicheyd, betrachten syn Liefs Hert
Te winnen metter tijdt, om alsoo te bedijen,
Gheen achterklappers praet, van hem ghelooft en wert;
Niet en betracht hy dat, syn Lief kan baren smert;
Hy vrijdt, hy smeeckt, hy vleyt, en dat al om daer meden
Te winnen syn Liefs gunst, om haren 't wil hy vert
Wtlandich reysen sou, want hy soeckt te besteden
Syn tijdt in haren dienst; hy tracht door soete Reden
Hem te maecken een Heer, van des Dochters ghemoet;
Hy soeckt te Trouwen haer; hy tracht met haer in vreden
Te leven na Godts Woordt, in d'Echt des Houw'lijcks zoet;
Door woorden en ghelaet, hy yv'righ blijcken doet,
Dat hy syn Lief in d'Echt, niet garen sou ontbeeren;
Hy biedt haer aen syn Trouw, uyt rechte Liefde goet,
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

Aensiet de Jonckheyt.

Vervreught in Deught. G. van Breda.

Schiedam, Af-scheyt-Liedt,

Stem: Gelijk als de witte Swane.

I.
HOe soet dat-men met malkander
In vriendschap by een vergaerd',
Daer komt veel-tijdt 'teen of 'tander,
Dat we'er druck of droefheyd baerd':
Wy Konst-Broeders die hier waren
Vergaerd't soet,
Komt het scheyden nu beswaren
In 't ghemoet.

I I.

+ Oorlof *Jonghe Batavieren*,
 Die steeds voert 't *Lauw'rier-Spruyt groen*,
 V *Jeught neemt aen* goe manieren,
 Nu sy haer tot scheyden spoen.

+ *Haghe.*

+ *Wy Roode Roosjes* onmachtigh,
 Bidde u,
Aensiet de Jonckheyt aendachtigh,
 Broeders nu.

+ *Schiedam.*

I I I.

Nu al dees Konst-Broeders scheyden,
 + Elck *Ooghen-troost* derven moet,
 Doch *Oestgeests-vreught* wy verbeyden
 In 't toekomend' leven soet.

+ *Oestgeest.*

+ *Pijn-Appel* wilt ghy vertrecken
 Wt dees Feest ?
Uyt Liefd' ghepijnt, laet lust strecken
 Tot Deught meest.

+ *Pijnaken.*

I V.

+ Konst-voedende *Kooren-Aeren*,
 Nu wy scheyden hier van daen,
 Laet elck hem danckbaer verklaren,
 Want *Liefd' moet blijcken* voortaan.

+ *Catwijck op den Rhijn.*

+ *Lelijtjen onder den Dooren*,
 Daer men seyt
Uyt Liefd' bestaen, na behooren
 Danckbaer scheyt.

+ *Noortwijck binnen.*

V.

Wy Broeders, ons danckbaer thoonen
 + Aen u *Roo Angieren* out,
 Wilt Deught, met Deughde beloonen,
 Op dat Liefde niet verkout.
 Daer 't *Woordt is krachtigh* vol Vrede,
 Wenschen wy
 Dat elck Broeder van de Rede
 Danckbaer zy.

+ *Reynsburgh.**Aensiet de Jonckheyt.****Vervreught in deught.****G. van Breda.*

**Oestgheest knie-werck, Op den Reghel: Een Minnaer die soo vrijdt,
die vrijdt op Deught en Eeren.**

DE redelijke Mensch, kan licht'lijck overweghen,
 Waer in de trouwe Min, en vriendschap is gheleghen,
 Die oprecht metter daedt, magh Min werden ghenomt,
 Dewijlse tot de Deught, en Eere is gheneghen,
 En uyt de goe Natuer, blijck'lijck te voorschijn komt;
 Haer soete Vrijery, is met gheen schijn vermomt,
 Maer met de suyv're Deught, die alles kan verdragen;
 Door sulcke trouwe Min, noch Jacobs Eere bromt,
 Vermidts hy om Rachel, des Labans slimme laghen
 Gheduldigh over quam, soo veel Jaren en Dagen,
 Tot hy met vreught ghenoot, de langh-verdiende loon,
 Daer hy met hert en ziel, een eerlijck wel-behagen
 Staegh toe-ghedraghen heeft, O rechte Minnaers Croon !
 Sy heeft hem oock bemindt, ja was vriend'lijck en schoon,
 Nochtans heeft hem de Eer, voor het onkuysch begheeren
 Ten eynde toe bewaert, dus blijkt voor elck persoon.
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

SYn Deught heeft hem bevrijdt voor gril'ge geyle lusten,
 En oock syn Rachel mee, die hy liet veylich rusten,
 Hy heeft niet nacht en dagh, haer aen het Oor ghelelt
 Met lief-tallich ghevley, want syne Eer die blusten
 Al wat maer onkuysch scheen; de Minne was ghestelt,
 En stontd als een Pilaer, in 't hert van desen Helt:
 Hy socht niet eens met haer, heymelijck wegh te loopen,
 Sy was hem toe-ghedaen, en steeds met hem verselt,
 Noch wierdt haer kuysche Staet, van hem niet onder-kroopen:
 Hy socht oock syn Lea, met gheen ghelt uyt te koopen,
 Of teghen wil en danck, te trouwen met syn Bruyt;
 Hy bleef ghetrou met haer, staegh op het beste hoopen,
 Tot Laban op het lest, het Houwelijck besluit:
 Ha ! recht ghetrouwe Min, die uyt de Eere spruyt,
 Om d'Edel witte Deught, alle Minnaers te leeren;
 Syn Fama blaest hier van, noch daegh'lijcx overluyt,
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

RACHEL was eerelijck, alsoo was Jacob mede,
 Dies bleven sy (soo 't scheen,) met Labans doen te vrede,
 Hoe-wel 'tgroot onrecht was, voor een ghetrou Minnaer;
 Hy nam alles voor lief, wat Rachels Vaders dede,
 Alleen om haren't wil, op dat syn Min tot haer
 Mocht blijcken metter daedt, om soo haer lijden swaer

Te matighen met Re'en, en wel-gheslepe sinnen;
 Hy berst niet vinnigh uyt, met yselijck ghebaer,
 En bruyckt gheen Advocaet om Laban t'overwinnen;
 De Deught biedt hem de handt, in 't laten en beginnen;
 Hy loopt niet hallef-fol, uytsinnigh en verwoet,
 Stracx na een ander toe, om hare gunst te innen,
 Maer let op Deught en Eer, in alles wat hy doet.
 De jonghe Tobias, volght oock de selfde voet,
 Hoe-wel gheen Vaders wrock, syn Houwelijck quam weeren,
 Sy gaen met Godt te raedt, die gheeft heyl en voorspoet,
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

DE Minnaer die soo vrijdt, dat hy Godt houdt voor ooghen,
 Die siet eer hy begint, niet op syn selfs vermoghen,
 Maer op de Deught alleen, tot hy syn Liefste krijght;
 Schoon of het grondich spijt, de Vader van de Loghen:
 En Labans weyg'rich hert, dat, ja te segghen swijght;
 d'Aenhouder die verwindt, alsdan syn Eere stijght
 Tot aen het Blaeuw ghewulf, en blijft eeuwich verheven:
 Een Minnaer die syn ziel, aen syn Liefs zieltje rijght
 Door soete vrijery, haer leven is syn leven;
 Een Minnaer die soo vrijdt, die moet-men Eere gheven,
 Vermidts hy op de Deught, syn Vrijen heeft ghebout;
 Syn Lief wordt nimmermeer uyt syn ghemoedt verdreven;
 Hy is gheen wispeltuer, die na een ander schout,
 Hy volght de suyv're plicht, tot dat hy is ghetrou;
 Hy vrijdt om Godes Eer, door 'tHouw'lijck te vermeeren,
 Hy siet meer na de Deught, als 'tglimpend' Wester-Gout,
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

OESTGEEST-VREUGHT.

Oestgeest, Af-scheydt-Liedt,

Stemme: Een Schip dat sonder Roer moet sweven.

I.
 GHeen Vrienden oyt soo vroyljck waren,
 Of 'tmoest in 't eyndt ghescheyden zijn,
 Den dagh komt ons sulcks openbaren,
 Al is, of schijnt, het scheyden pijn;
 Oorlof dan soete *Rood' Angieren,*
 V *Woordt vol kracht*
 Heeft door het Feestelijck verciereren,
 Veel Eer ghewracht.
 I I. Oorlof beroemde *Batavieren,*
 Die meer en meer in *Jeught neemt aen,*
 Ghesproten uyt *Groene Lauw'rieren,*
 Die aen ons deughde hebt ghedaen,

Met al u eereijck Verthoonen

Vroegh ende spa,

'tGheen wy we'er hoopen te beloonen

Met deught hier na.

I I I. Oorlof moet mede zijn ghenomen

Van 't *Roode Roosje* wijdt verbreyt,

Wy hoopen we'er by een te komen,

Om *aen te schouwen* u *Ionckheyt*;

Wy nemen 't van u al in 'tgoede,

Houdt ons ten best,

En wenschen dat u Godt behoede

Eeuwigh voor 't lest.

I V. Oorlof *Pijn-Appels* groot van waerden,

Die met de Reden-Konst verschijnt,

En thoont u meed' als d'onbeswaerden,

G'lijck Christus deed', *Uyt Liefd' ghepijnt*;

Want het is nu den tijdt van scheyden

Met deughts vermaen,

Wy wenschen dat u Godt wil leyden

Op rechte Baen.

V. Oorlof ghy Ed'le *Cooren-Aeren*,

Van oudts beromt in Konste goet,

Wy hopen weder te vergaren,

En thoonen dat *Liefd' blijcken moet*;

Wie Liefdes kracht recht wil door-gronden,

Hem dient Godts baet,

Wy wenschen met Herten en Monden,

Dat 't u wel gaet.

V I. Oorlof *Lely onder den Dooren*,

Wiens Fama nu soo verde streeft,

Datse schatert in yders Ooren,

Uyt Liefd' bestaen ghy Reden gheeft;

Wy wenschen u met goede Reden

Schoon onbecomt,

Dat ghy met lust, gherust in vreden,

Weder t'huys komt.

V I I. Wy dancken voor het lest vol deughden,

Den Ed'len *Heere van Warmont*,

En wenschen, dat hem Godt in vreughden

Laet leven, langh, kloeck en ghesont;

Oorlof al die het Dorp bedienen,

En recht begloost,

Wy wenschen, Godt wil u verlienen

Den *Ooghen-troost*.

Oestgeest-vreught.

Pijnaken knie-werck, Op den Reghel: Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

GOdt sprack, 'ten is niet goet, den Mensch te zijn alleen,
 Daerom hy in 't begin, van 's Menschen vleesch en been,
 Een Vrouw' hem tot behulp, gemaect heeft en gegeven,
 En heeft als metter handt, dees twee ghebracht by een,
 Om dat sy in de Echt, te samen soudén leven
 Tot hare Scheppers Eer, en reelingh haers Gheslacht:
 Die soo in 't Houwelijck, op Godes wille wacht,
 En een Huysvrouw' begheert, van syne handt t'aenvaerden,
 Die bidtse van hem af, en houtse oock van waerden;
 Die loop niet roeckeloos, daer men de geylheydt terghet,
 Of daer de eerbaerheydt, te veele werdt gheverghet,
 Maer soeckte daer hy kan, in eerbaerheydt vergaren,
 En gheen ontuchtigh woordt, laet uyt syn monde varen;
 Draeght haer syn saecke voor, in eerbaerheydt en deught,
 Want naest de zalicheyt, gheen grooter saeck, noch vreught,
 Dan een deughtsame Vrouw, mach men van Godt begheeren,
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

Die alles vrijdt, met wil, en nae syn Ouders Raet,
 En oock van die, hy nae haer Eer en Liefde staet;
 En siet, hoe 't Houwelijck, van Isaac den Oudt-Vader,
 Begonst is, en volbracht, syn voor-beeld' oock na-gaet,
 Het sal hem gheven rust, en zeghen Godts te gader,
 Dees dees' syns Vaders wil, sach op gheen tijd'lijck goet,
 Maer alleen hoe de Bruydt, in deught was op-ghevoet,
 En of in haer oock was, den Heere wel te vreesen,
 En of sy in Godts Wet, te recht was onderwesen;
 Sijn Vader hadt begheert, syn Knecht daer toe versocht,
 Dat gheen Wijf Cananeetsch', syn Soon soud' syn verknocht,
 Maer dat uyt syn Gheslacht (die wisten Godts Verbonden)
 Een Godts-dienstighe Vrouw', soud' werden uyt ghevonden,
 Die sal oock doen alsoo, den wille Godts ghewis,
 Sijn voornemen daerom, oock wel ghezegent is;
 Sijn Bed' blijft onbevleekt, hy volghet den will' des Heeren,
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

Die oock het Houwelijck, in Godes vrees begint,
 Soo van Tobias, men klaer beschreven vint;
 Die moet voor alle dingh, des Heeren Naem aen-roopen,
 Daer door hy alle quaet, en teghenheydt verwint,

En op den zeghen Godts, volkomen heeft te hoopen:
 Siet, hoe door het Ghebedt, de Vyandt wierdt ghevelt,
 Die Sara syne Bruydt, soo dickwils hadt ghequelt,
 Hoe krachteloos hy was, syn boosheydt te bedrijven,
 En op die niet vermocht, die in Godts vreesse blijven;
 Die niet uyt geyle tocht, het Houwelijck aen-nam,
 Maer tot de Eere Godts, en plantingh van syn Stam,
 In de Eerbare Trouw, niet anders is ghetreden,
 Dan met de wille Godts, en vyerighe ghebeden;
 Die oock soo vrijdt, als dees syn vrijen heeft ghedaen,
 En sal in gheen oneer, noch geylheydt hem ontgaen,
 Maer met syn voorbeeld' oock, syn Naesten deftigh leeren,
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

Die dan op Goet noch Gelt, noch op de Schoonheydt siet,
 De Deught voor al na-tracht, en alle ontucht vliedt,
 En soeckt voor alle dingh, te staen in Godts behaghen,
 Die leydt Godt met de handt, syn zeghen hy hem biedt,
 Al wat hem noodigh is, dat werdt hem toe-ghedraghen;
 Want een deughtsame Bruydt, gaet boven Gelt en Schat,
 Gheen ontucht, noch oneer, heeft op haer eenigh vat,
 Die haer begheert, die moet, syn selven soo in-binden,
 Dat in hem gheene spoor, van ondeught is te vinden;
 Hy pocht niet van syn Gelt, die een Eerbare vrijdt,
 Maer thoont hem haer ghelijck, in Deughde t'alder tijdt,
 In al oprechtigheydt, niet met gheveysde schijnen,
 Want schijn moet voor de Deught, als een schaduw' verdwijnen:
Ghepijnt uyt Liefd' alsoo, O jonghe Jeught u lust,
 Dat ghy in 't vrijen, op de Deught neemt uwe rust;
 En wilt in vrijery, u Oogh-wit hier toe keeren,
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

UYT LIEFD' GHEPIINT.

Piinaecken, Af-scheydt-Liedt,

Stemme: Gloryda als 't ymmers wesen mach.

I.

*D*Anck zy u Eele *Roodt Angier,*
 Die ons te samen riept al-hier,
 Daer waerlijck *'t Woordt is Krachtigh;*
 Wilt in de Konste soo voortgaen,
 Soo ghy nu hebt ghedaen
 Met dit Beroep aendachtigh.

I I.

Ghy *Spruyten* van *Lauw'rieren* goet,
 Die *Jeught* neemt aen al met een moet,
 Wilt in de Konst voort-varen;
 Want die met lust wel treden kan,
 Werdt van een Kindt een Man,
 Krijght wijsheydt met de jaren.

I I I.

Beroemt vermaerde *Roode Roos*,
 Die altijdt Konst en Deught verkoos
 Voor slibberighe schatten;
 V Loff werdt nu door ons verbreyt,
 Ghy *Aensiet de Jonckheyt*.
 Om Leer daer uyt te vatten.

I V.

Wy roemen *Ooghen-troost* u Deught,
 Die vlijtigh altijs *Oestgeests-vreught*,
 Konstigh hier quaemt ter Feesten;
 Wy zijn ghebooren in een Jaer,
 Laet op een Kandelaer
 Nu lichten uwe Gheesten.

V.

De *Cooren-Aeren* aen den Rhijn,
 Die willen wy oock danckbaer zijn,
 Om dat de *Liefd' moet blijcken*;
 Daer Broeders by een komen 'tsaem,
 Volhert daer in bequaem,
 Sonder daer van te wijcken.

V I.

Lely onder den Dooren schoon,
Uyt Liefd' bestaen zijt ghy ghewoon
 De Konste te hanteeren;
 Wy buyghen neder onse Knien,
 Ny wy u hier noch sien,
 De Edel Konst ter eeren.

V I I.

De *Pijn-Appel*, *uyt Liefd' ghepijnt*,
 Die by u hier nu mee verschijnt,
 Neemt Oorlof aen u allen;
 Tot dat wy komen we'er by een,
 En bidt, laet haer Konst kleen,
 V Broeders wel-ghevallen.

Uyt Liefd' ghepijnt.

Catwijck op den Rhijn Knie-werck, Op den Reghel: Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

Wel-op nu vlogghe Tijd, wel-op nu gulde jaren,
 Wel-op *Minerva* Godt, wilt mijn toch openbaren
 Wat dat ick nu ter tijdt, in dees saeck doe met macht;
 Mijn kleyn vernuft verstant, en can dit niet verklaren,
 Daerom heb ick gesocht by dagh ende by nacht
 Maer hoor, Wat vreemts is dit? 't schiet my in mijn ghedacht;
Een Minnaer die soo vrijdt, Een Minnaer die gaet bouwen
 Eerst in syn jonghe jeught, eerst in syn beste kracht,
 Gaet dickwils by zijn Lief, op hoop van haer te trouwen,
 Hy doet al wat hy kan, syn jonst gaet hy ontfouwen:
 Syn hart, sin, en 't gheen al, wat dat hy wercken kan,
 't Is al om syn Liefs liefd', en syn hert van benouwen:
 Gheen tijds gherusticheyt heeft hy, 'tkander niet van,
 Maer altijts is syn gheests ghedachten vloggich dan
 Om tot syn Liefs ghetuygh, syn sin en syn begheeren,
 Daerom ick dit voor eerst, segh voor u alle Man,
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

EEn Minnaer die syn Lief, op Deught en Eer gaet vrijen,
 Die kuysch is ende vroet, die sal tot allen tijen
 Beter zijn aenghenaem, als een onkuyschen Knecht;
 Een Minnaer die soo vrijdt, om syn Lief te bedijen,
 Die mindt op Eer en Trou, die mindt dan wel te recht;
 Maer die op oneer mindt, die valt te gronde slecht,
 Door syn oneerlijck doen, kan syn Lief niet behaghen;
 Maer een trou Minnaer vroom, die al syn sinnen hecht
 Op Eer, op Trou, syn Liefd' sal hy dan licht'lijck draghen,
 Als maer syn weder-paer, beneemt syn treurich klaghen;
 Een Minnaer die op Eer, syn Liefste valt te voet,
 Belooft haer Eer en Trou, en gaet dan vorder vraghen
 Om in den Echten Staet, te komen metter spoet,
 En spreeckt recht uyt syn hert, soo mindt den Minnaer soet,
 En wil soo in den Echt, met vrucht syn huys vermeeren,
 Soo mindt een Minnaer wel, de gheene die soo doet;
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

Een Minnaer die daer vrijdt om syn Lief te be-erven,
 Sal, als sy is in noot, veel liever voor haer sterven,
 Ghelijck *Leander* trou, al voor syn Liefste stree:
 Een Minnaer die soo vrijdt, die sal syn Lief verwerven,
 't Is waer syn Lief oock is, in Dorpen of in Stee;
 Een Minnaer die soo vrijdt, die heeft een groote Vree,
 Wanneer hy niet dan Deught, Eer, van syn Lief gaet spreeken,
 En leydt haer niet te voor, eenigh gheweldt, of wee,
 Noch in syn woorden heeft, eenigh fout of ghebreecken,
 Maer als 't Ja-woordt is uyt, syn selfs niet gaen versteecken;
 Een Minnaer die soo vrijdt, wat kander beter zijn?
 Syn lieve Trou beloft te houden, 'tis ghebleecken
 Aen soo veel Minnaers, die 't ghequeten hebben fijn;
 Een Minnaer die soo vrijdt, soo klaer der Sonnen schijn,
 Sal hem syn Liefste trou, tot hem-waerts dan verneeren;
 Soo dat ick weder segh, en segghet al met mijn,
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

Een Minnaer die daer vrijdt, hoe kan hy 't beter maecken?
 Een Minnaer die vroom vrijdt, sal tot Lief's Liefd' geraecken;
 Een Minnaer die soo vrijdt, daer is gheen meerder vreught,
 Om op Eer ende Deught, in Liefde vast te blaecken:
 Want Minnen, 'tis de Liefd', met Eerbaerheyt en Deught,
 Soo veel de Liefd' vermach, dat is een groot gheneught,
 Alst is met Eerbaerheydt, om de trouwe Lievinne,
 Die met haer lieve Paer, sal wesen dan verheught,
 Als sy 't saem in den Echt, met Liefd' sullen beginnen,
 Want 'tsoetste is 'tbegin, en lieflijck is verwinnen;
 Een Minnaer die soo vrijdt, die heeft te recht ghesocht,
 En 'tis den besten wegh, om gaen ten Hemel binnen:
 Dit is het Minne-beeldt, ende der Minnen vocht,
 Die 't vrijen deuchdigh eert, met vreught dan wordt volbrocht;
 Waerom ick mijn nu we'er, gae tot den Reghel keeren,
 Die op Eer, Deught, en Trou vrijdt, en is vast gheknocht,
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

LIEFD' MOET BLIICKEN.

Catwiick, Af-scheydt-Liedt,**Stemme: O schoonste Personagie.**

I.

DAer-men na sach verlanghen,
 Soo menigh Gheest, dat heeft elck nu verkreghen,
 En na verdienst ontfanghen
 Op dese *Chaert*, die hier was voor-gheslegghen,
 Sy heeft met vreught,
 In Eer, en Deught,
 Godt danck, nu eyndt ghenomen;
 Maer swaricheden // Was door onsichtigh treden,
 Schier ghekomen.

II.

Eerst dancken wy al voren,
 Den Edelen *Heer van Warmond*t verheven,
 Als Rent-meester verkoren,
 Die dese Feest voor-stont met 't hert ghedreven;
 O Godt vermaerd !
 Laet hem op Aerdt
 Een langh leven verwerven,
 Wilt hier nae vroedich // Hem gheven u Rijk goedich,
 Na syn sterven.

III.

Wy dancken nae 't betamen,
 Den Magistraet van het oude *Reynsburch* meden,
 Mannen van goede Fame,
 Van schoon cieraet, bekend in allen Steden;
 Die droeghen sorgh,
 Dat in *Reynsborgh*,
 Elck vreedtsaem mocht verkeerren;
 Voor dees goe dinghen // Wy u een Adieu singhen,
 Vrome Heeren.

IV.

d'Inwoonders niet vergheten,
 Die ons ghemoedt hebben verquickt van binnen,
 Ghy vrome Ingheseten,
 Van u goe jonst, dancken wy u uyt Minnen;
 Met vriend'lijckheyt,
 Adieu verbeyt
 V goet aen ons bewesen,
 Wy t'allen daghen // Sullen in't herte draghen,
 Waerd ghepresen.

V.

Wy van herten bedancken
 d'Opsetters oock, die dese Feest voor-stelden,
 Die de Konst niet verkrancken,
 Maer van 't *Parnas* seer lieffelijck vertelden,
 Het *Krachtigh Woordt*
 Dat werdt ghehoort
 Al by de *Roodt Angieren*,
 V ouderdommen // Die hoortmen alsins rommen
 Met namieren.

V I.

Men sach hem eerst verthoone
 Den *Groen Lauw'rier*; die daer *leught neemt aen*, schrijven;
 Oock de *Roo Roosen* schoone,
Aensiet Ionckheyt, die haer met Konst gherijven;
 Den *Ooghen-troost*,
 Die West en Oost,
Oestgeest-vreught gaen verhalen,
 Wy u verlaten // En scheidten sonder haten
 Wt dees palen.

V I I.

Pijn-Appel sonder mijden,
Uyt Liefd' ghepijnt, sagh men de Konst uyt-legghen,
 Met *Reden-rijcx* verblijden,
 Wy haer vreedtsaem, vriendelijck Adieu segghen:
Uyt Liefd' bestaen,
 Nu 'tis ghedaen,
Lely onder den Dooren,
 Wy van u scheidten // Den Heer wil u gheleyden
 Nae 't behooren.

V I I I.

Oorlof nu al ghelijcken
 Lief-hebbers vroom; Adieu, dit is voor 'tleste,
 Heeft, daer de *Liefd' moet blijcken*,
 V yet misdaen, hout het haer doch ten besten,
 d'Wijl tot u streckt
 Het hert perfeckt,
 Met leedt wy van hier varen,
 Godt wil u gheven // t'Saem een gheluck lanck leven,
 Wenscht *Coor'n-Aeren*.

Liefd' moet blijcken.

Noortwijck knie-werck, *Op den Reghel: Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.*

KOmt voort Minnaers geslacht, wiens lust streckt tot het minnen,
 Die haer met Dochters kuys en eerbaer, laten vinnen,
 Verhaelt met Reden wijs, en met een kloeck beleyt
 De Liefd' en soete Min, die sich met deught verbinnen;
 Een Minnaer die sijn Liefd' met rechte grondt uyt seyt,
 Niet met een snoodt bedrogh, off vuyle valsicheyt,
 Gheen geyle Liefd', maer Liefd', waer van hy wert bestreden;
 Die alle Liefd' passeert, die hem het hert bespreyt,
 Als de Liefd' is verklaert, soo gaet dan vry met Reden
 Prijzen haer ware Deught, en wel-ghemaecte Leden;
 Niet met een dubbelt hert, off met een valschen schijn;
 En biet haer uwe trouw, en vleyt haer met ghebeden,
 En looft haer by te staen, in alle noodt en pijn,
 Soo zy beloft' wil doen, by u doch eens te sijn,
 En help haer waer ghy kent, en gaet u selfs verneeren
 Tot een seer slechten Mensch, en volght soo deughdens lijn,
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

MEn sal gheen vuyle Min, noch geyl bedrijf voor-setten,
 Waermee men hare Eer, off zuyv're Schoot mocht smetten;
 Neen: men en sal haer Eer, niet rooven van haer staet,
 Maer wilt door rechte trouw, voldoen eerst Godes Wetten,
 om dan uyt Liefde recht, te thoonen Liefdens maet,
 Dus smeeckt hy haer te recht, uyt Liefde vroegh en laet,
 En stelt haer voor den Echt, hoe waerd die is ghepresen
 Voor 't Vrouwelijck gheslacht, die daer in treden gaet,
 Want zy sijn hoogh gheacht, en waerdich om te vresen;
 Sal'mon verbreyt haer Loff, in Syrach kent ghy lesen
 Dat hier niet lievers is, noch beter dan een Vrouw;
 Dus tracht mee in dees Staet, en in dees graet te wesen,
 En thoont u Minnaer jonst, op dat hy mach van rouw
 Bevrijt syn en verblijdt, door vast ver-eende trouw
 Met Liefde t'saem gheboeyt, tot loff van d'Heer der Heeren,
 Die het behaegh'lijck is, over het soet aenschouw,
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

*E*En Minnaer die op Deught een Dochter soeckt te naecken,
 Die sal ontrouwigheyt, en geylhey gantsch versaecken,
 Maer trachten dat hy mach, met syn Lief zijn verselt,
 En leght haer uyt, dat Godt, van d'hooghe Hemels Daecken,
 Heeft selfs in 't Paradijs, 'tHouwelijck in-ghestelt:
 Want eerst, soo heeft dees Godt, den grooten Vorst en Helt,
 Gheschapen eenen Man, alsoo men vindt beschreven;
 Maer Godt aensach den Mensch, en heeft terstont vermelt,
 Dat het niet goet en was, den Mensch alleen te leven;
 Dus liet Godt eenen slaep, op Adam hooch verheven
 Komen, en nam een Ribb', uyt synen Lijve sacht,
 En heeft de plaetse we'er, met vleesche toe-ghedreven,
 Heeft van de Ribb' ghemaect, een Vrouwe door syn Macht,
 En heeft haer Adam self, al tot een hulp ghebracht;
 Dit stelt, en brenght haer voor, om haer hert te bekeeren,
 Om soo te winnen haer, ziel, sinnen en ghedacht,
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

*E*En Minnaer die syn Liefd', oprecht, vroom, gaet voor-dragen,
 Ghegront met kloeck beleydt, 'tgheen syn Lief mach behagen,
 Gheen Logens valsch, noch boos, het 'tgeen 'tgemoot beswaert,
 Maer Reden troostelijck, die een ghemoedt verslaghen,
 Der Vrouwen we'er verlicht, en dan weder verklaert,
 De Liefde die een staegh, in 't herte openbaert,
 En bidt aen haer beleeft, met een ghemoedt gheneghen,
 Tot alle Liefd' en Deught, dat sy u Trouw aenvaert
 Op Ouders wil en raedt, als sy u soet bejeghen,
 Dan bemerckt en aenschout, u Deughden hoogh ghesteghen,
 V Reden onghevalscht, een Eerbaer kuysch ghemoet;
 Als sy dit recht aenmerckt, soo sal sy haer beweghen,
 En loonen u waerdy, met hare Trouwe goet:
 Dus Minnaers, mindt op Deught, niet met een valschen groet,
 Maer met oprechtigheyt, dat ghy u kundt verweeren
 Met Reden wel ghegrondt, *Uyt Liefd' bestaen* het doet,
Een Minnaer die soo vrijdt, die vrijdt op Deught en Eeren.

UYT LIEFD' BESTAEN.

Arent van Eyckenhoorn.

Neemt waer u tijdt.

Noortwiick, Af-scheydt-Liedt,***Stemme: Een Schip dat sonder Roer moet sweven.***

I.

TE recht gaet Salomon verkonden
 Dat alle dingh heeft synen tijdt,
 Ghelijck by ons nu werdt bevonden,
 Wy vergaerde met vreught verblijdt;
 Nu komt de tijdt weder van scheyden

Dat yder mach

Hem tot vertrecken, nu bereyden,

En scheyden, Ach !

I I. Niet isser op de ronde Werelt,

Dat eeuwich, altijd blijven sal,

Ja, hoe verciert of schoon gheperelt,

't Moet scheyden, en verhuysen al;

Niet blijfter dan in 'sHemels Woningh

By d'Opper-Vooght,

By den eeuwich-duerende Koningh

Die 't al be-ooght.

I I I. Soo laet ons dan met vriendschap t'samen

Scheyden, als Broeders toe-behoort,

En singhen yder een by namen

Een soet Oorlof, na lust, brengt voort;

Dus nu voor eerst, ghy Magistraten

Lof, danck, zy u;

En oock ghy trouwe Ondersaten,

Wy scheyden nu.

I V. Oock wenschen wy voorspoet en zeghen,

De Lofbaer *Reden-rijcke Maeght*,

Die hier op 'thooghste nu was ghesteghen,

'tGheen menigh Minnaer heeft behaeght;

Want sy het nut met vreught gaet leeren,

O *Maeght* beromt !

Niemandt kan u te vol waerdeeren,

'tGheen u toe-komt.

V. Oorlof ghy Broeders uytghelesen,

Die dese Feest hebt op-ghestelt,

Waer door ghy waerdigh zijt ghepresen

Van yder, en u Lof vermelt:

Wy dancken u Broeders eendrachtigh,

Wt Liefde hier,

En Oorlof nu daer 't *Woordt is krachtigh*,

By 't *Roodt Angier*.

V I. Al die nu hier uyt reynder jonsten
 Quaemt verschijnen op dese Feest,
 Om te ghebruycken Redens-Konsten,
 Die bedancken wy minst en meest,
 En oorlof *ô Daphenees* Tuytjens !

Wy scheidten van

V *Groen* beblade *Laure-Spruytjens*,

Daer *leught neemt an*.

V I I. Oorlof, en Danck, Broeders vol trouwen,

Van 't *Roosje Root*, Carnaet ghebloost,

Daermen de *Ionckheyt* mocht *aenschouwen*,

En oock ghy waerden *Ooghen-troost*,

En hebt nu in dees *Oest* vol vreughden

Te recht ghemaeyt,

'tGheen ghy hebt door u Redens Deughden,

Bequaem ghezaeyt.

V I I I. Oorlof *Pijn-Appels* hoogh verheven,

Die het *Uyt Liefde* hebt *ghepijnt*,

Wy gaen u, O Broeders ! begheven,

Tot dat-men we'er by een verschijnt:

En ghy voedighe *Cooren-Aeren*,

Daer *Liefde* *blijckt*,

Oorlof tot een naerder vergaren,

Van Konst niet wijckt.

I X. En Oorlof vrome *Pallas* Klercken,

Al die de Redens-Konst bemindt,

Ick bidt, wilt op goe Reden mercken,

En u met Liefde t'samen bindt:

Dit wenschen wy, Broeders verkooren,

Neemt 'tOorlof aen,

Van 't *Lely Wit*, *onder den Dooren*,

Uyt Liefd' *bestaen*.

Uyt Liefd' *bestaen*.

Van Eyckenhoorn.

Neemt waer u tijdt.

***Werck in't Sot, op den Reghel, Gheen Sotheyt is
meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.***

*Komt Broertjens mild', al 'tSotte Gild', help vreught bedrijven;
Gheen Sotheyt is,, meer Sot, ghewis,, by Man oft Wijven,
Dan datmen Sot,, heyt acht. 'tIs 'tslot,, Broertjes weest bly,
Sot is't beshuyt,, Sot scheyter uyt,, maer wat zyt Ghy?*

Chaerte.

*TOe-hoorders al,, groot ende smal,, hier wel op let,
d'Wercken in't Sot,, dat is het Lot,, u voor-gheset:
Het Sotjen soet,, ons lacchen doet,, heeft voort-ghebracht,*

Gheen Sotheyt u meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

*Komt al in't perck,, neemt hier op merck,, die lust te komen
Om dit te sien,, Noch sal gheschien,, al sonder schromen,
Een Tournoy-spel,, op't Water wel,, in't Sotte-kleedt;
Sonder verdrach,, op Saturdach,, dan herwaert treedt,
+Na-middagh twee,, de Schuyten ree,, hier sullen legghen:
Van Silver schoon,, een Prijs tot loon,, sonder we'er-segghen,
Een Sotje wint,, dit wel versint,, die het doet best.
Dus komt vry voort,, dit siet en hoort,, want 'tis voor 'tlest,
En Sondagh sal,, elck sijn ghetal,, van Prijzen krijghen:
Dus komt wat vroegh,, en tijds ghenoegh,, en wilt niet swijghen
Te segghen voort,, die 't niet en hoort,, en niet is hier;
Dit is 'tversoeck,, uyt Liefden kloeck,, van 't **Roo Angier.***

+Een Lepel.

Daniel van Ophooven,

'tKomt uyt den Gheest.

**'sGraven-Haghe In't Sot, Op den Reghel: Gheen Sotheyt is meer Sot,
dan dat-men Sotheyt acht.**

LVstich ghekapte Broers, ghekleedt als alle Dooren,
Elck een hem vlijtich thoont, den tijdt die is ghebooren
Dat *Tiribus* (soo 't schijnt) moet komen op 't Thonneel,
Thoont nu d' uysterste kracht, en brengh nu eens te vooren
'tGheen yder in syn Kap, dus langhe heeft gaen smooeren,
Want somm' ghe die de schijn van Wijsheydt hebben veel,
Meenen dat wy zijn Sot, met al dit groen en geel,
Om dat wy juyst niet gaen, met Kleeren als Schijn-wijsen,
Op het fatsoen ghepronckt, als een Hoofs-Joncker Eel,
Doch uyt sulck waen-wijs breyn, wy onse herssens spijsen;
Want sy zijn veel soo wijs, als Gecken die niet grijsen,
Sy schelden ons voor Sot, en s' hebbent self ghepacht,
Al ons schijn-sots bedrijf, komt uyt haer sotheyt rijsen,
Dus raed' ick, dat elck Sot, nae schijn van wijsheydt tracht,
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

LAet een ghebooren Sot, (door Ouders wel voort-kommen)
Beseghent zijn met schat, en Wereldtsche rijckdommen,
Al was hy schoon soo sot, dat hy 't niet tellen kon,
Als hy soo wijs maer is, dat hy daer op kan brommen,
Soo werdt hy vroedt gheacht, om syn Goudt-rijcke sommen,
Men eert hem of hy had', ghesmaeckt uyt Wijsheyts Bron,
Men prijst dan (om 'tghenot) syn Gheest, als d'uchtent Son,
En hy kan vaeck syn Broeck, niet los doen om te kacken,
Al was syn Darm soo dick, als een Hamburgher Ton;
Wat mach het helpen dan, of wy nae wijsheydt snacken?
Soo langh men ons doch siet, in dese malle Packen?
Soo helpt ons wijsheydt niet, ons Re'en werden verkracht,
Elck acht ons dubbelt Sot, om dat wy kackelacken,
Maer uyt een rijcke Sot fyn kleedt, men wijsheydt wacht;
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

EN komter dan een Dwaes, tot Staten hoogh verheven,
 Die is dan, soo het schijnt, de wijsheydt t'saem ghegheven;
 Elck acht syn Sotheyt wijs, ghelijck een Aerdschen Godt,
 Want hy regeert het al, en elck moet voor hem beven,
 Al had' hy gheen belul, syn Vlagh moet boven streven,
 Soo hy een wijs Man moet, in een vervallen Grot;
 Hy acht syn kloeckheydt niet, hy houdt met hem de spot,
 Daerom yder past op, dat hy komt in 't regeeren;
 Men acht u wijs, al is het pit uw's breyns verrot,
 Selfs, Wijse menschen vroedt, u hulp' nood' ontbeeren,
 En wy, Schijn-sotjes oock, eerbiedelijck u eeren;
 Wat helpt de Wijsheydt dan, heb ick wel dick ghedacht?
 Een Koeckoeck lijckt een Pauw, bekleedt m' hem met syn veeren,
 Daerom weest vry soo Sot, dat ghy vaeck werdt belacht,
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

DVs raed' ick u, mijn Broers, die hier op Aerden swerven,
 Dat ghy maer Gelt, en Staet, voor Wijsheydt soeckt te erven;
 Want al waert ghy soo wijs, als Salomon syn Kat,
 Niemandt en sal u eens, voor Sot begroeten derven;
 Daerom ist oock gherae'n, dat wy, eer dat wy sterven,
 Ons Kappen schudden uyt, en volghen 'tWereldts-pat,
 (Want altijdt Sot te zijn gheacht, worden wy sat)
 En proncken ons wat op, met fijn gheschoren noppen,
 En wand'len dan soo eens, fatsoenlijck door de Stadt,
 Veel sullen ons aensien, voor scherp gheslepe Koppen;
 De schijn moet-men-der veel tot Neus en Neers in-proppen,
 Eer-sy 't ter deegh verstaen, soo ooghens' op de pracht;
 Oock Wijsheydt moet aen 't Oor der dwasen dickwils kloppen;
 Wijsheydt lijdt vaeck gheweldt, onder de Sotten macht,
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

JEUGHT NEEMT AEN.

A. vander Croos.

Lust of rust.

Schiedam, *In't Sot, Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.*

DE Wijsheyt is een Weet van d'alderbeste saecken,
 Verselschapt met de daed', waer door wy konnen raecken
 Ten rustich leven, midts het weten men oock doet,
 En dat-men wijslijck volght, het alderwaertste goet:
 De Wijsheyt is verstaelt, en kan den last verdraghen
 Gheduligh, daer d'onwijs jammerlijck in gaet klaghen,
 Sulcx dat den Wijsen acht, den laster en den smaet
 Voor damp, voor ydelheyt, die hem niet aen en gaet;
 Hy steunt op syn Ghewis, en kent syn selfs te moede,
 Tot yder recht ghesint, hy eert de vroen als vroede,
 En draeght den Sot als sot, die hem verlooren laeckt,
 En wat de dwaesheyt relt, in 't minst hem niet en raeckt;
 Hier blijkt het Wijs te zijn, in 't Sot, voor Sot te houden,
 Maer die de Sotheyt acht, syn van het dwaes vervroude
 En arme Jordens volck, daer yder Wijs om lacht;
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

Die een ghebreck'lijck is, en syn ghebreck kan segghen,
 By sulcken Volck is noch, te Eeren of te Egghen,
 Die zijn te helpen noch, maer die seer dom, helaes !
 Syn sieckt' niet klaghen wil, dat is een grooten dwaes;
 En die een Sot seer acht, om dat hy is gheklommen
 Op hooghe Stoel of Throon, of dierghelijck waeromme,
 En naer het wesen niet van Sottens Sotheyt wijst,
 Thoont als den grootsten Sot, dat hy de Sotheyt prijst;
 't Is draegh'lijck dat die blindt is, dienst'lijck men sal leyden,
 Maer die niet sien en wil, doch kan, wat malligheyden
 Bethoont sulck eenen niet? wie sulck een dienstigh waer,
 Bethoont een Sotter aert, dan die hy werdt dienstbaer,
 En schoon aen hem eens schijnt, van Wijsheyt eenigh teecken,
 Indien ghestadigheyt, in hem niet is ghebleecken;
 Soo houdt hem niet voor Wijs, maer stelt in u ghedacht,
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

*V*An wijsheys woonplaets, is dit niet het minste teeken,
 Dat-men syn vasten moedt, van sotheyt niet laet breecken,
 Maer dat-men d'aenval Sot, van dwasen acht voor windt,
 En dat-men rust en troost, in ware wijsheyt vindt;
 Wijsheys seer vasten Burgh, sal onbeweeghlijck blijven,
 Schoon dat de Golven van versmadingh daer aen drijven;
 Wijsheys seer vasten Burgh, blijft een onwinbaer Slot,
 Schoon dat verdruckingh soeckt, te brenghen haer tot spot;
 De ware wijsheys grondt, volghens de Heyl' ghe Leere,
 En staet niet op het Zant, maer op den Rots van Eere,
 Maer op den Hoeck-steen, die voor gheen aen-val en wijckt,
 En in ghenaed'ghe sorgh, van Godes Liefd' bedijckt:
 De Wereldt acht dit Sot, maer die dus dwaes sal heeten
 Streeft in het hooghe Wijs, belacchend' 'tydel weeten
 Van 'sWerelts dollen hoop, in dwaesheyt als versmacht,
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

*W*At dwaesheyt is doch meer, dan 'tsmeden van het beste,
 En achten 'talderquaetst, verr' boven al de reste,
 Want 'tis meer dwaesheyt, dan dat-men het aldersnootst
 Stelt op des hertens Throon, en acht het aldergrootst,
 Wat dwaesheyt isser meer, dan 'tHemels te verlaten?
 Om Eer, om schat, om lust, dat gheensins en kan baten,
 Maer schaed'lijck is veel eer; en nochtans sietmen niet,
 Dat daerom meerendeel noch dagelijckx gheschiet?
 En die dan pooght nae 'tgheen de Wereldt hout ghepresen,
 Moet die (helaes !) hy moet, voor wijs ghachtet wesen?
 Neen, niet (O Christen Mensch) 'tis dwaesheyt, jae ghewis,
 Wat van u wijse hoeft, noch af-ghescheyden is:
 Acht dan al 'sWerelts wijs, voor dwase sotternyen,
 En 'sHeylandts eenvoudt, wilt voor 'tWijse wijs belyen,
 Acht 'sWerelts dwaesheyt niet, hoe schoon sy schijnt in pracht,
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

Aensiet de Jonckheyt.

C. J. van Aerd'.

Oestgheest In't Sot, Op den Reghel: Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

Wanneer men 'sWerelts loop, en omme-gangh door-siet,
 En al de woelery, der menschen door malkander?
 Bevindt-men dat het is, een schoone witte-niet,
 Hoe deftich op-ghepronckt, hoe dom, hoe spits, en schrande,
 Een yder volght vernoecht, der Sotten geele Stander;
 Soo dat het dom gheslacht, veel Mede-broeders krijght,
 Want, d'eene vult syn Kraem, met Sotheyt, boven d'ander,
 En soo, dan herssen-loos, tot aen de Wolcken stijght:
 Een ander van 't ghebroet, 'tghemoedt ter Aerden sijght,
 Om dat syn domme Gheest, gheen glory kan ghewinnen,
 Soo woelt het laffe Volck, dat nimmermeer en swijght,
 Maer stadich leydt en maelt, en rammelt met de sinnen,
 'tIs alles over-hoop, van buyten en van binnen,
 Het sinneloos ghebroedt, wordt grooter van gheslacht,
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

BEsiet de gantsche Staet, der menschen kleyn en groot,
 Hoe dat meest yder een, tot Sotheyt is gheneghen,
 De Narren-schipper laedt, nu vry syn ruymste Boot,
 Om met dit Volck te gaen, door d'onghebaende wegghen;
 Het Lof der Sotheyt, heeft de hooghste Eer verkregghen,
 Want yder een verbindt sich aen het malle snoer,
 Vermidts het groote Zeyl, is aen de Mast ghereghen,
 Daer onse Schipper mee, soo schielijck over-voer
 Dwers door de Diemer-Meyr; doen vraegghde daer een Boer,
 Wat dat syn ladingh was? Hy sprack, een hope Gecken;
 Wel, sey dien Elen-baes, Marrotje is mijn Broer,
 Ick sou in dit ghesnor, wel haestich mede trecken;
 Doch in het teghendeel, besluyt ick hier de Hecken,
 Voor al mijn mede-maets, en hou de Narren-wacht,
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

MEn kent gheen Sotheyt meer, men weet naeu wat het is,
 'tGhetal der Sotten gaet, gantsch mijn verstant te boven,
 d'Een is ghelaerst, ghespoort, en d'ander soo ick gis,
 Is met de Hoofsche Staet bekommert, en verschoven
 Van groote heerschappy, dies roockt hy als een Oven,
 Om dat hy in de Kap, syn Ooren niet en steeckt:
 Een ander komt te baen, die gaet hooghwaerdigh loven
 Syn eyghen sind'lijkheyt, door malle waen ghequeeckt;
 Soo dat in dit gheval, gheen Sotterny ontbreeckt,
 Want yder pocht, en snorckt, en bralt op het gheweten,
 En ondertusschen, soo, de Sotticheyt uyt-weeckt,
 Dat naeu het eyndt daer van, met yver is te meten;
 Dus blijft de gantsche Staet, met mallicheyt beseten,
 Soo dat-men over-hoop, nu roept met volle kracht,
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

DAer is een vreemde slach, dat mede in 't ghetal
 Der Sotheyt dient ghenoeemt, gheroemt en hoogh ghepresen;
 'tIs 'tgeblanckette Volck, dat oock meest over al
 Wt-steeckt in Sotterny, ten hooghsten op-gheresen;
 Dat lieffelijck Gheslacht, daer 'tsoet is by te wesen,
 Siet hoe de malligheyt, haer Eer en glans verdooft;
 Sy hebben 'tmeeste mal, voor wijsheydt uyt ghelesen,
 Soo heeft de sotte waen, haer vlugghe Gheest berooft;
 De Baggen als ghegroeyt, aen 't ghevryseerde Hooft,
 Die swieren gins en we'er, en voorts met bloote Borsten;
 Soo wast de Sotterny, als het onrijpe Ooft,
 Hoe-wel dat menigh Mensch, hier vyerigh gaet na dorsten;
 Het sou onnodich zijn, dat-men haer meer bemorsten:
 Dus segh ick voor het slot, hoe-wel het dient belacht,
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

OESTGEEST-VREUGHT.

Pijnaecken, *In't Sot, Op den Reghel: Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.*

DE Wereldt is verdoolt, en oordeelt soo verkeert,
 Dat sy het goet voor 'tquaet, en 'tquaet voor 'tgoede eert;
 De Wijsheyt die haer soeckt, het beste voor te draghen,
 Die soeckt sy smaet te doen, en van haer te verjaghen:
 De Wijsheyt hare heyl, die uyt den Hemel quam
 En tot des Werelts nut, haer droeve saeck aen-nam,
 Om hare schult en straf, met syn verdienst te decken,
 Die moet tot ergernis, en dwaesheyt haer verstrecken; +
 De Wijsheyt die daer is, voor Wijsheyt sonder endt,
 Die blijft de Wereldt blindt, soo gheheel onbekent;
 Dat oock het Opper-goet, en al d'heylsame Reden,
 Die door de Wijsheyt selfs, haer werden voort-ghebracht,
 In haer verwaent verstandt, zijn enckeke dwaesheden,
 Midts dat sy selfs Sot, nae gheene Wijsheyt tracht,
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

+1 Cor. 1. 13.

HOe-wel de dwaesheyt Godts, is Wijser t'alter stondt, +
 Dan 't Wijse dat-men oyt, in eenigh Mensche vondt;
 Soo heeft hy syne saeck, al-hier willen verrichten:
 Niet door die hoogh gheacht, hier by de Wereldt lichten, +
 Of die in Moghentheyt des Wereldts boven drijft,
 Of van syn Ed'le stam, syn hooghe af-komst schrijft:
 Maer die in nederheyt, ootmoedigh sit ghedoocken,
 En doet des Heeren wil, soo hy heeft uyt-ghesproocken;
 Die maer voor dreck en acht, den roem des Werelts groot;
 Ja, die syn eyghen vleesch, vernieticht ende doot:
 'Tuyt-vaeghsel vande Werelt, de dwaesheyt in de Ooghen,
 Van die op ydel Eer, en roem, des Werelts wacht,
 'tOnvaste Werelts goet, bejaeght na syn vermoghen,
 Door onghesonde waen, voor 'tLicht verkiest de Nacht;
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

+1 Cor. 1. 21.

+1 Cor. 1. 26.

+Dit Sot nae 'sWerelts waen, dat hare Wijsheydt schaemt,
 Heeft Godt syn Erfdeel, syn Eyghendom ghenaemt,
 Syn uytverkooren Bruydt, die hy niet sal begheven,
 Maer met hem in de rust, sal eeuwelijcken leven;
 Haer Bruydegom haer Vorst, die is ghevaren op
 In d'alderhoogste Eer, boven des Hemels Top,
 Heeft Hemel ende Aerd', onder syn heerschappijen,
 Daer hy plaets bereydt, voor die syn Naem belijen:
 Dees, die is 'tware Licht, syns Vaders Woordt en Raedt,
 Die heeft de sotte Werelt, ghelastert en versmaet;
 Voor Beelzebub, een Vorst, van de verdoemde Knechten;
 Bespoghen en bespot, ghegeesselt en belacht,
 Tot sy hem aen het Kruys, der schanden dede hechten,
 O dwaesheydt boven al ! O sotheyt onbedacht !
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

+1 Cor. 1. 27.

Die Godes Wijsheydt liefd', die't alles over-treft,
 En die de Waerheydt op het alderhoogst verheft,
 Die schelt de Werelt sot, en houtse voor haer dwasen:
 +En acht de Wijsheydt Godts, voor onverstandigh rasen,
 Die by haer op de kruyn, van het ghebieden stijcht,
 En 'sWerelts Eer, en Schat, nae synen wil verkrijght;
 Die blaemt de vrome Schaer, van Godes uytverkooren,
 +En achtse voor vervloect, niet waerdte te zijn ghebooren;
 De Werelt acht haer Rijck, hoogh boven 'sHemels Throon,
 Haer onghewisse vreught, kiest sy haer tot een loon:
 Veracht dat eeuwich duyrt, en nimmer sal verdwijnen,
 Kiest hier in haer wellust, in moghentheydt, in macht,
 Maer eene korte tijdt, voor 'teeuwighe te schijnen,
 Doch eyndt haer Sotheyt kort, met eene droeve klacht,
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

+Act. 26. 24.

+Ioan. 7. 48. 49. 50. 51. 52.

UYT LIEFD' GHEPIINT.

Catwijck op den Rhijn, *In't Sot, Op den Reghel, Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.*

Mijn Broertgens die hier staen, ghekap't of onghekapt,
 Van *Tirubus* ghebroedt, ick kom u nu aen-spreecken,
 Hadt ghy oock elck een Rock, so fraey met Bont gelapt,
 Dan soud' ick kennen u; maer doch, u Sotte treecken
 Sijn ghenoech openbaer, daerom hoort ghy ghestreecken
 Met S'roop, Honich, of Koeck, heel fraeytjens om u mont;
 Seecker, ghy loopt te langh, sulcken endt in dees Weecken;
 Mijn dunckt, u kleedingh dunt, ghy maeckt het al te bont:
 Gaet Weeft, lapt Schoen, of Kamt, of draeyt het Wieltjen ront,
 Eer dat ghy na Oom-Jan, we'er om Duym-kruyt moet lopen;
 Ick wedt u om een Vaen, u Beurs en weeght gheen pont;
 De Wereldt is schier vol, 'tzijn meest Sotten met hopen:
 Wat dunckt u, Meysjen-maet, al met u Hemdt met knopen?
 Kan ick niet aerdich raen? hadt ghy dat wel ghedacht?
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

NOch vindtmen Sotten veel, maer eenigh hier staen,
 Dencken sy zijn Koop-luy, in grootsheyt boven maten;
 d'Een koopt een Duyf, of Hondt, d'ander die koopt een Haen,
 Ja, om een Beurs vol Ghelt, en sou neen die niet laten,
 Dan moet hy kampen noch, om drie of vier Ducaten;
 Wat dunckt u Rots-ghesel, is dat de Waerheyt niet?
 Nu moet ick met mijn Volck, op d'ander zijd' wat praten,
 Hoe staen de Bloemkens al, daer ghy soo veel voor biet?
 Die niet veel waerdigh zijn, ja, niet meer als een Riet,
 Duysent Guldens, drie, vier, soo boodt ghy sonder mijen,
 Den een Sot kochtse selfs, en den ander Sot liet
 Die koopen door een aer; dus gingh Sotheyt bedijen,
 En diese dan verkocht, meende te Paert te rijen,
 Maer hy moet gaen te voet, en wercken al syn macht;
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

DVs is de Wereldt schier vol Sotheyt rechte-voort,
 Van hovaerdy en pracht, in grootsheyt hooch vermeten;
 Men laet hem noemen Heer, oft hoort, oft niet en hoort:
 Heeft-men een beetje Broodts meer dan men kan op-eten,
 M'is op de Waghen stracx, of op 't Kales gheseten;
 Dan heeft-men voor hem gaen, een Paert, twee, drie oft vier,
 Men kan syn Vrienden niet, men wil daer niet af weten,
 Men is garen ghegroet van den Oppersten hier:
 Mijn ander Broertjens dan, als een Edelman fier,
 Die rijdt alleen te Paert, hy mach soo hooch niet blasen;
 Is het Paert moy van hayr, men koopt het veel te dier,
 Ja wel ses-mael te veel, dus doet Sotheyt haer rasen:
 Koopt liever elck een Kap, want men houdt u voor dwasen,
 En komt, rijdt dan met mijn, want *Tirubus* soeckt vracht;
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

NOch zijnder Sotten meer, die schier van gierigheyt
 Hem-selven niet en gunt, tot voedtsel van syn leven,
 En t'huys staet haer Cantoor, met Ghelts ghenoech bereyt,
 Rapen en schrapen, is haer doen, ende aenkleven:
 Saghens' haer naesten vriendt, hier van hongher in sneven,
 Men sou hem helpen niet, al bleef hy voor haer doot;
 Dus werdt de Sotticheyt, door Giericheyt ghedreven,
 S'hebben hier niet veel rust, 'tGeldt is haer Afgodt groot:
 Noch zijnder Sotten veel, die schier met 'tlichaem bloot,
 Sitten op den Bier-banck, daeg'lijcx by de Waerdinnen,
 Wijf en Kinders, lijdt t'huys wel grooten hongers noot,
 Verdrincken drie-mael meer, dan sy selfs konnen winnen;
 In haer Thresoor en sou, een Muyr niet konnen vinnen
 Een kruymken tot syn aes, al socht het dach en nacht;
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

LIEFD' MOET BLIICKEN.

Noortwijck, *In't Sot, Op den Reghel: Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.*

NV met den *Philosooph*, de Werelt vry bespot,
 En we'er in't tegendeel, beschreyt haer Sot verbreyden,
 Meest den verwaenden mensch, des werelts grootste Sot,
 Als die haer beelden in, wanneer wy ons bereyden
 Al tot de Redens-Konst, maer laet u niet verleyden;
 Ja dat-men niet en hoort, dees Sotheyt te bestaen,
 Sy werdt van haer veracht, dus wiltse van u scheyden,
 Want sy gheen vrucht en doet, door haer ydele waen,
 Haer eyghen dwaesheynt doet, dat-men haer gaet versmaen;
 Maer als men 't wel in-siet, haer handel kleyn en grooten,
 Die op ons grimmen quaet, dat en kan ons niet schaen,
 Al zijn sy onghekapt, te meerder sy haer stooten,
 En segghen, dit is 't Volck, dat ons langh heeft verdooten,
 Verdrijftse uyt het Landt, al dit Narre-gheslacht,
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

DAt-men ons dus benijdt, bestrijdt nu seer verwoedt,
 Om dat wy Broertjens meest, de Waerheynt gaen ghewagen,
 Daerom soo zijn sy quaet, het kost haer hert en bloedt,
 Soo teer is haer verstandt, sy kennen't niet verdraghen,
 Wanneer daer werdt ghepleecht, Redens-Kunst nu ten daghen,
 Daer gaen sy we'er te werck, al dese Sotten-mal,
 Waer voor soo is het nut? dat sy ons we'er dus plaghen,
 Suypen haer Gat maer vol, soo doen sy over-al;
 Maer 'tis gheen Sotheyt al, of ghy maeckt groot gheschal:
 Wy Broertjens weten 't wel te schudden uyt ons Mouwen,
 Daer zijn sy voor bevreest, al-hier in 't Aerdsche Dal,
 Dat ons 't Kaproen ontviel, sy daerom vechten souwen;
 Ey ! veracht ons niet meer, bidt ick aen Mans en Vrouwen,
 Denckt, 'tis een nutte Konst, hoe-wel ghy daerom lacht;
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

SAI *Momus* vuyl ghesnap, ons quellen 'theele jaer,
 En moghen wy niet we'er spreecken, of haer eens quellen ?
 Had' ick de macht, 'kverkocht mijn bonte kleedtjen haer,
 Soo waren sy bedeckt, al-hier met Kap en Bellen:
 Maer nu steeckt yder uyt, 'tis niet om te vertellen;
 Den Boer wil syn een Heer, en maecken 't wel soo breed;
 Een ander aen een Bloem, dickmael syn Ghelt besteet,
 En gheven daer veel voor, al ist haer namaels leet,
 Soo dat sy op het lest, verachtert moeten falen,
 Ick segh niet Banckeroet, soo breedt ick niet uyt-meet,
 Dees maecken 't meeste spel, en selver dat sy dwalen;
 Maer 'tydel Vat raest meer, of men 't vol Bier liet dalen,
 Ghy siet den splinter wel, maer niet u eyghen vracht,
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

NV merck ick alle daegh, noch eerst de Sotten streeck,
 Die haer vergrammen, als een ander vreught gaet thoonen,
 Ofte 'tvolck onder-recht, dit duert een heele Weeck;
 Dat moghen sy niet sien, ey ! wiltse toch verschoonen,
 Want sy de gheene zijn, daer Wijsheyt soeckt te woonen;
 Dit is een Sotte daet, dees tot de Kap behoort,
 Of op de Narre-Slee, om hem aldaer te kroonen
 Met het waen-wijs Kaproen, ey ! maeckt haer niet verstoort;
 Hierom soo zijt ghy wijs, wacht u doch rechte-voort
 Van ander Luy haer doen, 'ten is niet soo sy 't schrijven;
 Of men ons al verdoemt, al-hier tot Swaerd en Koort,
 Soo ist noch lacchens waerd, dat ghy soo breedt gaet drijven,
 Of ghy 't voor Sotheyt schelt, wilt noch een weynigh blijven,
 En gheeft de Reden plaets, en lastert niet onsacht,
Gheen Sotheyt is meer Sot, dan dat-men Sotheyt acht.

UYT LIEFD' BESTAEN.

Liefd' baert Vreden.

Scheyt-Liedt: Aen alle de Kamers, ghesongen op 't verscheyden; By de Rood' Angieren.

Stemme: Een Schip dat sonder Roer moet sweven.

'T Vergaren is een vreught in 't wesen, +
Maer wat vergaert, eens scheyden moet,
Ghelijck als wy by Syrach lesen,
Hoe-wel dat dickwils scheyden doet
Verwecken droefheydt, ende klaghen,
Vroegh ende spa,
Nochtans moeten de scheyde-daghen,
Mee volghen na.

I I. Het lief en vredigh soet vergaren,
Dat is de Heer wel aenghenaem,
In rust, in vreught, in vrede-paren,
Ghelijck als wy hier al te saem
Hebben gheweest, in vreed' eendrachtigh
En wel ghesint;
En vreuchdigh by het *Woordt is krachtigh*,
Al t'saem bemint.

I I I. Ghelijck als wy in vreughden scheyden,
Soo hopen wy te paren we'er;
Maer den tijdt moeten wy verbeyden
Al van ons Opper-Vooght en Heer,
Die 't al regeert hier op der Aerden
Na synen sin,
By rijck, by arm, hoe hoogh van waerden,
'tEynd' en 'tbegin.

I V. Den Opper-Here wy alle prijsen,
Voor dese goe bequame tijdt,
Die hy aen ons heeft gaen bewijsen,
Waer door was menigh Hert verblijdt;
Maer nu den tijdt hier is ghekomen
Die scheyden baert;
Wenschen wy u (met Godt) den vromen,
Gheluck, welvaert.

V. Ghy die u thoont als *Batavieren*, +
In al u doen, en daden hier,
Als *Spruyten* van de *Groen Lauw'rieren*,
Die nu scheyden van 't *Rood' Angier*,
Met vreught, in Deughden, en in Eeren,
In Liefd' gheacht;
Godt gheeft, dat ghy meer meught vermeereren,
Door 't *Woordt* vol *kracht*.

+Dese 4 eerste Vaersen zijn
aen alle de Kamers
ghesonghen.

+Dit Vers voor den Haghe.

V I. Adieu aen u, die zijn aen 't scheidyden,

+*Roo Roosjen* soet, en wijdt vermaert,
Den Opper-Vooght wil u gheleyden,
Die 't al door syne Macht bewaert,
Op Aerd', in Zee, ende Revieren,
Zuydt ende Noort;

Voorspoet wenscht u de *Roodt Angieren*,

Door '*t Krachtigh Woort*.

V I I. Het *Angier* wenscht den *Troost der Ooghen*,

+In als gheluck ende voorspoet
In 't scheidyden, dat wy hier na moghen
By een paren, in Liefden soet:
Dit is het wenschen van *d'Angieren*,
Nu 'tscheidyden komt,

In Vrede, als den goedertieren,

Liefdich beromt.

V I I I. *Uyt Liefd' ghepijnt*, waerd't ghy ghedreven

+By ons in vreught, te komen hier;
Maer nu ghy ons soeckt te begheven,
Soo wenscht u hier het *Roo-Angier*;
Voorspoet, gheluck, heyl, ende vrede,
Soo dat betaemt,

Ghelijck als ghy na ons quaemt treden

Wt Liefd' versaemt.

I X. Adieu, O voedtbaer *Koren-Aren*,

+Godt u gheluck, voorspoet, verleent,
Ghelijck wy by malkander waren,
In vreught, en in Liefde ver-eent;
Soo hopen wy, bly, sonder schromen,
Na dees tijdt we'er,

In Vrede goet, by een te komen,

Op Deught, en Eer.

X. Adieu *Lely onder den Doren*,

+Die schrijven 'tWoordt, *Uyt Liefd' bestaen*;

V scheidyden dringht ons door de Ooren,

Doch 'tscheidyden moet elck nemen aen.

Dus wenschen u de *Roo-Angieren*,

Daer '*t Woordt* heeft *Kracht*:

Gheluck, en Vree, met goe manieren;

Adieu goe'- Nacht.

+*Dit aen Schiedam.*

+*Dit aen Oestgeest.*

+*Dit aen Pijnaken.*

+*Dit aen Catwijck op Rhijn.*

+*Dit aen Noortwijck.*

'tWoordt is Krachtigh.

FINIS.